

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 43 (2174) 1991 SPALIS-OCTOBER 22

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

Tel. (416)275-4672

Laisvinimą baigiant

Labai gerai, kad Lietuvos nepriklausomybės atstatymo džiaugsmas buvo ryškūs ir glaudūs, neišsiskoję į nesibaigiančias iškilmes ir prakalbas, nes prieš akis nauji ir skubūs uždaviniai. Visa išeivija kone kartu pakėlė pergales taures, išklusė sveikinimus ir pati sveikino tėvynėje kovojusius ir laimėjusius. O tuos pergyvenimus dar labiau stiprino faktas, kad ir išeivija nemažą svoriu yra prisidėjusi prie Lietuvos išlaisvinimo.

PIRMIAUSIA — VLIKas. Savo prigimtimi neišeišius, bet išeivijoje veikusi organizacija, apjungusi buvusias nepriklausomos Lietuvos politines partijas, vėliau pasipildžiusi kai kuriomis rezistencinėmis ir regioninėmis grupėmis. Nuo pagrindžio vokiečių okupacijos metais iki šių laisvės dienų VLIKas intensyviai ir pastoviai veikė politinėje Lietuvos laisvinimo srityje. Buvo plačiai aidintis politinis Lietuvos balsas užsienyje ir viltį stiprinantis kovojančioje tautoje. Išeivijos remiamo Tautos fondo lėšomis VLIKas per beveik penkiasdešimt metų atliko visą eilę labai svarbių uždavinių, kurie yra visiems žinomi tiek išeivijoje, tiek ir Lietuvoje. Kita politinė grupė, kovojusi už Lietuvos ribų buvo tarptautinį pripažinimą turinti ir nepriklausomos Lietuvos valstybiniam tęstinumui atstovaujanti Diplomatinė tarnyba. Jos atlikti darbai ir reprezentacija tarpvalstybiniame forume buvo ir paskatinimas, ir atrama visiems kitiems politiniams veiksniams. Pagaliau ir Pasaulio lietuvių bendruomenė šalia visos kitos labai šakotos ir išeivijai gyvybinės reikšmės turėjusios ir tebeturinčios veiklos, ypač per pastarąjį dešimtmetį, Lietuvos laisvinimo darbuotėje paliko žymų įnašą — PLB per savo kraštų valdybas, daugumą tų valstybių piliečius, visada turėjo natūraliai tiesioginį priėjimą prie gyvenamųjų šalių vyriausybių. Čia žymia dalimi prisidėjo išeivijoje užaugęs patriotinis jaunimas, bendruomeninės struktūros augtiniai. JAV-se svarų vaidmenį Lietuvos laisvinime yra atlikusi ALTA.

ŠIANDIEN Lietuvos laisvinimo misija išeivijoje baigta. Pergalės tikrovė sustabdė besisukančią politinės veiklos ratą. Prieš akis — persitvarkymo ir likvidavimosi darbai. VLIKas ta linkme jau pasukęs. Seimas Čikagoje, dalyvaujant ir Lietuvos vyriausybės atstovams, nustatys likvidacijos eigą. Neatrodo, kad ji galėtų sukelti kokių sunkumų ar išsismulkinti skirtingomis nuomonėmis dėl procedūros. Darbas baigtas, reikia atsiskaityti kas kam priklauso. Ir juo greičiau, juo daugiau naudos Lietuvai ir pačiai išeivijai. Lietuvai kiekviena diena brangi, ir ji laukia visokeriopos mūsų paramos ir talkos. Koks nors biurokratinis vilkinimas būtų ne tik žalingas Lietuvai, bet ir galėtų lengvai sukelti bereikalingą nepasitenkinimą išeiviuose, kurie daugelį metų per Tautos fondą vieningai ir nuosirdžiai remė tėvynės laisvinimo darbą. Todėl laukiama aiškių, tikslų ir Lietuvai naudingų nutarimų. Nėra jokios abejonės, kad VLIKas jau dabar turėtų perduoti Lietuvos vyriausybei visus archyvus ir Tautos fondo lėšas. Taipgi reiktų jį uždaryti Vašingtone veikiančią VLIKO įstaigą, kurios išlaikymas kas mėnesį kainuoja \$10.000. Jos tešimas būtų sunkiai pateisinamas visuomenės pinigų mėtymas. Persiorientuojant, visais galimais būdais reiktų stiprinti Lietuvos pasiuntinybę Vašingtone. Tautos fondo, ir kitų fondų, lėšas nebūtinai persiųsti Lietuvon. Geriau jomis dengti Lietuvos vyriausybės išlaidas užsienyje. Lėšų telkimas Lietuvai neturėtų sustoti. Reikia tikėtis, kad paskutinisys VLIKO seimas įstengs nubrėžti naujos ir būtinios linkmės liniją veiklos ir santykių su Lietuva persigrupavimams. Č.S.

KANADOS IVYKIAI

Transliacijos iš Barcelonos

Spaula jau paskelbė pranešimą apie olimpinės 1992 m. vasaros žaidynės Barcelonoje liepos 25 — rugpjūčio 9 d. ir jų transliacijas televizijos žiūrovams Kanadoje. Žaidynes transliuos CTV televizijos bendrovė, olimpiados rengėjams sumokėjusi 16,5 milijono JAV dolerių. Olimpinės 1988 m. vasaros žaidynės iš P. Korėjos sostinės Seoulo kanadiečiams transliavo valdinė CBC bendrovė, už teises tada sumokėjusi tik ketvirtadalį dabartinių sumos.

Škart gerokai padidės ir tiesioginės transliavimo išlaidos. CBC atstovams kambarys Seoulo viešbučiuose vienai nakčiai kainavo \$50, o CTV atstovams Barcelonoje kainuos \$200. Privati Kanados televizijos CTV bendrovė ten planuoja nusiuositi apie 150 programinio ir techninio personalo atstovų. Transliacijos apims dvyliką sporto šakų Barcelonos olimpiadoje, bet pagrindinis dėmesys teks lauko sportui, bėgimui, plaukimui ir gimnastikai. CTV vadovai neskelbia tiesioginių transliacijos išlaidų. Spėjama, kad jos sieks apie 10 milijonų dolerių, kuriuos teks pridėti

prie JAV doleriais sumokėto 16,5 milijono už transliavimo teises.

Pradžioje buvo numatyta olimpiados transliacijoms skirti 230 valandų, o dabar jau kalbama tik apie 200 valandų. Atrodo, trūksta olimpinį programą rėmėjų, norinčių pirkti brangių laiką gaminių reklamoms. Su dideliu valandų skaičiumi olimpinį vasaros žaidynių transliacijos gali būti nuostolingos CTV televizijos tinklui.

Kanadiečiai dar nėra užmirę burmistro Jean Drapeau Montrealyje surengtų 1976 m. olimpinį vasaros žaidynių, kurioms buvo pastatytas Paryžiaus architektro R. Tailliberto suprojektuotas stadionas, turėjęs kainuoti tik \$200 milijonų. Burmistras J. Drapeau tada viešai pareiškė, kad šios sumos pakaks jo rengiamai olimpiadai Montrealyje. Daugiau išlaidų nebus. Pasak humoristaiškai nusiteikusių J. Drapeau, montrealiečiai turi didesnę galimybę susilaukti vyro pagimdyto kūdikio, negu jo padidintų olimpinio stadiono išlaidų. Olimpinis Montrealio (Nukelta į 9-tą psl.)

Sibirinės tremties penkiasdešimtmečio minėjimas Kauno Dainų slenkyje. Pirmos eilės viduryje — buvęs ilgametis politkalinis, Aukščiausiosios tarybos deputatas BALYS GAJAUSKAS, šalia jo — aktorė OLITA DAUTARTAITĖ, skaičiusi tremtinių poeziją, poetas ROBERTAS KETURAKIS. Apatinėje nuotraukoje — poetas BERNARDAS BRAZDŽIONIS (viduryje) 1991 m. pavasari lankėsis Lietuvoje ir su palydovais stotelėje Kryžių kalne

Nuotraukos A. Kairio ir A. Dilio

Sveikina sugrįžusius į Europą

Italų spauda apie Lietuvą ir kitus Baltijos kraštus

Romos dienraštis "La Repubblica", plačiai skaitomas Italijoje, savo priede "Il Venerdì" išspausdino gausiai iliustruotą savo korespondentės Antonella Barina straipsnį "Sveiki sugrįžę į Europą". Straipsnio autorė lankėsi trijuose Baltijos kraštuose, kai Vakarų valstybės viena po kitos ėmė užmegzti diplomatinis santykius su nepriklausomomis Baltijos valstybėmis. Baltiečiai, pasak jos, su jiems būdingu šiaurės tautų ramumu be triukšmo nukėlė Lenino paminklus, nuo sienų nukabinę sovietų įžymių atvaizdus, nesikarščiuodami ir nepažeisdami teisinių procedūrų, pradėjo baudžiamąsias bylas susikompromitavusiems komunistams.

Dainuojanti revoliucija

Baltiečiai nepriklausomybės atgavimą nelaiko atsiskyrimu nuo griūvančios imperijos, bet istorinės tiesos atitaisymu. Baltijos kraštai per visą savo istoriją priklausė Vakarų Europai. Talinas, Ryga ir Vilnius niekuo nesiskiria nuo Hamburgo, Liubeko ar Gdąnsko.

Baltijos kraštuose sąjūdis grįžti į Vakarų Europą prasidėjęs maždaug prieš 4-rius metus — ekologiniu judėjimu, protestu prieš atominę jėgą, prieš statybą Lietuvoje, prieš jūros, upių, ežerų bei miškų teršimą. Meilė gamtai išplaukia iš senųjų baltų pasaulėžiūros. Ši gamtos meilė ir papročiai išaugo į atvirą kovą už nepriklausomybę. Ta kovą visada lydėjo daina. Iš tikrųjų vykusi dainuojanti revoliucija.

Kai minios dainavo aikštėse ir gatvėse intelektualinės jė-

gos atliko kitą darbą — laipsniškai eita į valdžios struktūras, steigtos demokratinės partijos ir iš parlamentu išstumi sovietų pataikūnai. Kai Maskvoje žlugo komunistų nepavykęs perversmas, Kremlius buvo priverstas pripažinti tris naujas valstybes.

Toliau straipsnio autorė aprašo kaip lietuviai, latviai ir estai pergyveno sovietų okupacijoje ūkio sugriovimą, masiškus trėmimus į Sibirą, tautinės kultūros ir tikėjimo persekiojimą, sovietų kolonistų antplūdį.

Pokalbis su V. Landsbergiu

Tas pats dienraštis savo priede taip pat išspausdino korespondentės Antonella Barina pokalbį su Lietuvos aukščiausiosios tarybos pirmininku Vytautu Landsbergiu.

Korespondentė, aprašydama Aukščiausiosios tarybos Vilniuje barikadas, pažymi, kad jos nėra tik heroizmo nostalgijos ženklas, ateitis iš Lietuvos pareikalausianti ne mažesnio didvyriškumo.

Į žurnalistės klausimą, ar Baltijos valstybės turi bendradarbiavimo programą, AT pirmininkas atsako — bendradarbiavimas prasidėjęs dar prieš nepriklausomybės atstatymą. Buvo sutarta trišalio politinio bendradarbiavimo struktūra. Numatoma bendradarbiauti ekonomikos srityje, derinti finansų politiką, steigti bendrą rinką. Numatomas ir parlamentinis bendradarbiavimas.

Kokios specifinės Lietuvos problemos? Skirtingai nuo Latvijos ir Estijos Lietuva turi sieną su Lenkija. Tai susidaro galimybę lengviau palaikyti ryšius su Centro ir Vakarų Eu-

ropos kraštais. Su Lenkija, Vengrija ir Čekoslovakija santykiai nusistovėsą greitai, nes šių valstybių būklė panaši į Lietuvos.

Kai dėl Gorbačiovo, tai jo reformos prieš perversmą buvusios ribotos, tapusios demokratizacijos kliūtimi.

Ką lietuviai galvoja apie Jelciną? Lietuva iš Rusijos neįsitraukianti jokio spaudimo. Jelcinas su lietuviais visada elgėsi garbingai ir atvirai.

Dabar svarbiausia Lietuvos problema — sovietinės armijos išvedimas ir rinkos ekonomika. Po šių problemų išsprendimo bus galutinės nepriklausomybės įgyvendinimas.

"Baltijos kelias"

Suomijos kelių statytojai, kaip praneša žinių agentūros, rengiasi tiesti modernų greitkeli "Baltijos kelias". Šis kelias eitų nuo Helsinkio iki Lenkijos. Vėliau numatoma jį sujungti su Europos greitkelių tinklu. Numatoma pastatyti restoranus, poilsio aikšteles, benzino stotis, motelius bei kitus patarnavimo įrengimus. Projekto įgyvendinimas kainuotų apie 2 milijonus JAV dolerių. Tikimasi kreditų iš tarptautinių finansinių organizacijų. Keliu naudotųsi kasmet apie 200.000 turistų.

Nesprendė bylos

Prancūzų žinių agentūros (France Presse) pranešimu, Prancūzijos apeliacinis teismas atmetė Baltijos kraštų vyriausybių reikalavimą, kad sovietai grąžintų buvusių atstovybių patalpas. Teismas pasiūlymą, kad nesąs kompeten-

(Nukelta į 2-rą psl.)

PRANEŠIMAS IŠ BRAZILIJOS

Padėkos iškilmės su įvairiom tautybėm

Spalio trylikąją Sao Paulo mieste lietuvių iniciatyva buvo surengtos Padėkos pamaldos, kuriose dalyvavo valdžios atstovai ir daug įvairių tautybių Brazilijos gyventojų

Gavus lietuvių vyskupo Pauliaus Baltakio, OFM, raštą, jog spalio 13 skiriama "Maldos dienai už Lietuvą", Sao Paulo mieste, kilo sumanymas išeiti į platesnį pasaulį. Vyskupo laiškas buvo lietuviams perduotas per "Mūsų Lietuvą" ir, išverstas į portugalų kalbą, pasijus Brazilijos vyskupo konferencijai. Pradėta kalba ne tik su latviais ir estais, bet ir su kitų tautybių atstovais.

Iškilmei pasirinktas "Patio do Colegio" — istorinis Sao Paulo miesto ir valstijos lopšys — jėzuito José de Anchieta indėnams 1554 m. pastatyta pirmoji mokykla-kolegija su koplyčia. Apie ją pradėjo statyti vienas kitas namelis, kol išaugo į šiandieninį 14-kos milijonų S. Paulo didmiestį.

Spalio 13-tą, 3 v.p.p., į šią istorinę vietą (ir tikrai istoriniam aktui) sugužėjo įvairių tautybių atstovai dėkoti Dievui ir semtis jėgos. Be lietuvių, latvių (jų atvyko 20 net iš gan tolimo Nova Odessa miesto) ir tų, kurie visi, pagal kvietimą, norėjo paminėti atgautą savo tautų nepriklausomybę, — atvyko būrys kroatų, slovenų, rumunų, ukrainiečių, vengrų, slovakų, lenkų (ir generalinis konsulas), armėnų, makedoniečių, kiniečių, Argentinos, Kubos bei Venezuelos tautiečių.

Atvyko dar atstovų iš Italijos konsulato, Brazilijos Jūros admiraltito, Sao Paulo valstijos parlamento, Brazilijos Literatūros akademijos, monarchiško jaunimo bei kitų organizacijų, kaip brazilų "Poeto namai", ukrainiečių "Tridentis", tarptautinio pobūdžio TFP organizacijos rinktiniai nariai su orkestru ir kalbėtoju.

Laikraščiai "O Globo", "Diario Pomlar", "Folha da Tarde", "Manchete", "Journal do Grande ABC" atsiuntė savo reporterius.

Iš federacinės sostinės atėjo valdžios pritarimas per Teisingumo ministerio Jarbas Passarinho telegramą: "Gavęs pakvietimą, negalėdamas dalyvauti Lietuvos, Latvijos ir Estijos nepriklausomybės atkūrimo minėjime, siunčiu savo sveikinimus".

Su vėliavom, pasipuošę tautiniais drabužiais iš aikštės prie šventovės, lietuvių chorui giedant įžangos giesmę, visi suėjo į šventovę padėkos Mišioms, kurias atnašavo kun.

Pranas Gavėnas. Pamokslas priminė laisvę kaip biblinę Dievo dovaną ir pabrėžė Marijos "Magnificat" — nuverčia galiūnus nuo sostų, išaukština silpnuosius. Tikinčiųjų malda išklė mūsų kraštų aktualias intencijas, dešimtis tūkstančių mūsų kankinių. Aukojimo procesijoje, kurioje prie lietuvių prisidėjo ir latviai, buvo pristatyta ir "Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronika", iš Šiluvos laukų akmenukas, skirtas pamatui planuojamai šventovei Mokoje (Sao Paulo mieste).

Po Komunijos vyko pasiaukojimo aktas Nek. Marijos širdžiai. Iš Lietuvos gautą tekstą galėjo palytėti visi, nes buvo išverstas į portugalų kalbą, išspausdintas ir buvo padalintas visiems.

Lauke, prie Sao Paulo miesto įsteigtų paminklo ("Gloria imortal / aos / fundadores / de Sao Paulo / MDLIV — Nemari garbė Sao Paulo įsteigėjams — 1554") orkestras sugrojo Lietuvos, Brazilijos ir Popiežiaus himnus. Po prakalbos buvo paskleistas "MST O NEWS" laikraštis, kuris dvigubame viduriniame puslapyje pateikė straipsnį su 14 nuotraukų, užvardintą "Sao Paulo pagerbia Lietuvos Nepriklausomybę", primindamas Lietuvos respublikos viceprezidento Br. Kuzmicko ir Lietuvos parlamento užsienio reikalams komisijos pirmininko Em. Zingerio iškilmingą sutikimą Sao Paulo valstijos parlamente.

Pažymėtina, kad Brazilijos lietuviai jau ne pirmą kartą išeina į plačiąją viešumą iš įprastinio savo kiemo. Vienas tokių pastarojo meto užmojų buvo ir išleidimas sutrumpinto monografijos portugalų kalba apie arkivyskupą Teofilijū Matulionį, kurio beatifikacijos byla jau pradėta Kaišiadorių vyskupijoje. Jos išleidimu pasirūpino ypač kun. Pranas Gavėnas, turintis plačius ryšius Brazilijos visuomenėje. Jo iniciatyva stipriai parėmė tarptautinė TFP (Tradition, Family, Property) organizacija, kurios steigėjas gyvena Brazilijoje. Minėtas leidinys (5000 egz.) plačiai paskleistas po visą Braziliją — siuntinėjamas vyskupams, vienuolijoms, bibliotekoms. Tuo būdu Lietuvos vardas Brazilijoje plačiai skamba. Ne kartą buvo surengta Maldos diena už Lietuvą, kuriai pritarė apie 400 Brazilijos katalikų vyskupų. Inf.

Šiame numeryje:

Laisvinimą baigiant

Lietuvos laisvinimo misija išeivijoje baigta

Padėkos iškilmės su įvairiom tautybėm

Iškilmingos pamaldos Sao Paulo mieste

Kaltinimų banga lietuviams

Lietuviai kaltinami žydų naikinimu

Vakarų talka Lietuvos ekonomikai

Pokalbis su ekonomistu dr. Valdu Samoniu

Nepriklausomybės žygis

Kelionė pėsčiomis nuo Talino iki Vilniaus

Argentinos lietuvių veikla

Rengiamasi lietuvių jaunimo kongresui

VLIKO istoriniam seimui susirenkant

Politinį veiksnį išeivijoje paskirti keičiasi iš pagrindų

Tautos — kaip apkarpyti medžiai

Urugvajaus prezidento žodis lietuviams

Istorinės kelionės atgarsiai

Ketvirtoji Šv. Tėvo kelionė į Lenkiją

Per gyvenimą — grėbliu tankiais dantimis...

Vlado Kulboko antobiografinis leidinys "Laiko pagrėbstai"

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. (416) 275-4672. FAX (416) 275-1336.

Canada Post Canadian Publications Mail Sales Product Agreement nr. LEIDEJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai" REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, J. Andrius, Vyt. Balčiūnas, Č. Senkevičius. Metinė prenumerata – \$30, pusmetinė – \$16, mėnė – \$40, garbės – \$50 (Amerikoj – JAV dol.) oro paštu – \$100. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalui kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę. **Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550)** is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Subscriptions: regular \$30.00, supporter \$40.00, honorary \$50.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada.

Kaltinimų banga lietuviams

Vokietijos televizijoje ir spaudoje vėl kaltinami lietuviai žydų naikinimu

K. BARONAS, Vokietija

1991 m. rugsėjo mėn. 25 d. Miuncheno televizijos stotis (matoma Viernheime kabeline jungtimi) 9 v.v. savo programos dalį paskyrė žydų holokaustui. Stotis perkėlė žiūrovus į Sov. Sąjungos žydų gyvenimą bei Kijevo, Minsko ir Vilniaus miestus. Komentatorius kalbėjosi su Miuncheno žydų b-nės atstovu, kuris pareiškė, kad iš 3,5 milijonų Sov. Sąjungos žydų dabar yra likę tik apie 1,5 milijono, nes Antrojo pasaulinio karo metu jie buvo išžudyti. Nufilmuotas paminklas žuvusiems "in Wilna – Ponary", apkaltinant lietuvius žydų žudymu. Tai esąs specialių lietuvių ir vokiečių dalinių darbas.

Tuščios sinagogos Minske ir Kijeve, matomi tik keli senukai. Žymiai daugiau prie žydų b-nės namų. Jaunimas svajoja apie pažadėtąją žemę, mokosi hebrajų kalbos, studijuoja Izraelio žemėlapi.

Vilniaus žydų muziejus. Jį sudaro geroai apkrauti du kambariai. Vėdėja, įterpdama į vokiečių kalbą "jidish" žodžius, aiškina, kad iš visos Lietuvos renkami rodiniai, norima apsaugoti senus dokumentus ateinančioms kartoms, parodyti turtingą žydų kultūrą, tikybinį gyvenimą bei jo įtaką visai Rytų Europai. Nufilmuota atnaujinta Vilniaus sinagoga. Spėju, kad tai žydų g-vės maldos namai. Nufilmuotas ir bendras Vilniaus vaizdas.

Paskutiniu metu ir spaudoje pasirodė atviri laišukai, kaltinantys lietuvius žydų žudymu. Vienas tokių buvo išspausdintas rugsėjo 19 d. Miuncheno "Sueddeutsche Zeitung" dienraštyje (liberalinis, 500.000 tiražas), pasirašytas Heinz

Maul. Esą niekur taip galvo-trūkščiais į SS dalinius nebėgo jauni vyrai, kaip Lietuvoje ir Latvijoje. Tų kraštų SS daliniai ypatingai sukdavo baimę gyventojų tarpe. Jie didelę dalimi prisidėję prie holokausto.

Atsakiau taip pat ilgų laiškų, duodamas H. Lohses rašto ištrauką Lietuvos gen. komisariui von Renteln. Jame Rytų krašto komisaras praneša, kad Reichsfuerer SS atsisakė nuo įsteigimo lietuvių SS legiono, nes lietuvių tauta boikotavo, o jaunuoliai-naukokai nepasirodė šaukimo būstinėse, Taigi, lietuvių tauta neprisidėjo prie kovos už "naują Europą", prieš bolševizmą. Pridėjau to dviejų psl. rašto nuorašą, nurodydamas ir šaltinį – Vašingtono tautinį archyvą bei nr. ir mikrokopijos nr. Nesuprantu, kodėl visuomet kaltinami tik baltiečiai, visa lietuvių tauta žydų naikinimu? Net bulvarinė spauda prisidėjo prie kaltinimų, spausdindama nuotraukas. Štai 1986 m. sausio 25 d. antrame psl. "Bild" dienraštyje (apie 4 milj. tiražas) matome ketvirtadalio puslapio nuotrauką, duobėje stovinčius žydus ir į juos atkreipčius lietuvių "Milizsoldaten" šautuvus, Varšuvos žydų sukilimo malšintojus lietuvių SS (rodė vokiečių televizija). Štai vėl, istoriniams įvykiams skirtame žurnale "Damals" (Anuomet) 1988 m. balandžio mėn. dviejuose sąsiuvinuose prof. H. G. Dahms rašo Lietuvos klausimais, pridėdamas net tris nuotraukas: bėgančias suimtas žydes ir šalia, su baltais raiščiais, stovinčius lietuvius aktyvistus, 1941 m. birželio 25 d. pogromą Kaune, IX forte, kur Lietuvos partizanai esą masiškai žudė žydus, ir t.t. Visos nuotraukos gautos iš krašto teisingumo valdybos Ludvigsburge.

Prie didžiausių vokiečių kolaborantų priklausė Lenkijos ir Prancūzijos policininkai. Ne be nuodėmės yra ir olandai. Kodėl jie "užmirštami" pasaulio žiniasklaidos? O gal šiuos išpuolius prieš lietuvių televizijoje ir spaudoje reikėtų jungti su "NY Times" paskelbtu straipsniu apie tariamai reabilituojamus nacių kolaborantus?

Prie didžiausių vokiečių kolaborantų priklausė Lenkijos ir Prancūzijos policininkai. Ne be nuodėmės yra ir olandai. Kodėl jie "užmirštami" pasaulio žiniasklaidos? O gal šiuos išpuolius prieš lietuvių televizijoje ir spaudoje reikėtų jungti su "NY Times" paskelbtu straipsniu apie tariamai reabilituojamus nacių kolaborantus?

Vakarų talka Lietuvos ekonomikai

Pokalbis su ekonomistu dr. VALDU SAMONTU, gyvenančiu Kanadoje ir dalyvaujančiu atitinkamoje komisijoje, ruošiančioje planus Baltijos valstybių ekonomikai

B. STUNDŽIA

Sovietų planuojamos ekonomikos laikotarpis pasibaigė, bet Lietuvoje ir po nepriklausomybės atgavimo dar tūpėjo jama. Reikia tikėtis, kad atsipalaidavus nuo Maskvos, reformos bus paskubintos. Dar šiemet žadama paleisti kainas ir 30% padidinti algas bei pensijas. Sakau iš dalies atsipalaiduota, nes Lietuvos ekonomija yra priirišta prie Rusijos, o be to krašte yra apie 80.000 svetimos kariuomenės.

Atgavus nepriklausomybę, reikia atstatyti teisingą valstybę ir rūpintis gyventojų gerove. Siekiant laisvos ekonomikos, būtina visuotinė privatizacija. Kaip tai atlikti, yra įvairių lietuvių ir eilė pasiūlymų. Į talką ateina ekonomistai, finansininkai ir verslininkai iš Vakarų, neišskiriant nė užjūrio lietuvių. Jų tarpe yra Toronto universitete dirbantis dr. V. Samonis.

Gimęs Lenkijoje, jis ten baigė lietuvišką gimnaziją. Dar paauglys buvo persekiojamas už režimui priešingas pažiūras. Studijavo Gdanske, kur baigė magistro laipsniu jūrų prekybą. Vėliau persikėlė į Varšuvos Ekonomikos akademiją, kur gavo daktaro laipsnį tarptautinės ir lyginamosios ekonomikos srityje. Gavęs iš JAV Fullbright stipendiją, gilino žinias bei dirbo Indianos ir Kalifornijos universitetuose, Pasauliniame banke. Gavo diplomuoto konsultanto titulą.

Nuo 1985 m. dirba mokslinį darbą ir kaip konsultantas Toronto ir Waterloo universitetuose. Priklauso eilei mokslinių draugijų ir yra paskelbęs per 50 mokslinių darbų. Pagrindinės darbo sritys – Rytų-Vakarų prekyba, investicijos ir ekonomikos reformos Rytuose. Dabar baigia ruošti knygą apie pokomunistinės ekonomikos pertvarkymą. Turbūt daugelis jį matėte ir televizijos ekrane.

Idomu buvo išgirsti dr. V. Samonio išpuodius grįžus iš Europos ir Pabaltijo.

— Kaip atsirado proga išvykti į Baltijos kraštus?

— Hudson institutas, kurio centras yra Indianapolyje, JAV, Baltijos vyriausybės kvietimu, sudarė tarptautinę Pabaltijo ekonominę komisiją, kuri vietoje turi išsiaiškinti ekonomikos padėtį ir padaryti atitinkamus pasiūlymus. Pirmas komisijos darbo etapas baigsis spalio pabaigoje, kai įvyks tarptautinė konferencija Hudson'o institute. Į konferenciją atvyks ekspertai iš Europos, JAV, Japonijos ir Kanados. Taip pat dalyvaus JAV viceprezidentas D. Quail ir užsienio reikalų sekretorius J. Baker.

Komisijos tikslas yra paruošti pasiūlymus Baltijos šalims perėjimui į laisvos rinkos ekonomiką. Numatoma, kad komisijos darbas truks 3 metus. Buva pakviestas į komisiją, kur tenka pirmininkauti. Ekonominį ryšių pakomisei, susidedančiai daugiausia iš baltiečių.

— Kuriuose kraštuose buvojote ir kur turėjote pastarimus?

— Hudson instituto komisijos pavestas, lankiausi Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje ir Švedijoje.

— Kokią pažangą padarė kelyje į rinkos ekonomiką Baltijos valstybės iki šiol?

— Daugiau pažengė Estija. Ten yra daugiau privačių verslų. Lietuviai ir latviai truputį atsilieka; sakykime 1000-čio žingsnių kelyje estai pažengė du žingsnius, o lietuviai ir latviai – po vieną.

— Kaip vyksta privatizacija įmonių, verslų ir žemės ūkio?

— Vyksta vadinamoji pirminė privatizacija. Nesenai pradėta pardavinėti krautuves, restoranus ir kitus buitinio aptarnavimo verslus. Lietuvoje iki metų pabaigos numatoma privatizuoti apie 20% verslų. Žemės ūkyje jau susikūrė keli tukstančiai privačių ūkių. Kolchozai ir sovechozai pamažu persitvarko į akcines bendroves.

— Ar Baltijos kraštai naudojasi kitų Rytų Europos kraš-

tų patyrimu privatizacijos kelyje?

— Hudson instituto komisijos užduotis ir yra studijuoti R. Europos kraštų esamą padėtį, jų patyrimą sėkmes bei nesėkmes ir pritaikyti Baltijos kraštams.

— Kaip Lietuvoje reformuojama bankų santvarka ir įvairių mokesčių sistema?

— Įsteigtas Lietuvos bankas ir taip pat steigiasi komerciniai bankai. Laikinau Lietuvos bankas atlieka ir komercines funkcijas, nors jo tiesioginė paskirtis yra pinigų emisija. Mokesčiai verslininkams yra dideli, ir tuo stabdomas verslų plėtimasis. Didelė dalis verslininkų, nors jų yra nedaug, nemoka mokesčių. Individualūs pajamų mokesčiai dar nėra įvesti. Galbūt tai bus sutvarkyta kitais metais. Paprastai dirbantiems daromos ataskaitos iš algos.

— Ką galvojate apie lito įvedimą?

— Mano nuomone, litą būtina įvesti dabar, kad galima būtų išvengti tokios pačios infliacijos kaip Rusijoje, kuri šiais metais gali pasiekti 1000%, nes jų pinigų emisija yra netvarkinga. Tokia yra ir Hudson'o instituto komisijos nuomonė. Bendras Baltijos valstybės pinigas artimiausiu metu nepageidaujamas, nes šių kraštų ekonomikos struktūros yra panašios ir tarpusavio prekyba nesiekia 10%. Būtų pageidautina litą susieti su būsimu Europos bendru pinigų "ECU". Tai apsaugotų nuo infliacijos ir palengvintų įsijungimą į pasaulio ekonomiką.

— Kaip vertinami vietiniai ekonomistai?

— Jauni ekonomistai valstybės tarnyboje, kuriuos man

Sveikina sugrįžusius į Europą

(Atkelta iš 1-jo psl.)

tingas spręsti tokią bylą. Esą šis klausimas turėtų būti sprendžiamas Baltijos kraštų vyriausybės su Sov. Sąjungos vyriausybe derybose.

Pasirašė aktą

Lietuvos respublikos aukščiausiosios tarybos pirmininkas V. Landsbergis, LIC pranešimu, Suomijoje pasirašė Helsinkio baigiamąjį aktą. Ta proga jis pareiškė, kad 1975 m. pasirašytas aktas buvo ne baigiamasis, o pradžios aktas. Iš tikrųjų buvo pradėtas Helsinkio procesas, į kurį Lietuva priimta š.m. rugsėjo 4 d. Lietuva, pasak AT pirmininko, Helsinkio procese jau dalyvavo su savo sąžinės laisvės kovotojų veiksmis, Sąjūdžio veikla ir 1990 m. kovo 11-ją.

Siekia taikingo sugyvenimo

Lietuvos atstovas Jungtinės Tautos Anicetas Simutis spalio 9 d. Lietuvos vardu kalbėjo visumos posėdyje. Jis išskėlė šimtmečiais besitęsiantį lietuvių ištikimumą tolerancijai bei pagarbai visų tautybių lygiom teisėm. Lietuva siekianti taikingai gyventi su visais kaimynais. Ta proga pakartojo Lietuvos reikalavimą išvesti iš jos teritorijos Sov. Sąjungos karines pajėgas. Taipogi pažymėjo, kad Lietuva pasiryžusi sukurti "daugiapartinę demokratine valstybę, kuri gins visų savo piliečių teises ir laisves".

Paminėta sukaktis

Kovo 5 d. Kretingoje įvyko

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

Iki šiol šis fondas išleido per 700.000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neliečiamas, tikslai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

Šio fondo šūkis: **"Kapitalas Lietuvai, palūkanos — lietuvių bei išelvių jėgai!"**

PRANEŠIMAS

Lapkričio 1-oji
graudus prisiminimas.

Šiais metais sueina
dešimt metų, kai mirė
mūsų mylima mama

**A+
MARYTĖ
KALINAUSKIENĖ**

Kviečiame gimines, draugus ir visus artimuosius
prisiminti ją ir už ją pasimelsti.

*Sūnūs Gediminas su šeima,
Rimantas ir Arūnas su šeima*

A. a. MARIJA KALINAUSKIENĖ

A+ PETRONELEI MIKUCKIENEI

lankant gimines Lietuvoje staiga mirus, vyrą
šaulį VIKTORĄ MIKUCKĄ bei visus artimuosius
nuoširdžiai užjaučiame –

*DLK Algirdo šaulių kuopos valdyba
Hamiltono*

PADĖKA

Mylimai žmonai

**A+
FILIOMENAI CICĖNIENEI**

1991 m. rugsėjo 18 d. mirus,

nuoširdžiai dėkoju klebonui kun. J. Staškui už atliktas apeigas laidojimą namuose bei kapinėse, N. Benotienei už giedojimą šventovėje.

Nuoširdi padėka karsto nešėjams, visiems draugams, pažįstamiems, dalyvavusiems laidojimo, užprašiusiems Mišias, už atsiųstas gėles, aukas Lietuvių slaugos namams, B. Mackevičiui už vargonavimą laidojimo namuose.

Dėkoju už pareikštą užuojautą raštu, žodžiu ir spaudoje, šeimininkei už paruoštus pietus bei p.p. Jakubičiams už pagalbą laidojimo.

Lieku visiems dėkingas –

liūdintis J. Cicėnas

PADĖKA

A+
PETRAS BALSAS,

brangus vyras, tėvelis ir senelis,
mirė 1991 m. rugpjūčio 10 d.

Nuoširdžią padėką reiškiami visiems skausmo valandose suteikiusiems mums pagudas. Dėkojame visiems dalyvavusiems laidojimo, atsilankiusiems koplyčioje, už prašiusiems Mišias, atsiuntusiems gėles, aukojusiems skautų organizacijai, išreiškiusiems užuojautą žodžiu ir raštu. Nuoširdus aciū B. Stanulienai už gražiai paruoštus pietus, o ponioms už pyragus.

Ypatingą padėką reiškiami kun. K. Butkui, OFM, už rūpestingą patarnavimą ligos ir laidojimo metu, p.p. Paulioniams už gražų giedojimą ir vargonavimą per laidojimą Mišias.

Nuoširdžiai dėkojame V. Žemaitienei, J. Vyšniauskiui ir Kazimieriui Batūrai už neužmirštamus atsisveikinimo žodžius. Taip pat didelės aciū p.p. Janušoniams ir jų šeimai už visokeriopą pagalbą.

Jūsų nuoširdumas liks mūsų širdyse.

Liūdinti žmona ir vaikai

PADĖKA

A+
VLADAS KATELĖ

mirė 1991 m. liepos 1 d.

Nuoširdžiai dėkojame visiems, dalyvavusiems brangaus vyro, tėvo ir senelio laidojimo. Gili padėka kun. Liudui Januškai, OFM, už prasmingą pamokslą gedulinėse Mišiose, klebonui kun. Augustinui Simanavičiui, OFM, kun. Eugenijui Jurgičiui, OFM, ir klebonui kun. Jonui Staškui už maldas laidojimo namuose.

Nuoširdžią padėką reiškiami vargonininkei D. Rodtkienei už gražų giedojimą per laidojimą pamaldas, už Mišias, atsiųstas gėles, užuojautas žodžiu ir raštu, karsto nešėjams, KLKM draugijos Lietuvos kankinių parapijos skyriaus nariams už Rožinio kalbėjimą laidojimo namuose, P. L. Balsienai už jautrius atsisveikinimo žodžius. Ypatingą padėką Stefai Petratienei ir Valei Jonaitytei, kurios suteikė daug pagalbos ir krikščioniško nuoširdumo sunkiose liūdesio valandose.

Nuoširdus aciū Bob Ali, kuris kantriai atliko daug reikalingų patarnavimų, šeimininkei J. Girklienei už gardžiai pagamintą maistą, ponioms už pyragus, pagalbą, o Petri Jurėnui, sukalbėjusiam maldą prieš gedulinius pietus. Nuoširdi padėka visiems, kurie vėlonies atminimui aukoję Lietuvių slaugos namams.

Liekame visiems nuoširdžiai dėkingos.

*Nuliūdusios – žmona Adelė ir dukrė Aldona
Tribinevičienė su šeima*

MEDELIS CONSULTING

1407 Sarsce St. Oshawa, Ont. L1G 4N2

Parūpinam: visas jūsų kelionėms į Lietuvą. Išskiriamas jūsų giminių pasisvečiavimui Kanadoje. Pristatom per porą dienų. Gana greitai parūpinam jėms bilietus; atvykus – draudimą ir pervežimą iš Montrealio. Patvirtinam ar net pakeliam grįžimo datą. Dažnai vykdam į Lietuvą perduodam asmeniškai jūsų giminėms siunčiamą piniginę paramą. Naujiena! Diplomuoti dantistų akcinė bendrovė Lietuvoje, turinti savo kabinetus didesniuose miestuose, gydo bei gamina dantų protezus jūsų giminėms, naudodama vakarietišką technologiją už maždaug trečdalį kanadiškos kainos. Darbas garantuotas ir greitas. Rastis kas įvertinimas su numatyta sutaisymo kaina bus pateiktas ne vėliau kaip per savaitę po apžiūros.

Kreipkitės į STEFĄ ar ALGĮ MEDELIS, tel. 1 - 416 - 434-1847, FAX 416 - 728-5745. Reikalui esant, atvažiuojam į namus.

ALGIS MEDELIS

Tel. (416) 593-0600

Kennedy Travel Bureau Ltd.,

296 Queen Street West,

Toronto, Ontario M5V 2A1

KELIONĖS Į LIETUVĄ

TORONTAS-KOPENHAGA-RYGA –

pirmadieniais ir penktadieniais.

TORONTAS-FRANKFURTAS-RYGA –

pirmadieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais.

Po Naujų metų tikimės ir tiesioginių skrydžių į Vilnių.

DĖMESIO! DĖMESIO!

1992 metams užsakytos 3 kelionės lankyti šventas vietas – Vilniaus, Kauno, Šiaulių ir Žemaitijos rajonuose. Bus lankomos šventovės, vienuolynai, kapinės, kryžkarniai ir t.t. Visur lydes lietuvių kunigas. Amerikiečiai yra kviečiami prisidėti, sutvarkysim kelionę iš visų JAV miestų.

Teiraukitės jau dabar asmeniškai pas ALGĮ ar STEFĄ MEDELIS.

SCANDINAVIAN AIRLINES

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS, Lietuvos partizanas, suimtas 1948 m. Kelmeje, nuteistas 25 metams. Kalėjo Uchtoje, Balchaše. Dabar gyvena Radviliškyje. Šioje nuotraukoje V. Žukauskas prie buvusio lagerio Balchaše. Nuotr. H. Paulausko

Neaprašyti įspūdžiai

Amerikos lietuvio ginčas su sovietiniu generolu Trakuose

AURELIJA M. BALAŠAITIENĖ

Skaitėme spaudoje Lietuvos sporto žaidynių aprašymus, matėme atidarymo ir uždarymo iškilnių nuotraukas. Viskas buvo įspūdinga, iškilminga ir net graudu, kai sportininkai dalyvavo Medininkų aukų laidotuvėse. Tai įdomios ir istoriškos dienos, nes visa tai vyko Kremliaus perversmo, Medininkų žudynių metu ir galutinio Lietuvos nepriklausomybės pripažinimo išvakarėse.

Mano sesers Mylitos vyras, ŠALFASS šachmatininkų išvykos vadovas Vytautas Nasvytis, į Lietuvą keliavo su savo paaugliu sūneliu Arūnu, kurį Lietuvoje globojo jo dėdės, tetos ir kiti giminačiai. Besidalindamas savo viešnagės įspūdžiais, Vytautas papasakojo trumpą, bet įdomų įvykį.

Prieš prasidedant šachmatų turnyrui, jo pusbrolis Algimantas Nasvytis, statybos ir urbanistikos ministeris, pasisūlė Vytautą ir Arūną nuvežti į Trakus. Apžiūrėję įspūdingą ir puikiai restauruotą istorinę pilį, jie sustoję šalia pilies tilto esančioje užkandinėje. Pavalgę, susigundę užsigar-

džiuoti ledais netoliese esančiame restoranelyje prie lauke sustatytų staliukų. Besidairydami pamatė sėdintį Raudonosios armijos uniforma apsirengusį vyrą. Vytautas pastebėjo ant jo antpečių generolo ženklus, o ptas Vytautas dėvėjo žaidynių dalyvio uniformą, kuri rodė, kad jo esama iš Amerikos.

Netrukus kariškis prisiartinio ir užkalbino Vytautą gražia lietuvių kalba. Jis prisistatė kaip generolas, Kauno miesto karinis komisaras (Vytautas neatsimena jo pavardės) ir pradėjo pokalbį, sakydamas, kad lietuvius labai mėgstas. Vytautas pasisakė atvykęs iš Klivlando į sporto žaidynes ir pridėjo, kad 1944 m. buvo priverstas su savo tėvais bėgti iš tėvynės. Generolui tas pasakymas nepatiko. Jis pradėjo sakyti: "Čia gerai, o Amerikoje žmonės turi labai sunkiai dirbti". Vytautas atkrito: Amerikoje žmonės darbo nebijo. Bet generolas, nekreipdamas dėmesio į Vytauto žodžius, ėmė dėstyti komunistinę doktriną, girti esamą sistemą ir

neleido savęs pertraukti. Vytautas neiškentęs jį pertraukė: "Jei norit, kad aš jūsų klausyčiau, tai prašau klausyti ir manęs. Štai, ką turiu pasakyti: "Kai atskridom į Helsinkį FIN-AIR lėktuvu, turėjome persėsti į AEROFLOTą. Iš karto supratau, kad tai sovietinis lėktuvas. Nusileidę Rygoje, pamatėme, kaip viskas apleista, netvarkinga. Tik vienas rusas sėdi ir tikrina dokumentus, o atvykome per 50 asmenų. Toliau stovi apsiginklavę rusų kareiviai. Argi jie mano, kad mes atvažiavome okupuoti Rygos?"

Generolas pradėjo jaudintis ir teigė, kad Landsbergis niekam tikęs, Brazauskas geras, o Vilniuje lietuvių rusus šaudė. Vytautas paško: "Ne lietuvių rusus, o rusai Vilniuje lietuvius žudė". Žiūrėdamas jam tiesiai į akis, Vytautas tęsė: "Aš jums atsiųsiu vaizdajuostę, kuri aiškiai parodys, kaip rusai lietuvius šaudė. Jūs man atsiųskit vaizdajuostę, rodančią, kaip lietuvių rusus šaudė". Generolas pradėjo karščiuotis. "Vieną dieną atplauks rusų tankai į Amerikos krantus", pagrasino jis. "Aš buvau Amerikos marinas. Atsigabėnę tūkstantį marinių, sutvarkysime dešimtį tūkstančių rusų kareivių", taip pat įsikarščiaęs atkrito Vytautas. "O mes išvešime dešimtį tūkstančių lietuvių į Sibirą", atkrito įraudęs generolas. Netoliese sėdėjęs būrelis jaunimo garsiai sušuko: "Mes nebijom!" Generolas dar pridėjo, kad rusai lietuvius šaudys, ir "jie išblės". Jį lydėjęs majoras suprato, kad kalba darosi nemaloniai rimta ir jį už rankos nusitėpė, o Vytautas dar norėjo pridėti, kad rusų tankus Amerika išbandė Irake...

Marijampolėje prasidėjo šachmatų turnyras. Jį atidarė AT pirmininkas Vytautas Landsbergis, kuris taip pat pasirodė esąs neblogas šachmatininkas. Tą pačią dieną prezidentas Bush'as lankėsi Ukrainoje, todėl televizijos dėmesys nukrypo į Ukrainą ir ignoravo iškilmes.

Nepaprastai gilų įspūdį padarė "Mikėno šachmatų partija" – milžiniškoje šachmatų lentoje žaidė gyvi žmonės, apsirengę kaip šachmatų figūros. Tai buvo lyg baletas, kuriame pėstininkai atrodė kaip tikri pėstininkai, karaliai – kaip tikri karaliai, damos – kaip tikros damos.

Turnyrą laikinai sustabdė Medininkų tragedija, nes šachmatininkai su vainiku vyko į Vilnių dalyvauti laidotuvėse. Po laidotuvių turnyras buvo vėl tęsiamas.

Gaila, kad mažai informacijos gauta iš to turnyro. Be abejonės, kad ir kiti dalyviai išgyveno nuotykių, kurių bene vienas įdomiausių buvo Vytauto Nasvyčio susikirtimas su raudonosios armijos generolu, apie kurį jis man leido rašyti tik Lietuvai išsilaisvinus. Generolo žodžiuose glūdi rusiško imperializmo ir komunistinio despotizmo esmė: gasdinti, terorizuoti ir grasinti. Kažin, kaip jis dabar jaučiasi, kai laisvo Kauno ir Klivlando miestai jau yra oficialiai susijungę "miestų giminystės" ryšiais...

Dr. Kęstutis J. Valiūnas

1991 spalio 10
Jungtinės Amerikos Valstybės

Nepriklausomybės žygis

Amerikos lietuvis, kovojantis už Estijos, Latvijos ir Lietuvos laisvę, 1991. V.14-VI.14 pėsčias žygiavo nuo Talino iki Vilniaus

PAULIUS KLIMAS

Atsikeliau 6 v.r. pasirošęs mankštai, kurią ne pirmą kartą darau su dideliu entuziazmu. Galvodamas apie Lietuvą, apsirengiu ir nuvažiuoju į Ročesterio universiteto salę. Prieš kilnodamas svarių, bėgu futbolo stadiono laiptais aukštyn ir žemyn, kol pateka saulė. "Greičiau, greičiau!" – skatinu save. Neturiu trenerio, bet turiu patyrimo: 1988 m. vienas pėsčias nuėjau apie 500 mylių iš Ročesterio į Vašingtoną prie Baltųjų rūmų, siekdamas disidento Petro Gražulio išlaisvinimo. Dabar ruošiuosi Nepriklausomybės žygiui per Baltijos valstybes. Kartu tai bus ir mano pirmoji kelionė į tėvų šalį. Nežinojau tuo metu, kiek reikės kantrybės sulaukti žygio pradžios.

Pasirošimas

Žygis prasidėjo Taline 1991 m. gegužės 14 d. Prezidentas Landsbergis dar 1989 m. buvo pritaręs mano planui – nepriklausomybės žygis per Baltijos kraštus reikalingas. Aš pirmą kartą prezidentą sutikau tada, kai jis dar buvo Sąjūdžio pirmininkas ir dalyvavo VI-me Mokslo ir kūrybos simpoziume Čikagoje. Tuo metu aš jam įteikiau laišką, kuriame siūliau 1991 m. pavasarį žygį pradėti. Jeigu ne sovietų blokada, žygis būtų įvykęs 1990 m. pavasarį, nes tuo metu taip man buvo pasiūlęs tuometinis Sąjūdžio pirm. V. Landsbergis.

Turėjau daug laiko pasirošyti ne tik fiziškai, bet ir susisiekti su spauda. Dažnokai man teko kalbėti per vietinę televiziją, radiją ir taip pat su žurnalistais 1988-1991 m. Ročesterio spaudoje mane pripažino kaip lietuvių reikalų aktyvistą. Du kartu Ročesterio televizijos stotys net iš Vašingtono per demonstracijas už Lietuvos nepriklausomybę darė pasikalbėjimus su manimi.

Iškvietimas

Nutariau pasinaudoti proga, kai 1991 m. kovo mėnesį beveik netikėtai giminės iš Vilniaus atsiuntė man iškvietimą. (Šie giminės žinojo apie mano planus žygiuoti, bet aš nesitikėjau gauti iškvietimą). Čia įvyko toks sutapimas, nes aš jau buvau pasirošęs važiuoti į Vašingtoną ir dalyvauti Bendruomenės politiniame seminare. Ten būdamas, nuvykau į

Sov. Sąjungos atstovybę, kur užpildžiau reikalingus pareiškimus ir vizą gavau per šešias dienas...

Lietuvių informacijos centro vedėjas Viktoras Nakas mane vėliau perspėjo, kad viza paskutinę minutę gali būti atšaukta. Kai kurie mano pažįstami nepritarė mano žygiui, sakydami, kad sovietai manęs neįleis arba tuojau iš ten deportuos. Aš gi buvau įsitikinęs, kad man reikia pabandyti savo svajonę įvykdyti, ypač šiuo taip svarbiu laikotarpiu.

Sąjūdžio pritarimas

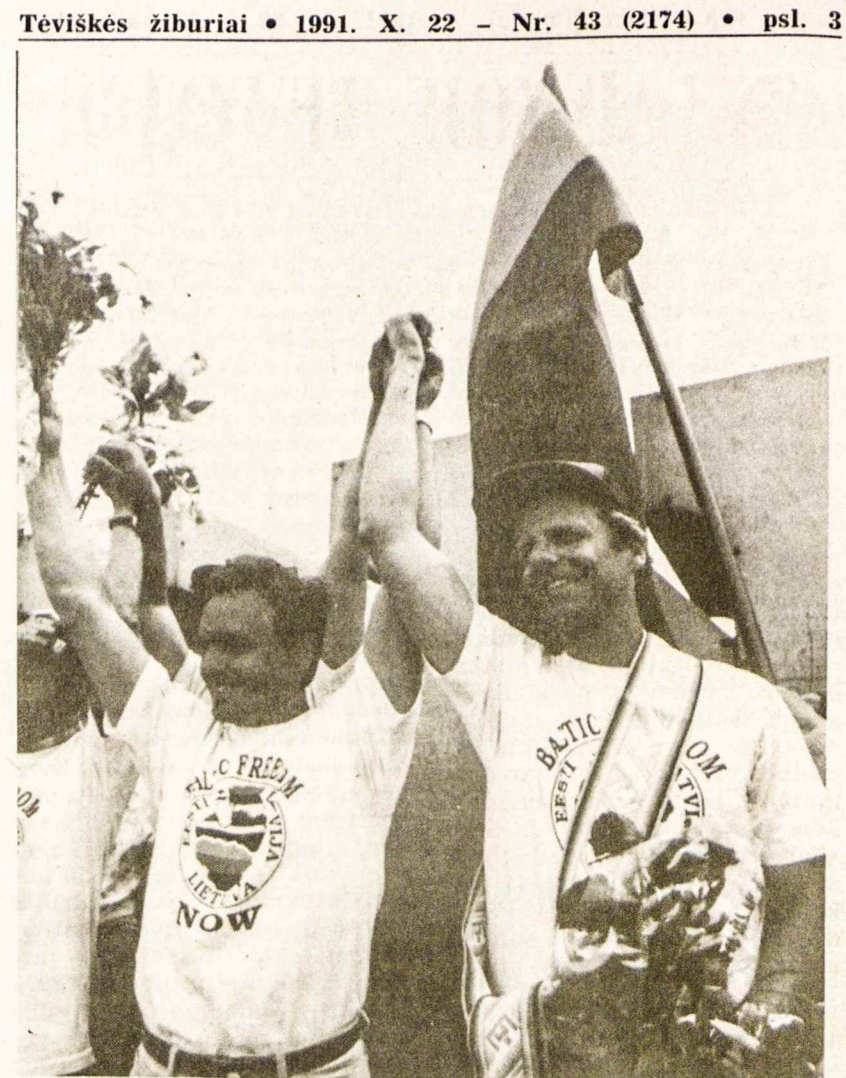
Reikėjo būtinai gauti Sąjūdžio pareiškimą, remiantį mano žygį. Balandžio 12 d. buvau susitaręs su viena Ročesterio radijo stotimi, kad paskelbsiu savo žygį per jų vakarinę laidą. Tik vieną dieną prieš tai darbe gavau pranešimą iš Sąjūdžio sekretoriaus Sauliaus Kubiliaus per LIC: "Sąjūdis jo (Klimo) akciją remia, bet visas technines detales aptarti galima bus tik jam atvykus į Vilnių".

Nudžiugęs, paskelbiau žygį per radijo programą, kurioje taip pat dalyvavo Ročesterio universiteto filosofijos prof. dr. Robert Holmes. Jis jau buvo buvęs Lietuvoje, kur patarė gynybos departamento direktoriui dr. Butkevičiui, kaip geriausiai surengti "non-violence" kursų Lietuvos kariams. Prof. Holmes labai vertino planuojamą žygį, sakydamas, kad tokia akcija esanti ypač svarbi Lietuvai.

Ročesterio Sv. Jurgio parapijos nariai gausiai aukojo mano kelionei ir žygiui – sudėjo net 1,000 dolerių! Mano darbovietė "Thomas James Associates", akcijų investavimo bendrovė, davė man \$500. Ten dirbdamas dvejus metus, supažindinau visus tarnautojus ir vadovus su Lietuvos padėtimi. Šių aukų užteko lėktuvo bilietui.

Treniruotės

Po kelių mėnesių treniravimosi du kartus per dieną darbu metu ir ilgiau savaitgaliais nutariau pėsčias nužygiuoti į artimą miestelį Canandaigua, maždaug trisdešimt mylių į pietų rytus nuo Ročesterio. Į Canandaigą nužingsniau balandžio 23 per 11 valandų. Ten nakvojau pas pažįstamą Andy Thomas, radijo žurnalistą.

"Baltic Freedom Now!" žygio dalyviai – PAULIUS KLIMAS (dešinėje) ir jo palydovas PETRAS GRAŽULIS, pėsti atžygiavę nuo Talino iki Vilniaus, reikalaujami nepriklausomybės Baltijos valstybėms

Kitą dieną su juo turėjau pasikalbėjimą apie žygį per Canandaigua radijo stotį. Per šį pasikalbėjimą transliavo dainą "About Being Free" (Būti laisvam), kurią mano pažįstama Bonnie Abrams parašė ir užrašė "Dynamic Recording" studijoje Ročesteryje. Ši daina skelbia, kad okupuotas kraštas gali taikingai kovoti ir atgauti nepriklausomybę. Kita versija dainos yra mano "žygio pokalbis", kuriame aš paaiškinu žygio prasmę. Balandžio 11 d. buvau taip pat pėsčias nuėjęs nuo savo namų

vienuolika mylių į "Dynamic Recording" studiją. Viena vietinė televizijos stotis filmavo mano žygiavimą. Aš turėjau su jais pasikalbėjimą, kai pasiekiau "Dynamic Recording".

Į Lietuvą iš Ročesterio nusiųčiau marškinius ir kepurės, kurias pagamino mūsų Baltiečių komitetas: ant marškinių yra žodžiai "BALTIC FREEDOM NOW" virš Baltijos valstybių žemėlapiu su tautinėmis spalvomis. Tamsiai mėlynos kepurės turėjo tą patį šūkį, o apačioje – sutraukti pančiai. (Bus daugiau)

LIETUVA LAUKIA PARAMOS

Atgavusi nepriklausomybę mūsų tėvynė, nuskurdinta ilgios sovietinės okupacijos, reikalinga ekonominės pagalbos.

AUKOKIME JAI PER TAUTOS FONDA.

Mūsų aukos, testamentiniai palikimai padės įtvirtinti atgautą nepriklausomybę ir pakelti krašto gerovę. Aukos bei palikimus siųskime Tautos fondo atstovybei Kanadoje šiuo adresu:

TAUTOS FONDAS, 310 Rathburn Road,
Etobicoke, Ontario M9B 2L8

Viešas pareiškimas

Lietuvos vyriausybei ir užsienio lietuviams

1943 lapkričio 25 nacių okupuotos Lietuvos pogrindyje įsikūrė Vyriausiasis Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas, VLIKas, rūpintis atkurti Lietuvos nepriklausomybę, o kol tėsio okupacija – kalbėti tautos vardu okupuotame krašte ir užsienyje. Karo sąlygos lėmė, kad VLIKo vadovybės dauguma atsirado Vokietijoje, ir 1945 balandžio 8, dar karui nepasibaigus, Amerikos kariuomenės užimtoje Vokietijos dalyje, Wurzburgo mieste, įvyko pirmasis už Lietuvos ribų VLIKo posėdis. Maždaug už dešimtmečio VLIKas buvo perkeltas į Ameriką.

Keitėsi VLIKo vadovybės ir sudarančių grupių sudėtis, tačiau niekad nepasikeitė pagrindinis ir vienintelis VLIKo tikslas – padėti Lietuvai atkurti valstybinę nepriklausomybę, o kol tai įvyks – kovojančios dėl laisvės lietuvių tautos valią perduoti pasauliui.

Buvau VLIKo valdybos pirmininkas nuo 1966 iki 1979. VLIKo vadovybė niekad nepriėjo minties, kad VLIKas pratęstų savo egzistavimą Lietuvai atgavus nepriklausomybę.

Lietuvai 1991 kovo 11 paskelbus nepriklausomybės atkurtą, dabartinė VLIKo vadovybė neparodė tam faktui dėme-

sio nei respekto tautos pareikštai valiai. Dar liūdniau, kad VLIKo vadovybė to dėmesio daugiau skyrė komunistų partijai negu Sąjūdžiui ir jo remiamam Parlamentui bei vyriausybei. Net vykstant Maskvoje pučui, tuo pačiu metu, kai Aukščiausiosios tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis Vilniuje parlamento ginti susirinkusioms minioms kalbėjo: "Nemanau, kad būtų bent vienas Lietuvoje ar pasaulyje žmogus, kuris abejotų, kad čia yra laisvas ir nepriklausomas kraštas", dabartinis VLIKas Lietuvą vadino "okupuota" ir teisėtus ir demokratiškai išrinktus Lietuvos valdžios pareigūnus – "okupuotos Lietuvos veikėjais".

"Okupuotos Lietuvos veikėjai turi suprasti, kad išeivijos lietuvių nėra vien tik finansinių ir materialinių darbų talpininkai. Jie daugiau kaip 50 metų tęsia sunkų ir kartais labai nedėkingą politinį laisvinimo darbą, ir šiuo patyrimu okupuotos Lietuvos veikėjai galėtų teigiamiau pasinaudoti".

Taigi, dabartinio VLIKo vadovų aktyse penkiasdešimties metų lietuvių tautos kovos, aukos ir kančios nedaug reiškia prieš jų "sunkų ir kartais nedėkingą politinį laisvinimo darbą".

Kaip buvęs VLIKo valdybos pirmininkas kviečiu VLIKą sudarančias grupes artimiausiam VLIKo seime padaryti garbingą nutarimą, kad nuo seimo dienos VLIKas sustabdo savo veiklą. Siūlau VLIKo tarybai suformuoti VLIKo likvidacinę komisiją visą VLIKo žinioje esantį turtą ir archyvus perduoti Lietuvos respublikos vyriausybei.

Toliau veikti VLIKas nei moralinio, nei teisinio pagrindo neturi.

Dr. Kęstutis J. Valiūnas

1991 spalio 10
Jungtinės Amerikos Valstybės

SIBIRAS

Ištvermės dvasia

Susipažinkite su Šiaurinio Sibiro istorija: žmonėmis, jų tragedija ir sugebėjimu išsilaikyti.

Nuo rugsėjo 13, 1991 iki sausio 5, 1992

Ontario Science Centre

An agency of the Ontario Ministry of Culture and Communications
Šia paroda remia Continental PIR Communications ir Vickers & Benson Advertising Ltd.

Century 21 OFFORD REALTY LTD.

Member Broker, 38 Hurontario St.,
Collingwood, Ontario L9Y 2L6

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į:

Angele Salvaitytė, B.A.,

pirkimo ir pardavimo atstovė.

Ji mielai jums patarnaus.

Darbo tel. (705) 429-2121 ar

(705) 445-5640

namų tel. (705) 429-6428

LAISVOJE TĖVYNĖJE

KLAIPĖDOS "VAKARAI"

Klaipėdoje buvo bandyta atgaivinti Ernesto Galvanausko 1935 m. pradėtą leisti ir redaguoti "Vakaru" dienraštį. Tačiau nutarta II D. karo nutrauktą E. Galvanausko (1882-1967) spaudos darbą tęsti žurnalisto Gedimino Pilaiečio redaguojamą žurnalą "Vakarai". Nedidelio formato spalvotas žurnalas yra skiriamas Žemaitijos ir visos Lietuvos skaitytojams, susidomėjusiems pamario krašto politika, ekonomika, kultūra ir istorija. Pirmajame "Vakaru" žurnalo numeryje šiomis temomis rašo A. Juozaitis, A. Valatka, kun. B. Urneikis, pasakalėbėmą su Klaipėdos pramonininkų draugijos pirm. P. Kravtų pasakelbęs V. Bajoras. Žurnalo puslapiuose taipgi spausdinami S. Šemerio prisiminimai, S. Poškaus eilėraščiai, D. Mušinsko novelės. "Vakaru" žurnalas, pakeitęs prieškarinį "Vakaru" dienraštį, žada saugoti sunkiai atkovotus Lietuvos vartus į jūrą.

NETIKĖTAS SVEČIAS

Rugsėjo 29 — spalio 2 d. d. Vilniuje viešėjo Dalai Lama vadinamas aukščiausiasis Tibeto budistų dviasios vadas, kuris taipgi yra ir pasaulietinis tos šalies valdovas. Dvasinio ir pasaulietinio vado teises jis paveldėjo iš mirusio Dalai Lamos XIII 1950 m. Jis sumenkino Tibetą okupavusi komunistinė Kinija. Dalai Lama XIV (jo pavardė — Tenzinas Gijatsa) pasitraukė Indijon, kur dabar vadovauja Tibeto vyriausybei išėivijoje ir siekia savo šalies išlaisvinimo taikiu būdu. Už tas pastangas jam 1989 m. buvo paskirta Nobelio taikos premija. Vilnių jis atvyko jau 1990 m. paskiestas Lietuvos aukščiausiosios tarybos pirm. Vytauto Landsbergio, gavusio Dalai Lamos XIV sveikinimą Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo proga. Prie padėties Lietuvos prezidentu laikomas V. Landsbergis pridėjo ir kvietimą apsilankyti Lietuvoje.

DALAI LAMOS VIEŠNAGĖ

Svečią Vilniaus orauostyje sutiko Lietuvos aukščiausiosios tarybos pirmininko pavaduotojas K. Motieka su atstove L. Andrikiene. Nors buvo jau vakaras, Dalai Lamą XIV tą pačią dieną priėmė ir pats pirm. V. Landsbergis. Pokalbyje vyravo abipusė viltis, kad visame pasaulyje, neišskiriant Tibeto, išsiviešpataus taika ir teisingumas. Pietus svečio garbei surengė ministras pirm. G. Vagnorius. Viešnagės metu Dalai Lama XIV stebėjo Aukščiausiosios tarybos posėdį, skaitė paskaitą Vilniaus universitete apie žmoniškumą grįstus santykius, lankėsi Lietuvos krašto apsaugos departamente, susitiko su Lietuvos budistų bendruomenės nariais, įvairių Lietuvos konfesijų atstovais. Spalio 2 d. rytą Dalai Lama XIV su Budizmo studijų Lietuvoje direktoriaus Antanu Danieľiumi priėmė "Lietuvos aidą" atstovą Antaną Gudelį. Jam svečias prisipažino, kad Lietuva ir kitomis Baltijos šalimis susidomėjo skaitydamas II D. karo istoriją, pranešimą apie Molotovo-Ribbentropo paktą. A. Gude-

lis cituoja atsiveikinančio svečio tibetiškai užrašytus kelis žodžius Vilniaus ir Lietuvos gyventojams: "Meldžiuosi ir linkiu gėrio visoms geroms gyvoms būtybėms. Tibeto vienuolis Dalai Lama XIV". Jo apsilankymu Lietuvoje buvo nepatenkinta komunistinės Kinijos vyriausybė. Per savo ambasadorių Maskvoje ji pažėrė priekaištų Lietuvos vyriausybei dėl Dalai Lamos XIV priėmimo, primindama, kad Kinija yra pripažinusi diplomatinis ryšius su Lietuva.

BANKAI LIETUVOJE

"Lietuvos bankas" paskelbė atvirą konkursą firminiam ženklui sukurti. Norima, kad tas valstybinio banko firminis ženklas būtų susietas su simboliu. Konkursu dalyviai prašomi paruošti spalvotus ir nespaltovus dviejų dydžių (40 x 40 mm ir 15 x 15 mm) projektus. Geriausiu ženklu autoriams bus pasiūlyta sukurti ir "Lietuvos banko" firminį stilių. Numatytos dvi premijos — pirmoji 5.000 rublių, antroji 3.000 rublių. Konkursu dalyviams taipgi bus paskirtos ir trys paskatinamosios premijos po 1.500 rublių. "Lietuvos aidas" rugpjūčio 29 d. laidoje pateikia jau ir Lietuvoje veikiančių aštuonių komercinių bankų sąrašą, kurį sudaro: Kauno pramonės "Ūkio bankas", Panevėžio bankas "Atėitis", Lietuvos respublikos vartotojų kooperacijos bankas, "Vilniaus bankas", Kauno bankas "Ekonomika", Lietuvos akcinis bankas, komercinis bankas "GEKA" ir komercinis bankas "Litimpex". Šiuo metu komercinės operacijas atlieka ir centrinis "Lietuvos bankas".

PIKTAS KERŠTAS

"TŽ" 39 nr. jau esame rašę apie paminklinio Lenino Vilniaus Lukiškių aikštėje nukeltą nuo pakylės rugpjūčio 23 d., cituodami "Lietuvos aidą" atstovą Anicetą Sungailą ir jo pastabą: "Kai pastatė Lukiškių aikštę kryžių, tai Leninas ir išėjo..." Skaitytojams priminėme, kad aukštas ažuolinis kryžius netoli Lenino paminklo buvo pastatytas birželio 22 d. lietuvių tautos 1941 m. sukilimo penkiasdešimtmečiui. Dabar paaiškėjo, kad Lenino statula, palikusi batų ant pakylės, iš Lukiškių aikštės iškeliavo ne dėl kryžiaus. Mat tą kryžių kerštinę Lenino garbintojai susprogdino naktį iš liepos vienuoliktosios į dvyliką. "Tiesa" liepos 13 d. laidoje rašo: "Itaishas buvo pritrivirtintas prie ažuolinio kryžiaus, neseniai pastatytą aikštėje 1941 m. birželio sukilimui atminti. Sprogimas nulaužė kryžių maždaug 1,7 metro aukštyje. Įvykio vietoje rastas pramoninis detonatorius, brezenzinio diržo liekanos". Nuo pikto keršto tą naktį nukentėjo ir tuščias protestą skelbiančių badautojų namelis prie Vilniaus radijo ir televizijos pastatų Konarskio gatvėje. Jame buvo nuplėsti visi piešiniai, plakatai, Lietuvos trispalvė vėliava. Keršytojus išdavė ant namelio sienų paliktas užrašas "Slava KPSS" ("Šlovė Sovietų Sąjungos kompartijai"). Pikti keršytojai tada dar nežinojo, kad su Leninu ir jie patys turės iškelti iš Lietuvos. V. Kst.

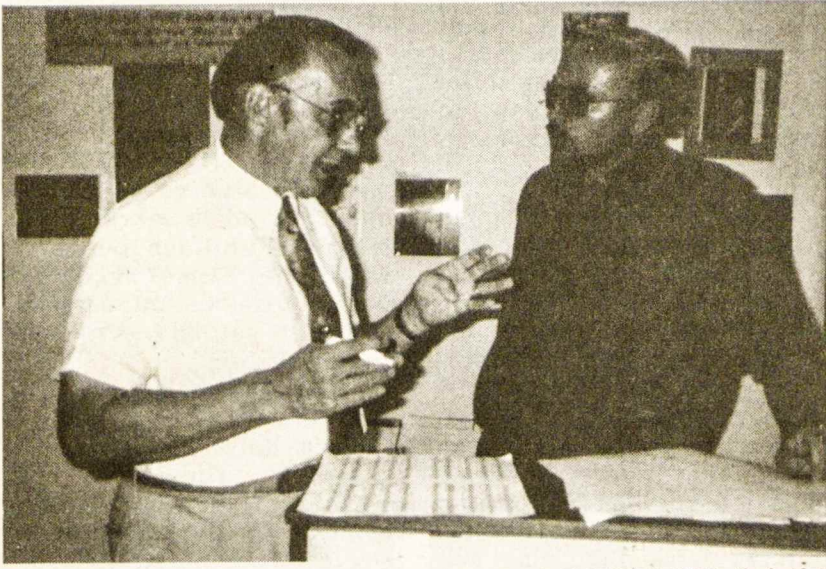
Aukštas pripažinimas

Amerikos Connecticut'o valstybės Quinnipiac kolegija kasmet rengia nusipelnusių auklėtinių pripažinimo iškilmes. Šiais metais šios iškilmes įvyks spalio 27 d. Clarice L. Buchman'o teatre. Šį kartą bus pažymėtas ir pagarsėjęs lietuvių kilmės dainininkas Arnoldas Voketaitis. Be solisto A. Voketaičio specialiais medaliais ir diplomais dar bus apdovanoti plačiai žinomi še asmenys: J. L. Chernov'as — W. Disney kino studijos vicedirektorius, J. C. Galvanek'as — humanitarinių mokslų vykdomojo komiteto direktorė, A. L. Magnoli — džiaz bendrovės (jazz) filmų direktorius, R. W. Wanless — S. Goldwyn'o bendrovės direktorius.

Sol. A. Voketaitis dainavo daugelio šalių operų teatruose, susilaukė teatro kritikų ir žiūrovų

palankiausio pripažinimo bei pagarbos. Solisto repertuare yra 170 vaidmenų įvairių operų ir kitų muzikinių veikalų pastatymuose. Jis savo vaidmenis yra atlikęs su operų žvaigždėmis: L. Pavarotti, P. Domingo, M. Horne, J. Sutherland ir kitais.

Sėkmingai užbaigęs kūrybinį kelią, solistas dabar perteikia savo žinias ir patyrimą Auburno universitete. Yra studentų mėgiamas. Taipogi A. Voketaitis džiūuoja ir savo lietuvišką kilmę. "Nors Lietuvoje niekad nesu buvęs, tačiau kenčiančios Tėvynės vaizdą, kurį man paliko a.a. mylimi tėveliai Agota ir Motiejus, labai branginu. Tikiuosi netolimoje ateityje pamatyti protėvių taip mylėtą kraštą — nepriklausomą Lietuvą", — pasakoja dainininkas. E. M.

Auburno universiteto profesorius ARNOLDAS VOKETAITIS (kairėje) dainavimo pamokoje perteikia savo žinias besistažuojančiam dainininkui

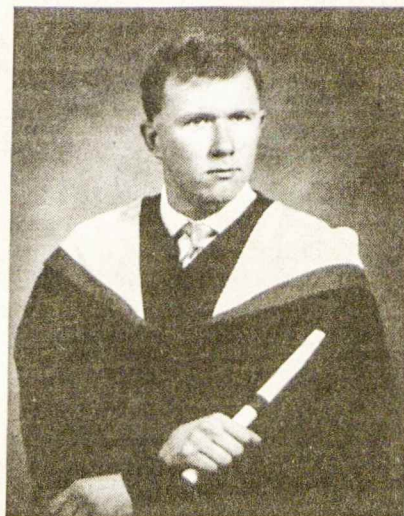
Miami, Florida

ĮVAIRIAI IR IŠKILMINGAI išreikštas Lietuvos nepriklausomybės atstatymas, sujungęs ir amerikiečius. Rugsėjo 1 d. lietuvių klubo pirm. E. Jonušienė surengė savo namuose priėmimą. Kitą dieną apylinkės lietuviai atgautą laisvę pasidžiaugti susirinko į Craw Daddy's restoraną, kur buvo paminėtas Lietuvos pripažinimas. Renginys rodytas TV žinių laidoje. Rugsėjo 8-tą buvo skirta platesniam suėjimui. Pradėta pamaldomis Šv. Pranciškaus šventovėje. Mišias atnaušo kun. dr. V. Andriška, giedoją sol. O. Jameikienė. Po pamaldų visi susirinko į lietuvių klubą. Pirm. V. Dubauskas pasveikino gausiai susirinkusius tautiečius ir supažindino su dalyvaujančiais svečiais. Įneštos vėliavos, sugiedoti JAV ir Lietuvos himnai, pagerbtas Lietuvos savanoris-kūrejas dr. K. Pautienius ir tylos minute — per paskutinius įvykių žuvę už Lietuvos laisvę. Po kunigo invokacijos sol. O. Jameikienė, akompanuojant L. Stukui, padainavo kelias dainas, poezijos paskaitė R. Gustaitė-Meyer ir V. Dubauskienė. Pakeltos šampano taurės. Sveikino A. Resnick, Lietuvoje gimęs žydų tautybės Miami Beach viceburmistras, Dade apylinkės įgaliotinis lietuvių kilmės Ch. Dusseau, Islandijos garbės konsulas T. Grundal, Vokietijos konsulas K.D. Sommer, Prancūzijos konsulas J. F. Dhiolier, Kubos tautinio judėjimo vardu A. Craft, estų — D. Koppel ir kt. Dalyvavo TV stočių ir laikraščių atstovai. Po skanių pietų visiems padėjo pirm. E. Jonušienė, kuriai už šventės suorganizavimą padėką išreiškė klubo direktorius J. Maurukas. Miesto rajono įgaliotiniai Abe Resnick ir Ch. Dusseau ta proga suorganizavo specialų reklamacijų įteikimą rugsėjo 12 ir rugsėjo 16 d. lietuvių klubui, o R. Steikūnaitė-Bergstrom St. Rose of Lima šventovėje — Baltijos kraštų laisvės pagerbimą. Renkamoms lietuviškoms bei angliškoms knygos, medicininės priemonės, telkiami žaislai vaikams, dėvėti geri drabužiai bei avalynė. Norima vėl sudaryti nemažą siuntą Lietuvai. V. D.

Paremkite "Tėviškės žiburius" auka, rėmėjo ar garbės prenumerata, testamentinių palikimu. Iš anksto dėkingi — "TŽ" leidėjai

HAMILTON TRAVEL BUREAU
764 Barton St. E., Hamilton, Ont.
Reg. 1035989. Tel. 549-4149 arba 549-4140. Sutvarkome keliones į Lietuvą ir iš Lietuvos. Besilankančiams Kanadoje duodame sveikatos draudimą. Pristatome jūsų pačių sudarytus siuntinius į Lietuvą. Pervežame autobusų keleivius į Mont-realį ir iš Montrealio.

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus
(Esu "Union Gas" atstovas)
Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

RIČARDAS M. BAGDONAS, hamiltoniečių Rimo ir Reginos sūnus, šiais metais McMaster universitete, Hamiltone, Ont., baigė ketverių metų politinių mokslų kursą ir gavo B.A. (Pol. Sc. hon.) laipsnį. Ričardas yra baigęs Hamiltone Vysk. M. Valančiaus lietuvių mokyklą ir Westmount gimnaziją. Šoko "Gyvataro" tautinių šokių grupėje, dalyvavo lietuvių skautų vietuose ir yra "Kovo" sporto klubo narys. Toliau studijuoja Ontario Windsor universitete

Hamilton, Ontario

"GYVATARO" veteranai, norintieji dalyvauti IX tautinių šokių šventėje, įvyksiančioje 1992 m. liepos 5 d. Čikagoje, prašomi registruotis pas Vidą Beniūšienę, tel. 523-6679, teikiančią ir smulkesnį informaciją. G.B.

A.a. PETRONELES MIKUCKIENĖS, mirusios spalio 5 d. lankant gimines Lietuvoje, atminimui Kanados lietuvių fondui aukojo: \$20 — J. M. Ribų šeima, K. S. Karaskas, M. D. Jonikai, P. Z. Sakalai, B. A. Steponavičiai; \$10 — P. M. Siuliai. Už aukas dėkoja KLF.

PADĖKA

REIŠKIU nuoširdžią padėką už taip gražų ir didingą mano kunigystės 50 metų sukakties surengtą minėjimą: Šiluvos Marijos parapijos klebonui kun. K. Kakevičiui, minėjimo vadovai Gražinai Petrauskienei, parapijos tarybos pirm. Andriui Petrašiūnui, KLB Londono apylinkės valdybos pirm. Pauliui Kurui, "Pašvaistės" choro vadovai Reginali Audet ir seniūnai Algijai Švilpai, šeštadieninės mokyklos mokytojai Rasai Lukoševičiūtei-Kurienei, vaišių ruošimo pirmininkei Irenai Daniliūnienei ir jos padėjėjoms, už taip skanų sukaktuvinį pyragą Marytei Naruševičiūtei, spaudos darbuotojai Edvardui Daniilūnui ir visiems minėjimo dalyviams.

Kun. Ignas Mikalauskas, OFM

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje,

įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.
Liepos-rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 35 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:
kasd. pal. čekių sąsk. iki 1. 5.5%
santaupas 4.75%
kasd.pal.taupymo s-ta .. 4.25%
90 dienų indėlius 7.5%
1 m. term. indėlius 8.25%
1 m. term.ind.mėn.pal.7.75%
3 m. term.indėlius 8.75%
RRSP ir RRRF (pensijos)...5.5%
RRSP ir RRRF 1 m. 8.25%
RRSP ind. 3 m. 8.75%

IMAME UŽ:
asmenines paskolas 14%
nekin. turto pask. 1 m.....10%
nekin.turto pask. 3 m.11.25%
Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2.000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$25.000.

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

BALTIC STORES & CO. (Z. JURAS)

11 London Lane, Bromley, Kent, BR1 4HB, England
Tel. 081 460 2592

Siūlome pasinaudoti mūsų išplėsta ir įvairiapusiška prekyba su Lietuvos respublika.

Pasiūnčiame paskutiniausius VAKARŲ EUROPOJE gaminamus ir gaunamus vaistus; plačiai pasaulyje žinomas angliškas ir kitas medžiagas, drabužius, sportinius kostiumus bei sportinius batus, ELEKTRONINES PREKES, rusiškus ir kitų kraštų automobilius. Pervedame palikimus į Lietuvą arba kitus kraštus pageidaujama valiuta, atliekame visas finansines ir banko operacijas aukščiausiu klijentui kursu, priimame trumpalaikes arba neriboto laiko investicijas, sudarome testamentus bei administruojame nuosavybę, tarpininkaujame įvairių dokumentų sudaryme.

Siūlome populiarią siuntinį: 1991 m. nr. 1.
3 m vilnonė angliška eilutei medžiaga, 3 m puiki suknelei medžiaga, 1 vyriškas arba moteriškas sportinis kostiumas, 1 pora sportinių batų, vyriška arba moteriška striukė.
Siuntinio kaina (oro paštu) \$460

Konkurencijos neturinčios maisto siuntinių kainos.
Siuntinys nr. 5 — \$120.

10 dėžučių įvairios konservuotos mėsos, 10 sv ryžių, 200 gr tirpintanos kavos, 4 sv cukraus, 2 dėž. sprotų, 4 sv dešros, 2 sv sirpus, 2 sv pupelių kavos, 2 sv valgomos alyvos, 1 bonka krupniko.
Parduoame "Olympia" rašomas mašinėles su lietuvišku šriftu.
TIK PER ANGLIJĄ GREIČIAU IR TAUPIAU!

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Tėvų pranciškonų vasarvietės koplyčioje Kennebunkporte rugpjūčio 11 d. buvo didelė šventė. Primicijų Mišias su šešiais kunigais koncelebravo Salzburge įšventintas kun. Stasys Paulauskas, OFM. Su jaunuojų kunigu Mišių dalyvius supažindino provincijolas kun. Placidus Barrius, OFM. Kun. S. Paulauskas, OFM, yra gimęs Lietuvoje. Jis gabus kalbos ir Salzburge studijuoja Šv. Raštą. Austrijon grįš tęsti studijų. Mišių metu giedojo iš Lietuvos atvykusi sol. Danutė Grauslytė, kun. Bernardino Grauslio, OFM, dukterėčia. Pamaldos baigtos visų dalyvių sugiedota giesme "Marija, Marija".

Klivlande leidžiamos "Dirvos" metinė prenumerata nuo š. m. spalio 1 d. skaitytojams kainuos \$30, pusmetinė — \$17, atskiras numeris — 65 centus. "Vilties" draugijos valdyba betgi padarė išimtį naujiems šio savaitraščio skaitytojams. Iki 1991 m. pabaigos jiems metinė "Dirvos" prenumerata — tik \$20. Rėmėjai raginami pasinaudoti šia proga ir dovanotomis prenumeratomis padidinti "Dirvos" skaitytojų šeimą.

JAV karo aviacijos plk. Dariusis Bakūnas, išėjęs atsargon, su šeima gyvena Tampose mieste Floridoje. Jis su mama 1944 m. prekinio laivu iš Klaipėdos buvo evakuotas Vokietijon, į JAV su tėvais atvyko 1949 m. ir įsikūrė Los Angeles mieste. Dar gimnazistu būdamas norėjo tapti lakūnu, įsijungė į atsargos karininkų paruošimo kursų studijų metais, įstojo karo aviacijos mokyklon. JAV karo aviacijai atidavė daugiau kaip 30 metų, susilaukdamas pulkininko laipsnio.

Čikagos lietuvių telefoninių ryšių tinklą "Lithuanian Hotline" Lietuvos įvykiams garsinti ir demonstracijoms rengti įsteigė tuzinas iniciatorių — Algis Augaitis, Algis Gudėnas, Dalia Januškienė, Vyta Januškis, Silvija Krumplienė, Valentinas Krumplis, Jurgis Lendraitis, Viligalė Lendraitienė, Eglė Paulikienė, Jurgis Riškus, Pranė Šliutienė ir Kęstutis Sušinskas. Raštinė, aprūpinta keliais telefonais ir telefaksu, buvo atidaryta Pasaulio lietuvių centre Lemonete. Ji parūpindavo informacines žinias JAV radijo, televizijos, spaudos atstovams bei kitiems suinteresuotiems asmenims apie įvykius nepriklausomybės siekiančioje Lietuvoje, organizuodavo šias pastangas remiančias demonstracijas. Dabar telefoninį informacijos tinklą "Lithuanian Hotline" buvo nutarta uždaryti. Nepriklausoma Lietuva jau turi Jungtinių Tautų ambasadoriumi paskirtą Anicetą Simutį, JAV ambasadoriumi — Stasį Lozoraitį. Paliekama tik "Lithuanian Hotline" narių 1990 m. balandžio mėnesį suorganizuota vaistams į Lietuvą siųsti grupė "Lithuanian Mercy Lift", administruojama Birutės Augaitienės.

Australija

Lietuvių namus Adelaidėje tvarko Adelaidės lietuvių sąjunga. Metiniame narių susirinkime valdybos pirm. Vytautas Neverauskas priminė vienerių metų laikotarpį mirusių aštuonių narių. Amžinybėn iškeliavo a.a. V. Vosylius, J. Riauba, M. Urbonas, R. Petkūnas, K. Puidokas, J. Jaunutis, L. Paišiūnas ir B. Vaboliene. Sąjunga dabar

turi apie 300 narių, leidžia V. Neverauskienės redaguojamą dvisavaitinį biuletenį "Australijos lietuvių žinios". Lietuvių namuose yra Juozo Bačiūno (1893-1969) vardo biblioteka, vadovaujama N. Alvikienės, pelnę duodantis be atlyginimo dirbančio S. Gusčios vadovaujamas baras. Iš pirm. V. Neverausko pranešimo sužinome, kad Adelaidės lietuvių sąjungos valdomas turtas yra vertas \$24.000. Tačiau šiais finansiniais metais pelno iš jo turėta \$38.000, išlaidų — \$35.000. Didžioji išlaidų dalis — beveik metinis Lietuvių namų remontas, kuriam ketverių metų laikotarpį buvo išleista daugiau kaip \$40.000. Metiniame susirinkime Adelaidės lietuvių sąjungos valdybą reikėjo papildyti penkiais nariais, pakeičiančiais užbaigiančius kadenciją. Buvo rasti tik penki kandidatai — V. Neverauskas, A. Pocius, E. Kalibatas, S. Guščia ir V. Stalba. Jie užpildė tuščias vietas valdyboje. Sąjungos valdybai, atrodo, vėl vadovaus perrinktas pirm. Vytautas Neverauskas.

Britanija

I Koventryje surengtus tobulinimosi kursus rugsėjo mėnesį buvo atvykę pirmieji anglų kalbos mokytojai iš Lietuvos. Jiems atvykti padėjo po 1991 m. sausio Kruviniojo skemadienio Vilniuje viešėje broliai iš Anglijos — Philip ir Klod Kentai. Jie matė sovietų karių užimtą Vilniaus televizijos bokštą ir centrą, barikadomis apsuptus Lietuvos aukščiausiosios tarybos rūmus. Lėšų mokytojų keliuone buvo gauta net iš Soros fondo JAV. Koventrio kursuose lietuviai mokytojai turėjo progą susipažinti su naujausia anglų kalbos dėstymo metodika. Lietuviai mokytojai Koventrio kursų dalyvius supažindino su Lietuvos istorija, liaudies dainomis ir eilėraščiais. Patys susipažino su Oksfordu, Stratfordu, Londonu ir lietuvių namais. Lietuvon jie parsivežė modernaus anglų kalbos dėstymo vaizdajuoste.

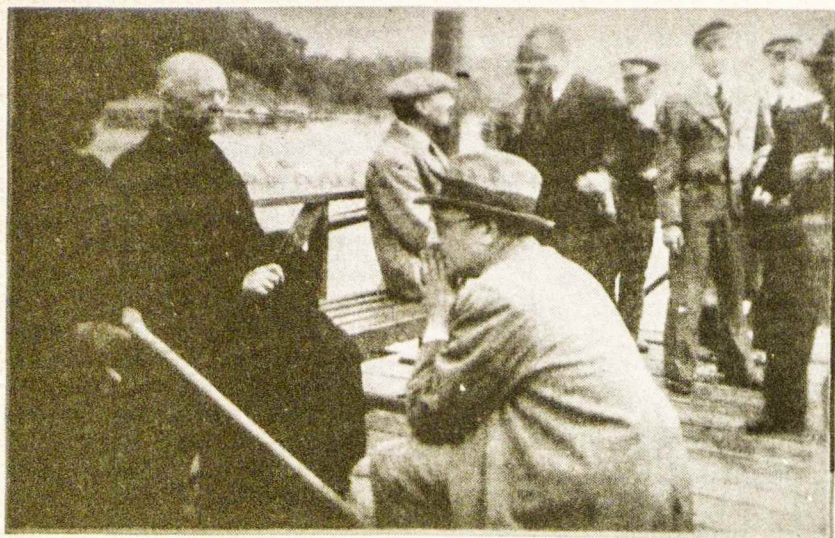
Vokietija

"Mažosios Lietuvos" lietuvininkų bendrijos pirmoji ekspedicija šią vasarą aplankė Vokietijon repatrijavusius Klaipėdos krašto gyventojus. Bendrijos seimelio pirm. Viktoro Petraičio vadovauton grupėn įsijungė ev. kun. Kurtas Moras, metraštininkė Rūta Purvinaitė, "Keleivio" red. Vytautas Gocentas, meninė red. dail. Ieva Labutytė bei kiti šios organizacijos nariai. Jie aplankė žymiųjų Klaipėdos krašto veikėjų kapus ir juos papuošė vainikais. Vadovas V. Petraitis tiki, kad Lietuvos bus galima perkelti Vydūno, M. Jankaus, E. Simonaičio bei kitų žymųjų palaikus ir jiems įrengti savotišką panteoną Rambynos kalno papėdėje. Repatrijantai iš Klaipėdos yra pasiilę savo gimtinių. Į Kaliningrado sritimi pavadintus Rytprūsius vokiečiai pradėjo grįžti savo kapitalu. Jie ten dabar steigia bendras įmones su rusais, laukiančiais investicijų iš Vakarų pasaulio. Iš V. Petraičio pasikalbėjimo su "Tiesos" atstovu Gedimynu Pilaiečiu susidaro įspūdis, kad vokiečių kapitalo galėtų susilaukti ir nepriklausoma Lietuva. Ekspedicijos dalyviai viešėjo Vasario 16 gimnazijoje. Hiutenfeldo evangelikų šventovėje pamaldas laikė trys evangelikų kunigai — K. Moras, Fr. Skėrys ir M. Klumbys. Pamokslą sakė svečias iš Lietuvos kun. K. Moras.

YONGE MEMORIALS LTD.
2152 YONGE ST., Toronto, Ont. M4S 2A8
Tel. 487-2147, vakarais tel. 445-8955
Meistriską darbą, puikus lietuviški projektai
ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ

B. V. ELECTRIC
Taisau senus ir įvedu naujus:
1. ELEKTROS INSTALIAVIMUS 4. Vėsinimo sistemas
2. Skalbimo mašinas ir 5. "Intercom" sistemas
džiovintuvus
3. Elektros plyteles 6. Centrinus dulkių
siurblius ir kt. rengimus
Skambinti Vytui Bancevičiui tel. 533-0923, Toronte.

NRS NATIONAL REAL ESTATE SERVICE
NRS WESTSIDE REALTY INC.
Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti.
Prižadu mieliai ir sąžiningai patarnauti.
Lina Kuliavienė
2323 Bloor St. West nr. 218, Toronto, Ontario M6S 4W1 (Windermere — Bloor kampas)
Tel. (416) 767-9000 Fax (416) 767-0382

VDU profesoriai su studentais nepriklausomoje Lietuvoje 1939 m. Iš kairės: prel. B. Česnys, prel. Pr. Kuraitis, Z. Ivinskis (priklaupęs), St. Šalkauskis

Argentinios lietuvių veikla

Laukiant pasaulio lietuvių jaunimo kongreso, pagyvėjo visų veikla

GINTARAS GRUŠAS

Krašto sostinėje

Buenos Aires mieste lietuvių veikla gyvuoja jau daug metų. Ten yra trys pagrindiniai veiklos centrai: parapija, Lietuvių centras ir Susivienijimas lietuvių Argentinijoje. Centrai įsteigti ankstyvesnių ateivių. Juos vienija Argentinios lietuvių organizacijų ir spaudos taryba (ALOST), kuri čia atstovauja Lietuvių Bendruomenei. Lietuvių centras ir Susivienijimas turi savo tautinių šokių grupes, sporto komandas, organizuoja kultūrinius rengimus, lietuvių kalbos pamokas.

Pastaraisiais metais, kaip ir kitur pasaulyje, vietiniai Buenos Aires lietuviai suorganizavo Pagalbos Lietuvai komitetą, kuris rūpinasi politinės, humanitarinės bei kitokia parama Lietuvai iš Argentinios.

Veikia dvi spaustuves, kurios spausdina vietinius laikraščius: „Laikas“ ir „Balsas“. Pastarąjį redaguoja P. Ozinkas. Parapijoje veikia mokykla ir yra mažas lietuvių muziejus.

Prieš metus čia įsisteigė lietuvių skautų organizacija, vadovaujama Carlos Stukaitės (jauniausia iš Argentinios atstovų VII-am jaunimo kongresui). Ji veikia parapijos patalpose. Jaunimas, ypač tas, kuris buvo Vasario 16 gimnazijoje, jau kalba apie ateitininkų kuopos steigimą. Jaunimo sąjunga stengiasi jungti visų lietuviškų centrų jaunimą ir, šalia kitų projektų, porą kartų per metus rengia savaitgalines stovyklas parapijos stovyklavietėje „Šiluva“, Villa Elisa miestelyje, apie 60 km nuo miesto centro.

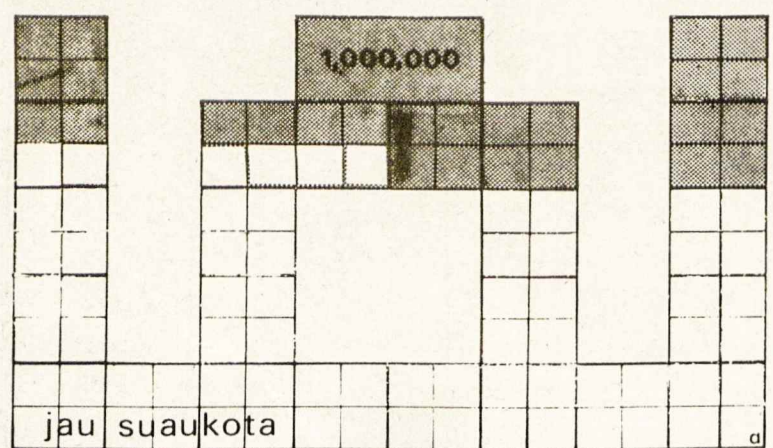
Rosario

Rosario mieste, 350 km į šiaurės vakarus nuo Buenos Aires, yra mažesnė lietuvių kolonija. Ten veikla sukasi aplink parapiją ir apie ją Lietuvių centrą. Parapijos klebonas kun. Juozas Margis, MIC, dalyvavęs pirmuose trijuose lietuvių jaunimo kongresuose, skatina jaunimo veiklą ir jis pats daug jam padeda.

Susiorganizavusią tautinių šokių grupę vadovauti Rosarijos lietuviai pakvietė Osvaldą Levanavičių iš Buenos Aires. Jis atvyksta į Rosario kas antra savaitė repeticiijoms ir pasirodymams.

Kartu su pasikeitimais Lietuvoje mažėja ir skirtumai tarp įvairių politinių pažiūrų lietuvių. Tikimasi, kad dėl to kolonijos gyvenimas ir veikla pagyvės.

MILIJONAS DOLERIŲ LIETUVAI

ar jau atidavei savo dalį?

Čekius rašyti: Kanados lietuvių bendruomenė – PLV
Aukas siūti: Pagalbos Lietuvai vajus (PLV),
1011 College Street, Toronto, Ontario M6H 1A8 Canada.

VLIKo istoriniam seimui susirenkant

JURGIS JANUŠAITIS

Vyriausias Lietuvos išlaisvinimo komitetas, darbą pradėjęs Antrojo pasaulinio karo metu, vokiečių okupacijos laikais, 1943 m. Lietuvoje, vėliau veikęs Vokietijoje ir ilgiausiai JAV, Lietuvai atgavus nepriklausomybę, š.m. lapkričio 1, 2, 3 d.d. šaukia istorinį seimą Čikagoje.

Istorinis ta prasme, kad Lietuva jau nepriklausoma valstybė, pripažinta daugelio laisvojo pasaulio valstybių, steigiamos ambasados, konsulatų. Taigi Lietuvos išlaisvinti iš okupantų nasrų nebereikia. Tad ir mūsų politinių veiksmų, sėkmingai veikusių išėvijoje, darbo paskirtis keičiasi iš pagrindų.

VLIKas ištverė net 48 metus. Neabejojanti, kad jis atliko Lietuvos vadavime daug naudingų darbų. Beldėsi į laisvojo pasaulio valstybių vyriausybų duris, primindamas Lietuvos okupaciją, prašydamas politinės pagalbos, Lietuvos nepriklausomybės pripažinimo ir t.t. Ne visi ėjimai tuometinės sąlygose nešė vaisių. Pasaulis Lietuvos problemas ignoravo, taigi ir mūsų veiksmų pastangos atsimušdavo kaip žirniai į sieną. Tačiau vistik VLIKo dalyvavimas bet kokių pretekstu įvairiose konferencijose, tarptautiniuose suvažiavimuose nebuvo be prasmės. Tik tvirtinti, kad vien VLIKo dėka Lietuvai gavo nepriklausomybę, kad penkis dešimtmečius Lietuvos pasaulis nežinojęs, būtų netikslus.

Juk į Lietuvos vadavimo darbą pirmoji jungėsi JAV-bėse Amerikos lietuvių taryba, kurios dėka iš JAV prezidento buvo išgautas pažadas, kad Amerika nepripažįsta Sovietų okupacijos. ALTA daugelį metų sėkmingai vykdė Lietuvai naudingą politinį darbą ir daug pasiekė.

Prieš keliolika metų į politinę veiklą visu svoriu įsijungė ir Lietuvių bendruomenė (PLB, LB kraštų bendruomenės) visame laisvajame pasaulyje. Ir LB veikla ypač buvo aktyvi paskutiniiais keleriais metais. Be to, pati pavergtą tautą niekada neišsižadėjo laisvės kovos, sudėjo daug gyvybės aukų, išgyveno Sibiro tremtį, veikė pogrindis, disidentai, pogrindžio spauda.

Tad istoriniu žvilgsniu žvelgiant, į Lietuvos laisvinimo darbą jungėsi pati tauta, išėvija bei išėvijoje egzistavę politiniai veiksniai, ir visiems priklauso tie nuopelnai.

Pakitus politiniam gyvenimui, Lietuvai išsikovojus pilną nepriklausomybę, keičiasi ir Vyriausio Lietuvos išlaisvinimo komiteto paskirtis ir darbas. Todėl VLIKo pirmininkas, 12 metų jam vadovavęs, pareiškė, kad VLIKas išėvijoje esą atlikęs savo įsipareigojimus, uždavinius ir jo veiklos metodai keisis. Pirmininkas su VLIKo delegacija lankėsi ir Lietuvoje, kalbėjęsi su ministru pirmininku Gedimynu Vagnorium ir AT pirmininku Vytautu Landsbergiu dėl VLIKo likimo. Esą nutarta Čikagoje sušaukti paskutinį VLIKo istorinį seimą išėvijoje, o sekančiais metais seimą sušaukti laisvoje, nepriklausomoje Lietuvoje, Vilniuje, kur būtų perduoti Lietuvos vyriausybei VLIKo archyvai, dokumentai ir stambios pinigų sumos.

Tai labai svarbūs sprendimai, istoriniai ir būtini. Tas problemas pirmiausia spręstų VLIKo istoriniame seime lapkričio 1, 2, 3 d.d.

Seimui su dideliu atidumu, rūpestingumu sparčiai ruošiamasi. Seimo ruošimo komitetui vadovauja didžios energijos, sumanus VLIKo valdybos vicepirmininkas dr. Leonas Kriaučeliūnas.

Į seimą atvyksta Lietuvos ministrai pirmininkas Gediminas Vagnorius, kuris spalio mėn. pabaigoje, JAV viceprezidento Dan Quayle kvietimu viešės Amerikoje ir turės politinius, ekonominius pasitarimus su juo Indianapolyje. Aukšto svečio dalyvavimas VLIKo seime labai svarbus, o gal bus jam proga pareikšti ir savas pastabas sprendžiant VLIKo likimą.

VLIKo seimo išvakarėse, lapkričio 1, penktadienį, Lietuvių tautiniuose namuose įvyks atstovų susitikimas, pabendravimas. Lapkričio 2, šeštadienį, Jaunimo centro diržijoje salėje — VLIKo seimo darbo posėdžiai, iškilmingas seimo atidarymas, svarstybos, nutarimai. Tai viena iš svarbiausių dienų ir čia seimo atstovai turi parodyti daug išminties, sprendžiant VLIKo ateitį.

Lapkričio 3 d. įvyks iškilmingas pamaldos Gimimo Šv. Mergelės Marijos šventovėje Marquette Parke už nepriklausomą Lietuvą ir už žuvusius lietuvių tautos didvyrius, už Lietuvos laisvę. Po pamaldų kryžiaus aikštelėje bus padėti vainikai pagerbti tautos didvyrių atminimui. Iškilmingas pamaldas laikys vysk. Paulius Baltakis, OFM.

Seime dalyvaus ir sveikimo žodžius tars Lietuvos ambasadorius Jungtinėse tautose Anicetas Simutis, Lietuvos generaliniai konsulai — Vlado Kleiza iš Čikagos ir Vytautas Čekanauskas iš Los Angeles. Po seimo, sekmadienio vakare, lapkričio 3 d. pošniaime Martinique restorane — pokylis ministerio pirmininko Gedimino Vagnoriaus garbei. Pokylyje pagrindinį žodį tars garbingasis Lietuvos svečias. Pokylį rengia visuomeninė Irena Kriaučeliūnienė, o programoje dalyvaus mūsų žymioji rašytoja, aktorė, režisierė Birutė Pūkelevičiūtė iš Daytona Beach, Floridos.

Į VLIKo veiklą per daugelį metų nepaprastai didelį indėlį įnešė ir Kanados lietuviai, per Kanadoje veikusius Tautos fondo įgaliotinius. Kasmė seimuose įteikdavo \$50-60.000 Tautos fondui. Ir tai didelė parama VLIKo veiklai.

Sprendžiant VLIKo ateitį, savaime iškils klausimas, kaip pasiegti su iki šiol veikusiais fondais: Tautos fondu, Laisvės iždu ir Lietuvos atstatymo fondu. Kiek tenka girdėti, šiuose fonduose jau sutelkta apie tris milijonus dolerių. Ką daryti su „Unitrust“, į kurį aukotojai yra įnešę labai dideles sumas, kaip negražinamas paskolas, užsitikrinant tik iš jų palikimas. Kas mokės? Kas valdys tą fondą? Tai dideli, teisiniai klausimai.

Per Vilniaus radiją kalbėjo VLIKo pirmininkas, tarpe kita ko pareiškėdamas, kad Lietuvos vyriausybė galėtų pasinaudoti VLIKo politiniu patyrimu, jau turimais kontaktais ir net palikti toliau veikti VLIKo gerai veikiančias įstaigas Vašingtone ir kitur.

Žinoma, čia sunkus klausimas. Klausimas, ar Lietuvos vyriausybė sutiks naudotis „VLIKo politine patirtimi“, juk reikia atsiminti, kad dabar veiks ambasados, konsulatų, taigi tikros valstybinės institucijos ir tik joms priklausys visas Lietuvos politinis gyvenimas, sprendimai, ryšiai su valstybių vyriausybėmis. Tad VLIKas gal būtų naudingas nepolitiniams darbams — ekonominės, kultūrinės srities talkininkas.

Tai svarstyti klausimai. Tikėkime, kad seimas parodys daug išminties ir padarys pačius geriausius sprendimus. O šia proga VLIKui už ilgmetę, išstveringą Lietuvos laisvės kovoje veiklą, priklauso lietuvių tautos ir išėvijos padeka.

Tautos — kaip apkarpyti medžiai

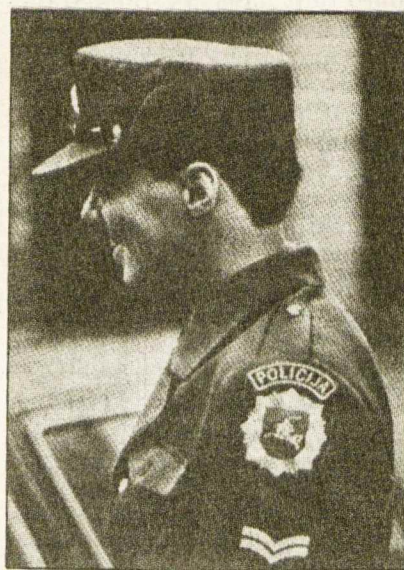
Urugvajaus prezidento žodis lietuviams Montevideo mieste • Pagarbiai prisiminė savo profesorių jėzuitą a.a. kunigą Venckų

Urugvajaus prezidentas dr. Luis Alberto Lacalle de Herrera 1991 m. rugsėjo 8 d. dalyvavo lietuvių džiaugsmo šventėje, kurioje buvo reiškiamą padėką Dievui už Lietuvos nepriklausomybės atgavimą. Montevideo Lietuvių kultūros draugijos namuose jis pasakė kalbą lietuviams pirmą kartą krašto istorijoje. Jos klausėsi ne tikai gausūs lietuviai, bet ir kai kurie valstybės ministrai bei kiti aukšti pareigūnai. Čia pateikiamas prezidento kalbos vertimas.

Šitos dienos, kurie tikime nugalima tautų jėga, buvo mums visiems džiaugsmo dienos. Daug kartų istorijos eigoje buvo stengtasi išbraukti iš žemėlapių bendruomenes, kurias mes vadiname tautomis, tėvyne. Mylėti savo seimą — per mažą, o mylėti visą žmoniją — per daug, nes tai netelpa žmogaus galvoje. Todėl tėvynės meilė yra tobula žmogaus meilės jausmų riba.

Mes, urugvajiečiai, sudarantys mažą valstybę, kuri turėjo praeityje daug kentėti, kad galėtų tapti tauta, kuri buvo gundoma būti kas kita, kartais verčiama daryti ką kita, — gerai suprantame tobulą ir gilų reikšmę žodžių „šalis“, „tauta“, „tėvynė“.

Buvo įprastas reiškinys, kai didžiosios galybės, jų išminčiai nusprendė (Vieno 1915 m., Berlyne 1860 m., Jaltos, Potsdamo, Versalyje) nubrėžti žemėlapyje valstybių sienas, ribas, ignoruojant ar nekreipiant dėmesio į etninę tikrovę, jausmus, į norą būti tauta. Viskas buvo remiama teorija, esą tautybės jau išėjo iš mados. Buvo sakoma: dabar žmonija. Užmirškime kaimą, pasenu-

Taip atrodo dabartinės Lietuvos policininkas

Baltiečių laisvės vakarienėje rugsėjo 8 d. Toronto Harbour Castle Westin viešbutyje. Iš kairės: R. Choromanskytė, A. Gedrienė, Kanados prekybos ir pramonės ministeris M. Wilson'as, sol. R. Strimaitis

sius papročius, užmirškime tokius dalykus, kaip kalba, tradicija, kultūra, malda, kurie jungia žmones. Tie jausmai per daug stiprūs. Daugelio kilometrų nuotolyje diplomatai stengdavosi tuos jausmus ignoruoti arba jėga juos nuslopinti.

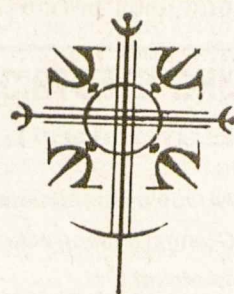
Kaip tie medžiai bei augalai, kurie po apkarpymo prasi-veržia stipresniu augimu, panašiai ir tautos atgimsta pasaulio akyse, tarytum sakydamos: „Esame gyvos! Kas nusprendė mums duoti mirties pažymėjimą? Kur yra tie, kurie pasakė, kad mes neegzistuojame?“

Mes, kuriems Apvaizda atitolino kalvarijas, visada žinojome tas kančias, kurias išken-tėjo daugelis tautų. Mūsų mažą respubliką, turėjusi praeityje daug sunkenybių, visada visiems laiko atviras duris. Mums buvo gerai žinomos dramos, kurias pergyveno tolimos nuo mūsų tautos. Per marias pasiekdavo mūsų krantus gyvi išlikę tautinių nelaimių skenduoliai. Čia jie atvykdavo, ir mes jiems plačiai atidarydavome duris. Jie prašė tik vieno: kokio nors kampelio, kur galėtų dirbti. Ir mes jiems jį davėme. Ir jie to nusipelnė, mūsų neapylė. Tokia buvo ir mūsų respublikos pradžia. Pirmiausia atvyko ispanai, paskui italai ir vėliau visas tas mūsų valstybės margumynas, kuris nežino kitos kilmės, kaip tik imigranto kilme.

Apie kitų tolimų tautų konfliktus mus pasiekdavo gyvi liudininkai, kurie čia atvykdavo nemokėdami kalbos su mažu ryšulėliu medžiaginio turto, bet su daug didesniu ryšule liuties ir energijos dirbti. Todėl mūsų tauta buvo netiesioginė liudininkė, buvo prieglauda audroje, buvo pagalba, kai viskas apvilnia, viskas sugriūva. Todėl norime pagerbti juos, kaip tai darėme praėjusiais metais, imigranto dienoje. Ir šiais metais tai darysime su Latvijos ir Lietuvos vėliavomis, galbūt priešakyje su slovenų vėliava. Padėkosime už tą įnašą į mūsų kraštą tiems narsuoliams — vyrams ir moterims. Jie tikrai atvyko iš kito pasaulio krašto! Jie atvykę nieko nežinojo ir nemokėjo, o šandien ir lietuviai, ir krijočiai yra tokie patys (de pura sepa).

Tėvynės nėra sukuriamos dekretu. Jos gimsta. Mes galėtume dar pridėti — jos neišbraukiamos, nenykstančios. Jos yra nemarios. Prieš 20 metų mums atrodė, kad galutinai dingo galimybė baltiečių tautos atgimti. Ten vyko masinės deportacijos. Negalima pamiršti šiandien tu, kurie buvo naktimis pakraunami į prekinis vagonus ir gabenami į Europos pakraščius, į Azijos vidurį, į Sibirą. Buvo norima, kad niekas niekad nieko apie juos nežinotų. Tai nebuvo 10, nei 20, nei dešimt tūkstančių. Tai buvo šimtai tūkstančių! Prisiminkime tuos, kurie nesulaukė šios džiaugsmo dienos. Prisiminkime tuos paskutinius, kurie buvo triuškinami tankų vikšrais,

Kun. J. Giedrys, SJ

„Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda“

The Loughheed & Barnard šeimos ir tarnautojai

„Žmonės, kurie atjaučia kitus“ Sudbury, Ontario

Knygų rėškla „SAMOGITIA“ meniškai ir iš knygas bei žurnalus A. Plenys 3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8 Tel. (416)625-2412

Sovietai Rytprūsioje, prie istorinės Gumbinės pilies pastatė... viešą išvietę. Taip jie saugo istorinius paminklus H. Paulausko

Gydytojas pataria

Kurortas - kasdien ir kartą per metus

DR. VYTAUTAS MEŠKA

Dirbdami visi pavargstam. Tai natūralu. Tačiau grįžimas iš darbo namo sparčia pėstu-te, taisyklingai kvėpuojant, saikinga vakarienė, šeimoje jaukiai praleistas vakaras, raminanti muzika, gaivus miegas prie atviro lango, iš ryto mankšta, kontrastiškų temperatūrų dušas, — ir vėl tampame žvalūs, energingai kimbame į savo kasdieninius darbus. Bet ar kiekvienam įmanoma tai kasdien?

Deja, ne visada. Nuolatinis laiko trūkumas, informacijos lavina, įvairios konfliktinės situacijos, darbas, viršijantis mūsų išgales, sukelia bendrą organizmo nuovargį, visų pirma — protinį. Atsiranda silpnumas, be priežasties besikaltiojanti nuotaika, irzlumas, galvos skausmai, nemiga, o neretai ir košmariški sapnai. Dar blogiau, jeigu minėtų simptomų derinį komplikuoja slogi nuojauta, nepagrįsta baimė, nerimas. Žinoma, galvoti apie beprasidedančią neurozę dar nereikia, bet tai yra tik bendras organizmo pervargimo sindromas.

Tačiau šiaip ar taip tokiais atvejais kiekvienas iš mūsų labai laukia atostogų, kurias visados vaizduojamės be rūpesčių, saulėtas ir nuotaikingas. Daugumai atsiranda trauka į kurortą.

Geriau nepervargti

Gydytojas tam ir yra gydytojas, kad duotų patarimų, net ir šiais atvejais. Visų pirma būtina prisiminti profilaktiką. Juk kiekvienam aišku, kad daug geriau minėto pervargimo išvengti, negu leisti jam atsirasti ir įsisenėti, o po to gydytis tabletėmis, kapsulėmis, milteliais, injekcijomis. Gydytojai labai dažnai kalba apie nesaikingo vaistų vartojimo žalą, kenksmingą cheminių preparatų įtaką vidaus organams — kepenims, inkstams, širdžiai, centrinei nervų sistemai. Tačiau ne mažiau svarbu ir tai, jog ilgai nei, o kai kam ir gana greitai, atsiranda psichologinė priklausomybė nuo vaistų. Toks žmogus negali išieiti iš namų be prigrūstų į kišenes tablečių. Be to, jis pradeda nuolat analizuoti savo jutimus ir ima jausti net tokias, kurie nors ir nemalonūs, bet nėra ligos požymiai. Tai atsitinka dėl to, kad išvarginta psichika tampa jautresnė, ir fiziologiniai impulsai, natūraliai einantys iš vidaus organų į galvos smegenų žievę, iš tikrųjų sukelia įvairius skausmus sprande, širdies plote, strėnos ir pan.

Taigi profilaktika iš tikrųjų yra svarbi ir efektyvi geros sveikatos išlaikymo bei stiprinimo priemonė, apsauganti organizmą nuo įvairių ligų.

Ką daryti?

Vienas pagrindinių kurortinės profilaktikos veiksmų yra taisyklinga gyvensena, reikalinga organizmo bioritmikos procesams palaikyti, sustiprinti arba atstatyti sutrikusius. Nustatyta, kad organizmas, jo fiziologinės sistemos, organai, audiniai ir ląstelės turi apie 200 bioritmų, kurių esmė ta, jog tam tikru laiku tam tikras kiekis tam tikrų medžiagų patenka į tam tikrą vietą. Įsivaizduokime, kad tam tikru laiku per ląstelių membraną į jos vidų patenka tam tikras kiekis kalcio jonų arba nervinėse si-

napsėse neišsiskirs pakankamai acetylcholino, arba valgant — nesigamins skrandžio sultys, arba iš tulžies pūslės į dvylikapirštę žarną reikalingu metu netekės tulžis. Aišku, tai bus visiška fiziologinių procesų anarchija. Ji tikrai atsiras, jeigu nesilaikysime elementaraus darbo ir poilsio taisyklių. O tam reikia visai nedaug, būtent — laiku keltis ir gulti, reguliariai maitintis, tarp darbo valandų daryti trumpas poilsio pertraukėles, jų metu išmokyti atpalaiduoti raumenis, giliau kvėpuoti, pamasažuoti kaklą, sprandą, skruostus, nesigrauzinti dėl smulkmenų.

Ypatingą reikšmę turi imuniteto jausminei įtampai ugdytas. Žinoma, konkrečiai čia ką pasakyti sunku. Tačiau kiekvienas iš mūsų turi galimybę pasitarti su psichoterapeutu, kuris išmokys, kaip atsipalaiduoti nuo kondensuoto pataloginio jausminio sujaudinimo, kuris ilgiau trukdamas gali sukelti daugelį ligų.

Kondensuoto emocinio sujaudinimo iškvos būdai yra du: normalus (dviratis, sportiniai žaidimai, žvejyba, ilgalaikis pasivaikščiojimas, draugiški pokalbiai su maloniais žmonėmis) ir pataloginis (besaikis rūkymas ir alkoholinių gėrimų vartojimas).

Kaip matome, pasirinkti yra iš ko, ir tas pasirinkimas iš tikrųjų priklauso tik nuo mūsų. Pagaliau, norint išvengti emocinio sujaudinimo, būtina išmokyti skirti esminius dalykus nuo smulkmenų. Dalykas tas, kad stambios nelaimės retos, o maži nemalonumai dažni ir paprastai jie gadina sveikatą.

Labai svarbu ir racionalus poilsis namie. Reikėtų vengti sunkių pokalbių, tuščių ginčų, nuolatinio vaikų barimo, liguistai pedantiško buto tvarkymo, kurie atima brangų poilsio laiką, o kalbant tiesiai — mus tiesiog apvagia. Labai sveika po vakarienės su kuriuo nors šeimos nariu pasivaikščioti, aptarti ateities planus, nors tai būtų ir svajonės. Tačiau svajonės juk taip pat yra puiki atotampos priemonė.

Kurortai

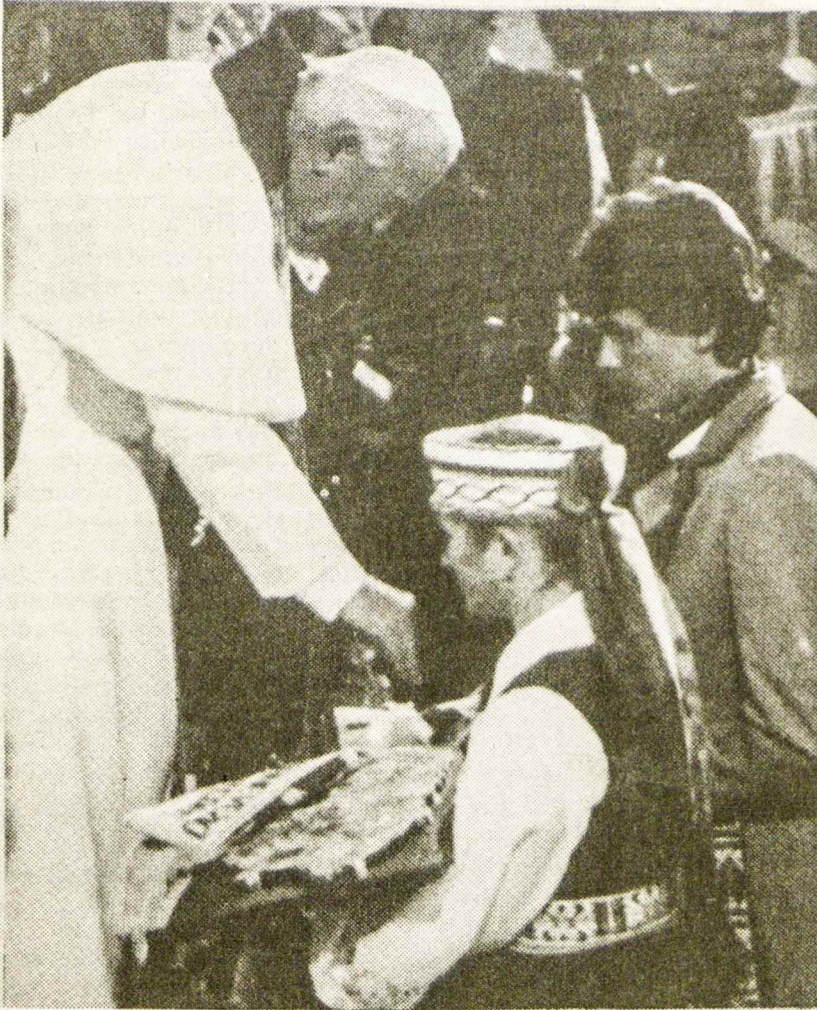
Jeigu žmogus sveikas, kurortas per atostogas jam iš tikrųjų nereikalingas. Tokiu atveju didesnės naudos duos atostogos, praleistos pas gimines kaimo, arba turistinės kelionės.

Kurortai, kurie turi gydomųjų faktorių, veikia labai efektyviai, gydant pačias įvairiausias uždegiminio, distrofinio degeneracinio pobūdžio ligas ir funkcinis-reguliacinius sutrikimus. Gydomųjų procedūrų arsenalas milžiniškas: tai pačios įvairiausios klimato, mineralinio vandens, purvo, fizioterapijos ir psichoterapijos procedūros. Diagnozei patikslinti ir gydymo paveikumi kontroliuoti naudojami modernūs biocheminiai, imunologiniai, elektrofiziologiniai, biofiziniai ir psichologiniai tyrimo metodai.

Į kurortinį gydymą negalima žiūrėti kaip į epizodinį. Tai vieningos etapinio gydymo sistemos (ligoninė — poliklinika — sanatorija) sudedamoji dalis.

Branginti sveikatą

Pasaulyje viskas kinta. Daug kas praeina ir sugrįžta, o kai ką, taip pat ir sveikatą, sugrąžinti sunku. Todėl visomis įgėmis reikėtų saugoti šį brangiausią mūsų turtą ir prisiminti, jog kai kurias kurortinio gydymo, o ypač kurortinės profilaktikos procedūras puikiau- siai galima atlikti ir namie — kasdien, kas savaitę, taip pat kartą per metus, bet nebūtinai kurorte, jeigu to nerekomenduoja gydytojas. Čia pat reikia atkreipti dėmesį, kad daugumos ligų kurorte negydoma, nes nuo kurortinių faktorių jos pablogėja. Taip pat kurortiniam gydymui netinka ūmios ir poūmės ligos stadijos. Į visa tai būtina atsižvelgti, galvojant apie atostogas.

ŠV. TEVAS JONAS-PAULIUS II, 1991 metų vasarą lankydamasis Lenkijos Lomžoje, priima Punsko lietuvių dovanas. Nuotr. "The Observer"

Kaltinimai didesni už nusikaltimus

Atsiliepiant į A. Gefen'o pastabas ryšium su jo dienoraščio "Hope in Darkness" kritišku aptarimu

A. KALNIUS

Man teko nelaimė skaityti ir vertinti Abos Gefen'o dienoraštį, išleistą net šešiomis kalbomis. Dienoraštis rašytas vokiečių okupacijos, taigi ir holokausto, metais, o išspausdintas beveik po 50 metų.

Autorius, žinoma, mano aptarimu nepatenkintas ir savo straipsnyje ("TŽ", 1991.VII.16) mane vanoja lygiai tokio pat tonu, koku jisai lietuvių vana savo dienoraštyje. Jis nėsako, kad smerkia tik tuos lietuvius, kurie vokiečių naciams talkininkavo, bet visą laiką lietuvių rašo daugiskaitoje. Vadinas, kolektyvinio nusikaltimo samprata labai ryškiai jaučiama Gefen'o dienoraštyje ir aplamai žydų išpuoliuose prieš visą lietuvių tautą.

Aš čia Gefen'o "perlų", skirtų mano asmeniui, nemėsiu, tik priminsiu, kad jis, kaip ir dauguma kitų žydų, norėdami įamžinti holokausto jiems padarytą žalą, savo atpirkimo ožiū pasirinko Lietuvą, Latviją, Estiją ir Ukrainą. Apie pačią didžiausią jų tragedijos kaltininkę — nacinę Vokietiją jie yra santūrios arba visiškai nutyli. Ir štai kodėl. Žurnaliste Barbara Amiel rašo "The Toronto Sun" (1987.IV.12): "Šiandien Izraelio didžiausias prekybos partneris Europoje yra Vakarų Vokietija. Didžiausias turistų skaičius Izraelin, ne skaitant amerikiečių, atvyksta iš Vakarų Vokietijos. Didžiausias skaičius sugiminiuotų miestų ir kaimų, studentų pasikeitimų ir mokslo projektų yra tarp Izraelio ir Vokietijos federacinės respublikos. Kaip prezidentas Hercogas prieš išvykdamas (iš Vokietijos) Izraelin prisitarė: 'Po Jungtinių Amerikos Valstybių Vokietija yra mūsų geriausias draugas pasaulyje'."

Žinoma, labai žmoniška šelpiti nukriaustus žmones, šiuo atveju žydus, bet ar už nužudytus žmones žudikas gali savo nuodėmę atpirti pinigais? Ar nužudytojo giminaičiui bei tautiečiui dera už savo nužudytą brolių priimti bet kokį užmokestį? Man, kaip lietuviui, atrodo, kad žmogus gyvas ar miręs yra ne prekė. Jis yra neperkamasis ir neparduodamas. Jis yra neįkainojama Dievo vertybė.

Yra sakoma — kam neskauda, tas nedejuoja. Taigi nesišebime, kad žydai dejuoja, nes jie yra labai įskaudinti. Betgi milijonai nukentėjo ir kitų žmonių, bet dėl jų žydai nē neaikteli. A. Gefen'o dienoraščio recenzijoje nurodžiau skaičiais, kiek pasaulyje nekaltai nukentėjo žmonių nuo komunizmo pradžios iki šiol. Dabar, pasinaudodamas Adolfo Damušio studija "Lietuvos gyventojų aukos ir nuostoliai Antrojo pasaulinio karo ir pokario 1940-1959 metais", nurodysiu kiek ir kaip lietuvių tautą nukentėjo per minėtą laikotarpį.

Pirmoji sovietinė okupacija

1940.VI.15-1941.VI.22

1. Repatriantai, grįžę į Vokietiją	60.000
2. Vadovaujančių asmenų 1940 m. suėmimas	2.000
3. Lietuvos karių areštai ir įkalinimas konc. stovyklose...	6.500
4. Kalinių likvidavimas 1940-1951 m.	9.500
5. Masinis šeimų išvežimas į Gulagą 1941.VI.14-17 d.d.	34.260
6. Aktyviųjų lietuvių žudynės prieš karą	1.600
7. Kovotojų, kritę sukilime 1941.VI.22-29	2.000
8. Žydų ir liet. karių dalis, pasitraukusių į Rusiją VI.22-29	20.000

Nacių okupacija 1941-1944 m.

9. Sunaikinti pyliaiavos boikotavę ūkininkai ir išvežti darbininkai	45.000
10. Nacių holokausto aukos...	165.000
11. Gyventojai, pasitraukę į Vakarų Vokietiją	120.000

Antroji sovietinė okupacija

1944-1959 m.

12. Masiniai išvežimai į Gulagą 1945, 1946, 1947 m.	120.000
13. Areštuoti ir ištremti 1944-1948 m.	48.000
14. Repatriavusieji į Lenkiją 1944-1948 m.	140.000
15. Masinė ūkininkų deportacija 1948 m.	105.000
16. Masinė miestiečių deportacija 1949 m.	120.000
17. 1950 metų deportacija	41.800
18. 1951-52-53 metų deportacija	21.000
19. Areštuoti ir deportuoti 1948-1953	25.000
20. Žuvusieji partizanų kovose 1944-1953	36.000

Iš viso Lietuva neteko gyventojų..... 1.122.660

Šis apskaičiavimas darytas iki 1959 m. Betgi nuo to laiko Rusijos komunistinis okupacijos režimas truko dar 30 metų. Tad galimas daiktas, kad ir šiuo metu keli, o gal ir keliolika tūkstančių mūsų tautiečių buvo sovietų sunaikinti.

Taigi nuošimčiais skaičiuojant lietuvių tautą gyventojų atžvilgiu yra nukentėjusi nemažiau, kaip žydų tauta. Žydai neteko trečdaliu savo tautos gyventojų, lietuviai neteko taip pat trečdaliu. Fizinės kančios atžvilgiu žydai kentėjo neapsakomai skaudžiai, nes diena iš dienos gyveno kulku krušis ir gyvybės netekimo grėsmėje. Iš tikrųjų jiems metai, mėnesiai ir savaitės pavirto gūždomis valandomis ir minutėmis, kuriose turėjo nutukti jų gyvenimo siūlas. Tai baisu! Lietuviai beveik visu šimtu nuošimčių tai suprato, atjautė, ir jų tūkstančiai vienkio ar kitokio būdu jiems ištiesė pagalbos ranką, nebijo-dami patys nukentėti. Iš tikrųjų lietuvių, žydų gelbėtojų, sąrašas užregistruota 4.500, ir yra stiprių motyvų jų skaičių padidinti iki keliolikos tūkstančių ar net ir daugiau. Be to, atskirame sąrašo yra užregistruota 232 nukentėjusių gelbėtojų — sušaudyti, kankinti, įkalinti, ištremti, atleisti iš darbo. Lietuviai nukentėjo kitokiu būdu — Sibiras, sniego pūgos, 50-60° šaltis, alkis, sunkus darbas, nelauktos ir netikėtos atsimųjų mirtys, liūdesys ir baimė buvo jų nuolatinė kasdieninė patirtis. Čia neįmanoma visko aprašyti. Yra aibės atsiminimų, užrašytų straipsniu-

Istorinės kelionės atgarsiai

Ketvirtoji Šv. Tėvo Jono-Pauliaus II kelionė į Lenkiją rado ją palinkusią į blogąją pusę. Išsivadavimas iš sovietinės vergijos pasirodė lengvesnis už išsivadavimą iš vidinių paimnių.

ANTANAS SURAUČIUS, Lenkija

Ketvirtas Jono-Pauliaus II vizitas jo gimtajame krašte skiriasi nuo ankstesnių. Apie šį popiežiaus-maldininko apsilankymą Lenkijoje bus ilgiai ir daug kalbama bei rašoma. Įeis jis istorijon, nepaisant ar Jono-Pauliaus II malda ir žodis turės teigiamo poveikio lenkų visuomenei, ar bus nustelbtas vis dar tautą neigiamai veikiančių įtakų.

Pirmą kartą apsilankęs 1979 m. pažadino lenkų tautą. Jau pats kardinolo Karolio Wojtylos išrinkimas popiežiumi turėjo poveikio Lenkijai ir visoms Katalikų Bendrijoms Rytų Europoje. Ano vizito metu Jono-Pauliaus kalbose vyravo paskata "liaukitės bijoję". Prasidėjo sąjūdis, pakilimo ir kovos įvykiai.

Antras vizitas — 1983 m. vyko kitomis aplinkybėmis. Po sūrimų karo stovio pradžioje ir komunistinės valdžios laikais pergalės žmonės buvo nusivylę ir pavargę. Apsilankymas Čenstakavoje 600-mečio praga turėjo ir kitą tikslą: suraminti netekusius vilties bei ryžto, skatinti tautinį solidarumą, sutinkinti abi konflikto puses.

Trečias vizitas — eucharistinio kongreso praga 1987 m. turėjo ir pilietinį atspalvį. "Solidarumas" stipriau susitelkę, silpnai komunistinė valdžia "reformavosi", buvo linkusi taikiam lošimui. Dabar, iš laiko perspektyvos, matyti, kad Jonas-Paulius II įkvėpė "apskriti stalo" derybas. Tam gal turėjo įtakos ir Gorbačiovo pasirodymas politinėje aronoje. Popiežius reiškė viltį, kad atsiras sąlygos aplankyti katalikų bendruomenes Sov. Sąjungoje ir galės sveikinti kartu krikščioniškąją Rusiją.

Ketvirtas apsilankymas buvo ruošiamas iš anksto. Dar prieš metus atrodė, kad bus džiaugsmingiausias, švenčiantis pergalę. Deja, taip neįvyko. Pradėjo aiškėti karti tiesa, kad išsivadavimas iš vergijos buvo paprastesnis žygis, negu vadavimasis iš savo ydų ir nedorybių. Turėti laisvę ir pilną suverenitetą nereikia dar būti laisvu ir nepriklausomu, pribrėdusiu ir sugebančiu vykdyti prasmingą pertvarką. Naujo žygio įvaizdis buvo gražus: po "Solidarumo" vienybės ir sutarimo vėliava, lygiai priešius nepriteklių ir išsižadėjimų našta, išsikibus ištermingai į išlaisvintą kūrėjinį darbą, greitai bus pasiektas gerėjimas visose ūkinio, visuomeninio, politinio tvarkymosi srityse.

Į daugelį klausimų, nuo ko priklausys sėkmė, buvo daug atsakymų ir siūlymų: Vakarų pasaulio finansinė pagalba, užsienio investicijos, skubi privatizacija, gaivalingas nelemto palikimo struktūrų griuvimas... Retai ir nedrąsiai įsiterpdavo atsakymas: visų pirma nuo pačių žmonių, nuo visuomenės ryžto.

"Solidarumas" suskilo į tarpusavyje besivaržančias grupes, atsirado visokiausių partijų be aiškesnių politinių programų. Vyksta arši kova dėl valdžios viršūnės, dėl valdžių visose pakopose. De-

se ir knygoje, kuriuos galima paskaityti. Išėvijos lietuviai neteko savo tėvynės, turto ir ypač inteligentiją neteko savo profesijos, kurios pasirodėsi-mui reikėjo skirti keliolika metų. Pvz. buvęs Lietuvos laikinosios vyriausybės finansų ministris fabrike turėjo atlikti pačius juodžiausius ir sunkiausius darbus. Negeres-nė dalia teko ir kitiems išimokslinusiems tremtiniais.

Žydai kentėjo ketletą metų. Vėliau išlikusieji atstojau ant savo kojų ir, remiami Amerikos, laimingai gyvena savo valstybėje. Lietuviai savo tėvynėje vilko vergijos našta daugiau kaip 50 metų. Taigi lietuvių kančios kur kas pralenkia žydų tragediją, nes čia kentėjo visa tauta. Būtų malonu sužinoti bent vieną žydą, pagelbėjusį lietuviams jų nelaimėje. (Bus daugiau)

Tėvai, kurie nemoko savo vaikų lietuvių kalbos, bėga nuo savo tautos

mokratija tik tiek matoma ir jaučiama, kiek išnaudojama laisvė rietenoms. Pavydas turėjantiems, atsidūrusiems valdžioje, siekimas pralobti kuo mažiausiai dorai dirbant, o vien vertėiviškų progų ieškant. Vartotojiška visuomenės laikysena nustelbia kūrybinį pradą. Neturi poveikio šviesiai protaujančių žmonių perspėjimai, kad tokiu būdu esamoji karta pravalgys, iššvaistys, visiškai sužlugdys savo vaikų ir vaikaičių ateitį.

Pasaulinė visuomenė seka padėti Lenkijoje, bet tik bendros politinės informacijos mas-tu. Tiksliai šiuos procesus ir įvykius žino politikai, diplomatai, politologai, ekonomistai. Tolimas kelias į Vakarų Europos bendruomenę. Dabar kaip anekdotas prisimenamas L. Valensos šūkis: "Sukursime pas mus Japoniją!"

Yra Lenkijoje sveikų jėgų. Kaip tik šiuo kritišku metu daugiau pasireiškia gerai protaujančių ir pasiaukojančių žmonių, bet vis dar persveria nebrandumas, nemokšišku-mas, nenoras atsisakyti savo ydų, asmeninės ir visuomeninės dorovės smukimas.

Popiežius Jonas-Paulius II su ketvirtuoju vizitu vyko rūpesčio slegiamas ne tik dėl sunkios vidaus padėties Jo gimtajame krašte, bet ir dėl šiandieninės Lenkijos poveikio Rytų Europos kraštams, dėl dorinio lenkų tautos nuosmukio. Jam rūpėjo atgijęs ir plintantis antisemitizmas, kitautiškai ir kitakitių nepakan-ta, kova su visais ir prieš visus tiek krašto viduje, tiek su kaimyninėmis valstybėmis ir tautomis, grubiai pasireiškiantis tautinis egocentrizmas ir pui-kavimasis, laikymasis seniai istorijos atmetų stereotipų ir mitų.

Jonui-Pauliui II didelį rūpestį kelia politinė padėtis Lenkijoje. Priviso daug partijų ir partijėlių. Ne kairysis sparnas kelia rūpestį, o dešini-sios partijos, kurios save vadina "krikščionimis demo-kratais". Kraštutiniausia yra Tautinė krikščionių sąjunga su savo vadu senatoriumi Niesiowski'u, garsėjančiu ne tik užsipuolimais prieš Lietuvą, bet ir prieš viską, kas netinka jo doktrinai. "Krikščionių", "krikščionių demokratų" vardais besidangstantieji politi- kai laukė "savo" popiežiaus pritarimo, gal net ir palaimi-nimo. Nesulaukė. Priešingai, jau vizito išvakarėse pasirodė spaudoje komentatorių nukal-tas terminas "savieji fašistoidai".

Jonas-Paulius II plačiai aiš-kino laisvės prasmę: "Dar per anksti švęsti pergalę, mes visi dar ieškome kelio į mus pačius, o kelrodžiai nėra tokie aiškūs, kaip atrodė mums prieš ketletą metų".

"Prieš mus — laisvės egzami-nas. Tai sunkus egzaminas, reikia mokytis būti tikrai laisvu... Kad mūsų laisvę netap-tų mūsų pačių nelaisvę, vidaus pavergimu, nebūtų priežasti-mi kitų pavergimo".

Popiežius smerkė lenkų su-sižavėjimą ekonomine Vaka-rų gerove, ištobulėjusia gamy-ba, jų demokratija, veržimusi į medžiaginę gerovę, nepaisy-mu dvasinių vertybių. Esą daug svarbiau "būti", o ne "tu-rėti". Su Lenkijos ūkio refor-ma turi lygiagrečiai eiti visu-meninės sąmonės brendimas, rūpestis bendra gerove, paga-lba nepasiturintiems, užuojau-

ta kitų kraštų žmonėms, atvyks-tantiems į Lenkiją "duonos ga-balėliai". Komentatoriai Šv. Tėvo mintis suvedė į šį sakinį: "Dėdamai pamatus naujai ūkio santvarkai, neužmirškime eti-kos normų".

Priminė Jonas-Paulius II ir Lenkijos istoriją — šlovingus ir niūrius laikotarpius. Primi-nė Vakarams, kad lenkai yra europiečiai, daug davę Euro-pai, sudėję daug aukų jų gin-dami 1920 ir 1939 m.

Jonas-Paulius II nuo pat sa-vo pontifikato pradžios yra daug nuveikęs krikščionijos vienijimo srityje. Lankydamas Lenkijoje, jisai stengėsi sutaikyti lenkų ir ukrainiečių tautos tikybinių ir tautinėje srityje. Atkūrė ukrainiečių unitų — Rytų apeigų katalikų tikybinių provinciją su sostine Przemyslio mieste, prie Ukrai-nos respublikos sienos, pasky-rė vyriausią ganytoją. Buvo nu-matyta skirti ukrainiečiams Šv. Teresės šventovę, kuri pra-eityje kurį laiką yra buvusi ir ortodoksų cerkve. Tam pasi-priešino dalis lenkų katalikų kunigų ir pasauliečių, okupa-vo tą šventovę pasiryžę ją gin-ti nuo "isibrovėlių". Kilo skan-dalas. Buvo tikėtasi, kad maiš-taujantieji superpatriotai len-kausi susipras ir nedarys aki-brokšto savo tautiečiui popie-žiui. Deja, neapykanta kitati-kiams tų "superkatalikų" buvo didesnė už jų meilę popiežiui. Pastarasis ir Lenkijos hierar-chai nutarė Šv. Teresės šventov-ę uždaryti, prie jos gyvenu-sius vienuolius karmelitius iš-skirstyti po kitus vienuolynus, o ukrainiečiams unitams pa-skirti gražiausią Pšemyslio šventovę — Švč. Jėzaus Širdies. Ji patys ukrainiečių katedra.

Tie patys gaivalai, tiek pa-saulietiški, tiek dvasiški palaiko bei plečia įtampą santy-kiuose su gudais Baltstogės krašte. Jie kursto neapykantą ir lietuviams bei Lietuvai, žen-giančiai į nepriklausomybę. Ne visa tiesa, kad Kremlius lošia lenkų korta prieš Lietu-vą. Ja lošia ir patys lenkai. Žinoma, tik tam tikrą jų dalis, bet pakankama ardomajam darbiui bei santykių nuodi-jimui.

Apžvelgiant Jono-Pauliaus II pastarąjį vizitą, tenka pripa-žinti, kad jis šį sykį rado jau skirtingą Lenkiją. Belieka klausimas: ar lenkų tauta pa-klausys jo perspėjimų, jo ties-os žodžių?

VYTAUTAS LANDSBERGIS, Lietuvos aukščiausiosios tarybos pirmininkas, kuriam paskirta 1991 metų Vydūno fondo žymuo ir 5000 dolerių dovana. Žymuo ir dovana Vytautui Landsbergiui bus netrukus įteikta Vilniuje. Anksčiau žymenys buvo skiriami iškilėmis išėvijos lietuviams. Iš viso įteik-ta 13. Dabar 14-tas teko Lietuvai

HALLING ELECTRICAL (Estonian)

- Visų rūšių atnaujinimai
- AC langai ir sienų sekcijos
- Vėsintuvai
- Garažo durų atidarytojai

Tel. 762-9190

Gėlių parduotuvė "Victoria",

416 Roncesvalles Ave. (prie Turner & Porter laidotuvių namų). Paruošiamės gėles įvairioms progoms - vestuvėms, laidotuviams ir t.t. Prieinamos kainos. Pristatome Toronto mieste nemokamai. Skambinti tel. 536-1994.

Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino 650 mirties metinių paminėjimui išleistas specialus vokas, pirmas toks, nepriklausomybės atgavus. Ta proga buvo taip pat išleista trijų ženklų serija ir du specialūs pirmos dienos antspaudai. Vilniuje — Gedimino atvaizdas, Trakuose — Trakų pilis. Data 1991.IX.28. Pašto ženklai spausdinti Vokietijos Leipzige V.S.

Per gyvenimą - grėbliu tankiais dantimis...

Vlado Kulboko autobiografinis leidinys "Laiko pagrėbstai"

ALFONSAS NAKAS

1991 m. pradžioje skaitytojų pasiekė Vlado Kulboko knyga, pavadinta *Laiko pagrėbstai*. Autorius, gimęs 1908 m., VDU absolventas, lituanistas — pedagogas, gyvendamas išeivijoje daugiau kaip keturis dešimtmečius, reiškėsi liuanistiniais rašto darbais, kurių svarbiausia *Antano Tulio monografija* ir dvejų nelygių tomų veikalas *Lietuvių literatūrinė kritika tremtyje*. Yra parašęs straipsnių kolektyviniams liuanistiniais veikalams, kitų knygoms taisyęs kalbą.

Cia apžvelgiama knyga yra V. Kulboko (toliau V.K.) autobiografija. Perdėm egocentriška (jis pats ir žmona Verutė vardais minimi šimtus kartų!) ir smulkmeniška visur, kur kalbama apie save bei savuosius. Per daugiau kaip šimtmečio savo tėviškės Vilkaviškio apskritį ir aštuonių dešimčių metų savo gyvenimo istoriją rūpestingai vilktas tankiadantis grėblys, kur tik užkabines, į knygą sugrėbes ir smulkiausias šapeliuos. Tarp 334 puslapių prisėta 69 iliustracijos, daugiausia nuotraukos, įvairaus dydžio, nuo viso puslapio iki vieno ketvirčio. Gan apytiksliai apskaičiavau, kad visas nuotraukas sudėjęs į krūvą, jos užimtų apie 38 puslapius. Neįsiskaiciu Marijampolės — Vilkaviškio — Pilviškių trikampio žemėlapiu su Kulbokų tėviške, o jo antrame šone su Kulbokų giminės diagrama, nes jis, sulankstytas ir įkljuotas tarp 46-47 puslapių, savo numerio neturi. Bandau drąsiai spėti, kad V. K. autobiografiniai tekstai veikiausiai sudaro apie 83,500 žodžių, su vieno ar dviejų nuošimčių galima paklaida.

Knyga suskirstyta į 29 pavadinimus turinčius skyrius, o šie į du, tris ar kelis poskyrius. Daugiausia vietos, tektais bei nuotraukomis, skirta tėviškės ir šeimai — giminei, net 114 puslapių. Rašoma vaizdžiai, lakoniškai, perpinant trumpais anekdotais, pašaipūniškais pastabomis. Puslapiai mirga vietovėmis, žmonių pavardėmis, giminių vardais, giminių laipsniais, užuominomis apie krikštynas, vestuves ir laidotuves. Turėdamas labai daug pasakyti, tiesiog pringssta vaizdais ir frazėmis, į vieną pastrai-

pą sudėdamas kontrastingus įvykius. Iliustracijai cituoju: "Trečia sesuo Viktorija, nutėkėjusi už ligisto vyro Astrausko (kunigo Astrausko įpiršto), turėjo ūkininkauti, išmoko su kiltais ūkininkais gerti, rūkyti, visai nusigėrė. Per Astrausko

laidotuves nemokėjau kaip reikiant rožinio dalies graudingai paskaityti, o paskaičiau aiškiai, paprastai. Jų sūnus Antanukas vedė Černiauskiute". Tai ilgos, beveik puslapio prastraipos trys paskutiniai sakiniai, tarpusavyje nieko bendro neturintys. Tokių samplaikų, reikalaujančių didelio skaitytojo dėmesio, ir yra daug. Tikiu, kad tėviškės ir giminės aprašymai autoriui bei aprašomųjų palikuonims labai brangūs, bet vietovių ir žmonių nepažįstančiam viskas supuola į bereikšmį gumulą.

Su 120-tu puslapiu V. K. nuo tėviškės atspilėšia ir išvažiuoja mokyti į Vilkaviškio "Žiburio" gimnaziją, 139 p. pasiekia Kauno VDU Humanitarinių mokslų fakultetą, studijas baigia 1931 m., lietuvių kalbą dėsto Plungės mokytojų seminarijoje, Pasvalio bei Vilniaus gimnazijose, iki 1944-siais pabėgęs nuo raudonosios okupacijos atsiduria Austrijoje ir Švabijoje, kur dar kartą "pasigardžioja" lietuviškos gimnazijos pedagogo darbu. Amerikon atplaukia 1949 m. pavasarį (242 psl.).

Skaitytojui, gimusiam bent prieš 1930-sius metus ir sekusiam nepriklausomos Lietuvos gyvenimą, V. K. *Pagrėbstai* darosi įdomus nuo Vilkaviškio gimnazijos, nes jau ten randi pastabų apie žmones, kurie vėliau taps kuo nors garsūs, įžymūs. Tokių žymųjų dar daugiau ims rasti V. K. pastabose iš studijų bei pedagoginio darbo metų Lietuvoje, o ką kebaltėti apie kultūrininkus, politikus ir visuomenininkus visiems ranka pasiekiamas čia, emigracijoje. Pavardėmis nusėti kone visi puslapiai.

Tai vis žmonės, su kuriais V. K. draugavo, bendravo, ilgame gyvenimo kely kur nors kaip nors susitikio, prasielkė. Tikrai nebus nors kiek rastingo *Pagrėbstų* skaitytoju, kuris nebūtų pažinęs jei ne šimto, tai bent tuzino V. K. aprašomųjų. Ir šių pastabų autorius knygoje radau keliasdešimtis vie-

naip ar kitaip sau artimų žmonių: savo mokytojų, draugų, net giminių.

V. K. labai šykštus žmonių charakteristikoms, išskyrus nedidelį skaičių pačių artimųjų. Perskaitai pavardę, kuri tau daug reiškia, širdis suplazda, lauki prie pavardės kokios pastabos, bet autorius jau skuba prie kitos pavardės, prie trečios ir dešimtos, beveik nieko ar labai mažai apie užsimintuosius tepasakdamas. Antai, kelis kartus sumini J. Tarvydą, mano mokytoją Rokiškio g-joj, bet vardo Juozas pagaili, jis telieka J., nors vienur trumpą komplimentą ir gauna. Arba vėl mano mokytoja, net auklėtoja Anelė Krasnickaitė, vėliau Tarvydienė. Tarp moterų ją dažniau išskyręs, net akių spalvą minėjęs, asmenybės beveik neišryškina. Beje, buvau jos klasėje aną klaukį 1940 m. rudenį Rokiškio Tumo-Vaižganto g-joj. Kai ji balsu pravirkusi kažką prieš okupantus pasakė, girdėjo daugiau kaip 40 auklėtinų. Sekančią dieną, o gal kiek vėliau, ji buvo suimta, išvežta, rodos, į Utenos moterų kalėjimą, tik vyro Juozo Tarvydo kantrybės bei pastangų dėka, berods pavasarį (1941), iš kalėjimo paleista ir tuomet išvengė gulagų. Buvo kažkieno įskysta.

Autobiografinių knygų ar apybraižų rašytojai daro viską, kad "įsiamžintų" kuo oriausiai. V. K. — reta išimtis. Užuot gyresis (ir labai vertai) apie savo lituanistinius rastus, paskutiniame knygos trečdalyje, aprašinėdamas gyvenimą Amerikoje, daud vietos skiria savo nutikimams namų prekyboje. Ne, tai ne pagrindinis, duoną pelnantis užsiėmimas — pragyvenimą pelnė bibliotekininko darbu universitete.

Namai ir apartamentai — tai V. K. niks (hobby), aistra, kaip kitiems lošimas akcijų biržoje. Kitas autobiografininkas šią aistrą, kaip ir visas kitas, nutylėtu ar gal bent prislopintai viena kita užuomina tepasitartų. V. K. atviriausiai aprašinėja perkamus ir parduodamus namus, jų kainų kilimus bei kritimus, gerus ir nedorus nuomninkus, santykius su jais.

Turėtą turbūt keliolika pastatų Bostono apylinkėje, bene keletas Floridoje. Apie septynių miegamųjų vasarnamį Vermonte, pirktą su dalininkais, pavadintą "Daina" ir laikytą daugelį metų, prirašyta dešimtys puslapių. Ir čia, tarp uogavimų, grybavimų, pramogių susitikimų, neretai įsysteli komercinė dalis.

"Daina", jos apylinkių gamtą, veikiausiai V. K. buvo pamilęs. Bet nugyventi seni namai Bostone, jų remontai, rūpesčiai su nuomininkais, su visu tuo surišti pavojai sveikatai, net gyvybei? Skaitydamas kraipai galvą ir šypsaisi tik todėl, kad žinai, jog autoriui nieko blogo neatsitiko, nes šią knygą parašė...

Pagrėbstų kalba sodri, sakiniai dažniausiai trumpi. Daugybė suvalkietiškių tarmybių: nereikia rašoma *nereik*, mūsų mūs, jūsu-jūs, dury *užrakytos*, žydi *obelis*, spjauna — *spjauja* ir t.t. Jos stiliui teikia puošnumą. Daugelį kartų jauno vyro vadinimas *bernaiciu* man ypač mielas, nes mano aukštaitis tėvas šį žodį irgi gausiai vartodavo.

Yra aiškių spausuotės klaidų, bet iš jų, spausdinant ne Lietuvos, bet iš kitų.

Tėvynė

Tėvynė — giedras dangus virš galvos, Tai žemė, kurioje gimai.

Tėvynė — tai šypsena tavo mamos, Palinkus virš lošio jos žemai.

Tėvynė — ant kelio dulkelė balta Ir beržas prie tavo namų.

Tėvynė — mažytė tokia Lietuva, Sutilpus ant tavo delnų.

Tėvynė — prabočių garbinga šalis Ir Nemuno žilojo vingis.

Tėvynė — Trakų samanota pilis Ir Kuršmarių vėjas aptingęs.

Tėvynė — šaltinis prie kelio gaisvus Ir rugio pageltusi varpa.

Tėvynė — žvaigždėtas naktinis dangus Ir laisvę vis skelbiantis varpas.

Tėvynė — tai duona ant tavo delnų Ir vyturio pilko giesmės.

Tėvynė — rugienos pakąstos šalnų Ir tavojo darbo sekmė.

Tėvynė — vidurvasario šilts lietus, Vaivorykštės juosta marga.

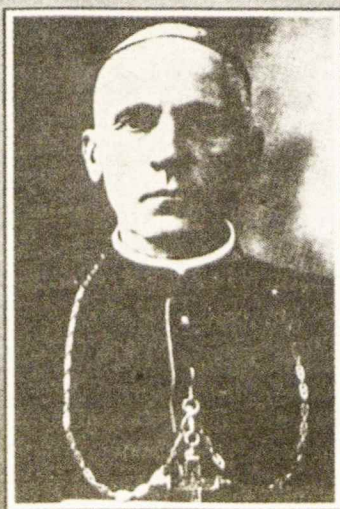
Tėvynė — saldi kaip geltonas medus, Kaip saulė zenite karšta.

Tėvynė — artojų pūslėti delnai Ir Baltijos sūri banga.

Tėvynė — gimtieji kalneliai kalnai, Tėvynė — tai Tu, Lietuva!

Adolfas Žalenas, Utena

PRANAS GAIDA

Dom Teófilo MATULIONIS

BISPO, PRISIONEIRO
E
MÁRTIR
DO COMUNISMO

Dalis monografijos apie arkivyskupą TEOFILIŲ MATULIONIŲ išėjo į portugalų kalbą Brazilijoje. Jos pavadinimas: "Vyskupas, kalnys ir komunizmo kankinys", 142 psl. Vertėjai — Matelionytė-Tijunėlis ir Renato Vasconcelos. Leidžia rūpinosi kun. PRANAS GAVENAS, SDB, įvadą parašė PLINIO COREA DE OLIVEIRA. Išspausdinta 5000 egz. Pirmas egzempliorius išteiktas Šv. Tėvi Jonui-Pauliui II, kuris 1991 m. spalio viduryje lankėsi Brazilijoje eucharistinio kongreso proga. Apie 400 egz. išsiuntinėta Brazilijos vyskupams. Monografija numatoma paskleisti parapijose, kurių yra 7000 ir vienuolynams, kurių yra apie 10.000, su organizacijos TFP talka. Ten buvo meldžiamasi už Lietuvos laisvę

Garbė Tau Viešpatie...

Lukiškių kalėjimo kalinių malda, kalbėta 1951 metais
420 kameroje 40-ties politinių kalinių

Garbė, Tau Viešpatie, už amžinąjį taką nuo žemės dulkių lig dangaus žvaigždžių, Garbė už saulę, kur kas rytas teka, ir už didybę mūsų mažų širdžių,

Garbė už išmintį plačiuos takuos žvaigždžių ir už menkiausią rūbą rudeno gėles, Už žemės viešpatį vėjelio nešamą likimą, už tvirtą šaknį menko daigo pakeles,

Garbė už lopšį kūdikio nekaltą, garbė už kapą laisvės milžinų, Garbė už praeitį sunkių skausmų sugeltą, garbė už ateičį be nuodėmių senų,

Garbė, Tau Viešpatie, už vardą, kur nešioju ir už sodybas mūsų tėvų tėvų, Už žemę, kur man tauta sustoję, už sielą gyvą tik alsavimu Tavu,

Garbė, Tau Viešpatie, šviesi garbė tebūna, galingas Dieve, didis, nemarus, Garbė už giedrą tyliąją, garbė Tau už perkūną, už mirtį mirstančių ir už gyvenimą dalinančius karus!

Garbė patrankų dundesy baisiajam, garbė taikos palaimintam šauksme, Garbė iš grūvančios vergų tautų prarajos, garbė laisvų padangių aukštume,

Garbė, Tau Viešpatie, šviesi garbė tebūna, garbė nuo mirstančios ir nuo gyvos tautos, Garbė vardu Jehovos, Dzeuso, Praamžiaus, te minios mėlės maldose kartos,

Garbė, Tau Viešpatie, tegieda chorų chorai, archangelų, šventųjų angelų, Garbė ant aukso papuošto altoriaus, garbė ir čia kalėjime,

Už mūsų šių niūrių, mes meldžiame TAVE, išlaisvink mus iš jų!

AMEN.

(Pagal — BERNARDĄ BRAZDŽIONIŲ)
Atsiuntė — Zigmas Slibinas

tuvoj, nebeišvengiamos. Radau ir nedovanotinų klaidų: *pasigimėdavom* (t. b. pasiginėdavom), *filma* (filmas), *salionas* (salonas), *bulkučiai* (bandelių, bandučių). Daugelį kartų minėdamas Amerikos pinigines sumas, autorius palydi vietinui dolerio ženklų (\$), pvz. 289 psl. *užmokėjome 2.000 \$* (t. b. 2000 dol., arba 2000 dolerių). Nedovanoti (64 psl.) mažosios raidės pradėti *suktinį* (t. b. "Suktinį"), *klumpakoji* ("Klumpakoji") ir *pakeltkojį* ("Pakeltkojį"), nes čia ne šokių rūšys, kaip valsas ar polka, o vardai. Tai ne mano išsi-galvojimas, o Lietuvos kalbininkų nuostata.

Daugelį kartų V. K. minimos *krautuvės* ir *krautuvėlės*, Lietuvoje berašomos surambejusių, blogo skonio žurnalistų. *Krautuvę* gūją į archyvus *parduotuvę*, nors skiemeniui ilgesnė, bet atitinkanti sąvoką, prasmę. Jau ir senstantiame (1972 m.) D.l.k. žodyne krautuvė aptariama kaip parduotuvė, bet parduotuvės aptarime krautuvės nėra.

Dail. Vlado Vijeikio piešinys viršely gerai atspindi pirmąją knygos trečdalį — pasakojimus apie tėviškę (beržų bei eglių supamas gimtasis namas ir kaimo kopytėlė).

Baigdamas noriu pasakyti, kad, nepaisant nuobodoko pirmojo trečdalo, knyga paliko didelį ir gerą įspūdį. Tokios originalios autobiografijos nebuvu tekę skaityti. Atsiskleidę įdomus, tiesus žmogus. Lakoniškos užuominos apie mirusius ir gyvus iškiluosius tautiečius sukėlė spiečių atminimų bei minčių. Jeigu į devintą amžiaus dešimtmetį gerokai įbridę autorius panašioms raštams dar turėtų ūpo, linkėtina, kad bent pačias jo nuomone didžiųjų asmenybės, šioje knygoje prabėgom teminėtąs, aprašytų ilgesnėmis apybraizomis.

vės nėra.

Vladas Kulbokas, LAIKO PAGRĖBSTAI. Spaudė VIVI Printing Cikagoje. Tiražas — 500 egz. Kaina nepažymėta.

Atsiusta paminėti

LOGOS 1991 m. 2 nr. 240 psl. Religijos, filosofijos ir meno žurnalas, leidžiamas Lietuvoje. Spalvotos iliustracijos, brandūs straipsniai, Šv. Tėvo Jono-Pauliaus II enciklika "Atpirkėjo Motina", jo eilėraščių vertimai, kun. R. Mikutavičiaus poezija, knygų recenzijos. Žurnalas, išeinąs keturis kartus per metus, yra vertas visų gilesnės krikščioniškos minties ieškančiųjų dėmesio. Leidėja — redaktorė — Dalia Marija Stancienė, talkinama redakcijos narių ir žurnalo tarybos. Užsisakyti galima: D. M. Stancienė, Viršuliškių 71-60, Vilnius 232056, Lithuania; Msgr. A. Bartkus, Pontificio Collegio Lituanico, Via Casalmonteferrato 20, 00182 Roma, Italia; Rev. K. Trimakas, 2830

Denton Ct., Westchester, IL 60154, USA. Metinė prenumerata — 50 JAV dol.

THE ART OF VIKTORAS PETRAVICIUS. Volume I. Edited by Algimantas Kezys. Published by "Galerija" (226 W. Superior St., Chicago, IL 60610) and by "Lithuanian Library Press" (3001 W. 59th St., Chicago, IL 60629). Tai puošnus didelio formato leidinys, turintis 222 psl., kuriuose labai ryškiai atspausiti dailininko kūrinių. Redaktorius žodyje sakoma, kad tai I tomas, kurį seks dar du tomai. Juose bus sutelkta beveik visa dailininko kūryba, suskirstyta chronologiškai. Straipsniai — anglų ir lietuvių kalbomis. Leidinio kaina — \$25 JAV.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

D. Britanijos lietuvių sąjungos vadovybė nutarė išleisti II-ją dalį knygos "Didžiosios Britanijos lietuvių", kurią sutiko redaguoti rašytojas Kazimieras Barėnas. Šiuo apžvalginiu leidiniu norima išsaugoti istorijai lietuvių gyvenimą ir veiklą Britanijoje. Pirmąją dalį, apėmusią 1947-1973 metus, taip pat paruošė ir redagavo K. Barėnas. Antroji dalis bus pradėta 1974 m. įvykiais. Jos paruošimas spaudai užtruks vienerius ar dvejus metus. D. Britanijos lietuvių sąjungos skyrių, organizacijų, draugijų, klubų, ratielių ir pavienių asmenų veiklos aprašymus su nuotraukomis red. K. Barėnui prašoma siųsti šiuo adresu: 2 Ladbroke Gardens, London W11 2PT.

Bostonietės Elenos Vasyliūnienės tapybos darbų paroda gegužės 13-25 d. d. vėl surengė viešoji biblioteka Cambridge. Jos parodos jau yra tapusios beveik metiniu šios bibliotekos renginiu.

Jaunimo centre Čikagoje veikiančias Lituanistikos tyrimo ir studijų centras liepos 24 d. Martyno Mažvydo bibliotekai Vilniuje išsiuntė ketvirtą konteinerį su aukotų knygų, sveriančių 42.000 svarų. Knygas konteinerin sukurė beveik 40 taltininkų, kurių eilėse buvo ir svečių iš Lietuvos. Ši siunta Vilnių pasieks per Gdynės uostą Lenkijoje. Lituanistikos tyrimo ir studijų centro pirm. prof. dr. Jonas Račkauskas džiaugiasi jau keturiomis Lietuvai dovanotų knygų siuntomis, kurių bendras svoris siekia apie 160.000 svarų. Pirmųjų dviejų konteinerių pasiuntimo išlaidas finansavo JAV LB ir Lietuvių katalikų religinė šalpa, paskutiniųjų dviejų — JAV LB. Vilniuje gautas knygas pagrindinė M. Mažvydo biblioteka paskirsto kitoms Lietuvos bibliotekoms įvairiose vietovėse.

XXV-jį mokytojų studijų savaitę rugpjūčio 11-18 d. įvyko JAV lietuvių "Dainavos" stovyklavietėje Mičigane. Pagrindinių tradicinės savaitės organizatorių ir vadovų jau tryliką kartą buvo pedagogas Juozas Masilionis, Čikagos aukštesniosios lituanistinės mokyklos direktorius. Stovyklon atvyko 116 dalyvių. Įvadinį žodį atidaryme tarė JAV LB švietimo tarybos pirm. Regina Kučienė. Išsamią ligšiolinių stovyklų apžvalgą padarė Juozas Masilionis. Stovyklos komendanto pareigas teko Broniui Keturakiui, kapeliono — Mišias kasdien atnašavusiam kun. Jonui Duobai. Stovyklautojų sveikata rūpinosi dr. Edmondas Vižinas. Studijų savaitės programon buvo įjungtos lietuvių kalbos pamokos: lietuviškai kalbančioms — Juozo Masilionio, pradedantiems kalbėti — Broniaus Krokio ir Rūtos Udrinės, tautinių šokių — Jadvygos Matulienės. Stovyklautojų chorui vadovavo jaunas muz. Darius Udrys.

Didžioji studijų savaitės dalis buvo skirta gausioms paskaitoms. Iš jų minėtinos: Stefanijos Stasiukienės — "Ritmas ir motyvai mokykloje", Juozo Plačo — "Kodėl baigusieji pradinę mokyklą nelanko aukštesniosios", Apolinaro Bagdono — "Žemaitės mirties septyniasdešimtmetis", etnografija susidomėjusio veterinarijos gydytojo Zigmo Kalesnicko, svečio iš Vilkijos, — "Kaip atkurti lietuvių tautos dvasingumą", Jono Kavaliūno — "Svetimųjų kalbų dėstymo klausimai" ir jo perskaityta kaulietės mokytojos Angelės Šiaurienės — "Mokyklos ir šeimos bendradarbiavimas", Stasės Petersonienės — "Poezija apie poetus", svarsčiusi jiems dedikuotus eilėraščius, Nijolės Gerštkienės — "Rašymo įtaką geresniam skaitymui", Vacio Kavaliūno — autobiografinė paskaita "Mokytojo kelias", Vitos Musonytės-Aukštuolienės — "Vaiko vystymasis", Viktoro Jauoko — "Elektroninis karas", susietas su moderniais ginklais Persų įlankoje, Birutės Vindašienės — "Drausmės išlaikymas mokykloje", Audriaus Kirvelaicio — "Lituanistinės mokyklos", šią temą pasirinkusio istorijos magistro laipsniui gauti. Svarstybos pradinio mokyklų reikalais vadovavo Vida Brazaitytė, aukštesniųjų mokyklų — Rūta Jautokienė, lietuviškai kalbėti besimokančių — Daina Mikuzienė. Studijų savaitės metu buvo prisiminta Žolinų šventė, surengti literatūros ir talentų vakarai, atsisveikinimo vakaras su stovyklautojų atlikta programa, kuriai vadovavo Almis ir Baltija Udriai. Savaitės dalyviams leista laikraštėlį "Dvidešimt penkeri metai iš šviesesnių rytojų" redagavo Vida Brazaitytė.

Vytauto Didžiojo karo muziejaus sodelyje Kaune bus pastatyta skulptoriaus Petro Rimšos (1881-1961) bronzinė skulptūra "Lietuvos mokykla 1864-1904 metais", daugelio vadinta "Vargo mokykla", susieta su lietuviškos spaudos draudimo laikotarpiu. Skulptūros pastatymas buvo planuotas jau 1939 m., bet jo įgyvendinimą sutrukdė prasidėjęs II D. karas, okupacijos, vokiečiams atiduota bronzinė skulptūra, kai jie iš muziejaus pareikalavo spalvoto metalo. Lietuvos kultūros fondo Kauno skyrius dabar nutarė P. Rimšos "Lietuvos mokyklą" vėl atliedinti pagal išlikusią gipsinę formą. Šios istorinės skulptūros bronziniam atlieidinimui reikės apie 100.000 rublių. Rugšėjo 1 d. buvo paves-ta viešoji rinkliava "Lietuvos mokyklos" skulptūrai atkurti ir pastatyti Vytauto Didžiojo karo muziejaus sodelyje.

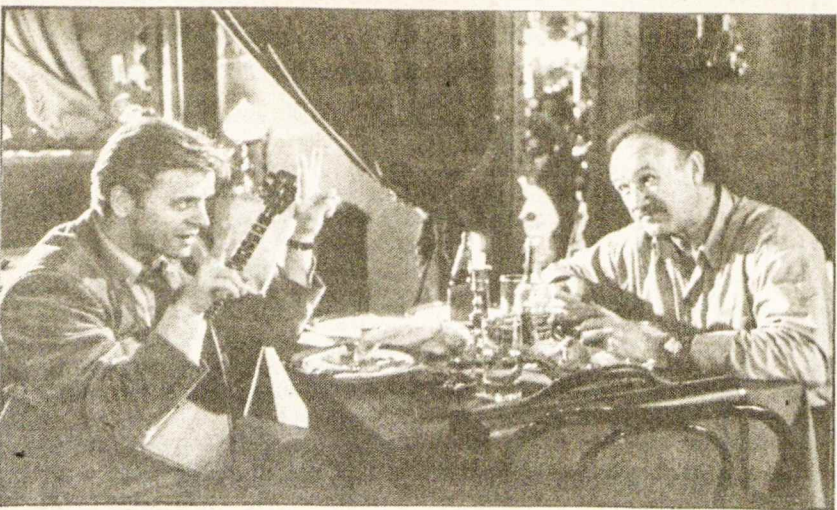
Šiaulių dramos teatras, baigdamas 1990-91 m. sezoną, Panevėžio dramos teatre suvaidino C. Grauzinio režisuotą L. Andrejevo "Šunų valsa" ir R. Steponavičiūtės režisuotą E. O'Neilo "Mėnulį likimo posūniams". Rež. L. Kiškūnaitė atvyko su premjeriniu spektakliu "Jono Bedalio sapnai ir klajonės". Šiai inscenizacijai jį panaudojo vieno seno Ignalinos apylinkių gyventojų pasakojimus. Dvi premjeras paruošė ir Panevėžio dramos teatras. Su J. Nikolsono "Pasauliu ir meile" debiutavo rež. L. M. Žalčiauskas, o rež. A. Pociūnas repertuarą papildė N. Erdmano "Savižudžiu".

Veiklos dvidešimtmečio sulaukė 1970 m. suorganizuotas Lietuvos aklių ir silpnaregių sąjungos choras "Vilnius", nuo 1976 m. vadovaujamas Antano Jozėno. Su Vakarų klasikų ir lietuvių kompozitorių kūrniais choras lankėsi Čekoslovakijoje, R. Vokietijoje, Kuboje, Lenkijoje ir Šveicarijoje, o dabar rengia labai populiarius Vakarų Europos ir lietuvių kompozitorių religines muzikos koncertus atgimstančioje Lietuvoje. Paskutiniai "Vilniaus" choro koncertai įvyko Kauno arkikatedroje bazilikoje, Kėdainių Šv. Jurgio, Josvainių, Raudondvario ir Babtų bažnyčiose.

Prie Kauno Marvelės premiesčio Aleksoto pusėjė, kairiajame Nemuno krante, buvo surastas didelis geležies amžiaus kapynas. Jo pėdsakus aptiko Kauno vanden-tiekių imonė, ruošdama aikštelę vandens valymo įrenginių statybai. Vilniaus universiteto istorijos fakulteto atsiųstos ekspedicijos archeologai, ištyrę apie 600 kvadratinį metrų, atidengė dartinę pakaunę III-IV š. gyvenusius žmonių laidojimo vietą. "Lietuvos aidą" skaitytojams rugšėjo 18 d. laidoje ekspedicijos vadovas Audrius Astrauskas papasakodavo "Jau radome 38 kapus. Mūsų protėviai palaidoti eilėmis, griautiniuose kapuose. Laidojimo tvarka ir gausios įkapės rodo netoliese buvus gyvenvietę. Beje, jos pėdsakų anksčiau aptikta netoli Marvelės piliakalnio. Be vėlyvajam geležies amžiui įprastinių įmoninių kirvių, ietigalių ir žalvarinių papuošalų, kapuose nemaža dirbinių iš Romos provincijų. Protėvių įkapėse radom paukuotų stiklinių ir emalės karolių, pirmąkart mūsų archeologai vyro kape aptiko laiptinį smeigtuką..."

Kamerinis teatras "Ąžuolas" Vilniaus profsąjungų rūmuose buvo įsteigtas Kauno ir Vilniaus aukštojo mokyklų studentų. Jo repertuare — tik lietuviška dramaturgija. "Ąžuolas" yra dažnas svečias Lietuvos kaimuose, vien tik 1989 m. jį gyventojams suvaidinęs šimtą spektaklių. Šis teatras taipgi yra aplankęs Seinų ir Karaliaučiaus (Kaliningrado) lietuvių, "Ąžuolo" aktoriai šią vasarą viešėjo Švedijoje ir įsijungė į Lietuvių kultūros dienas Trelleborge. Švedams buvo nuvežtas komiškas vaidinimas su šokiais ir dainomis "Trejos vestuvės", paruoštas pagal Liudvikos Didžiulienės-Žmonos (1856-1925) komediją "Lietuvaitės". Trelleborge ir Malmėje jis buvo suvaidintas aštuoniolika kartų. Kamerinis "Ąžuolo" teatras įsijungė ir Skandinavijos folkloro festivalin. Lietuvių kultūros dienos dalyvavo ir su "Ąžuolu" atvykęs Vilniaus VII-sios vidurinės mokyklos dūdų orkestras "Septima", grojęs lietuviškų dainų, maršų ir valsu melodijas. Švedus stebino skudčiai — jiems nematytas muzikos instrumentas.

V. Kst.

Filme "Company business" KGB agentą vaidinantis Michail Baryšnikov (kairėje) Berlyne tariasi su jį saugančiu CIA agentu (vaidina Gene Hackman). Juos gaudo ir sovietai, ir amerikiečiai. Tariasi, kaip gelbėtis

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: Sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind.	7 1/4%
180-364 d. term. ind.	7 1/4%
1 metų term. indėlius	7 1/4%
2 metų term. indėlius	8 %
3 metų term. indėlius	8 %
1 metų GIC-mėn. palūk. ...	8 %
1 metų GIC-met. palūk. ...	8 1/4%
2 metų GIC-met. palūk. ...	9 %
3 metų GIC-met. palūk. ...	9 %
RRSP, RRIF ir OHOSP ...	7 1/4%
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.	8 1/4%
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.	9 %
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.	9 %
Taupomąją sąskaitą	7 %
Kasd. pal. taupymo sąsk. ...	7 1/4%
Kasd. pal. čekių sąsk. iki ...	5 1/2%

IMA UŽ:

Asmeninės paskolas	
nuo	11 1/2%
Sutarties paskolas	
nuo	11 1/2%
Nekiln. turto paskolas:	
Su nekeičiamu nuosimčiu	
1 metų	9 1/4%
2 metų	10 1/2%
3 metų	10 3/4%
Su keičiamu nuosimčiu	
1, 2 ir 3 metų	9 1/2%

Draudžiamie asmeninės ir sutarties paskolas iki \$15,000 ir narių gyvybę iki \$2,000 už santaupas laikomas šėrų, čekių ir taupymo sąskaitose.

Duodame asmeninės paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto vertės. Pardudame pinigines perlaides (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neiname mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI per 50 milijonų dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave.
Telefonas 536-5936 ir
2239 Bloor Street West. Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės.
Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

DRAUDA "ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 35 METŲ PATIRTIS
• ĮVARIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

AUTOMOTIVE FIBER
AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas:
sąžiningas darbas, pigios kainos.

Savininkas – RICHARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD,
Etobicoke, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

Kokia jūsų namo vertė?

Skambinkite dar šiandien dėl nemokamo jūsų namo įkainojimo.

ANTANAS GENYS
an independent member broker

RE/MAX professionals inc. Realtor

1 east mall crescent
etobicoke, ontario M9B 6G8

232-9000
res: 231-2839

MARGIS DRUG STORE

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
Pensininkams 10% nuolaida nuo visko (išskyrus cigaretes)

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE turi "Lottario" loterijos skaitytuvą (kompiuterį)

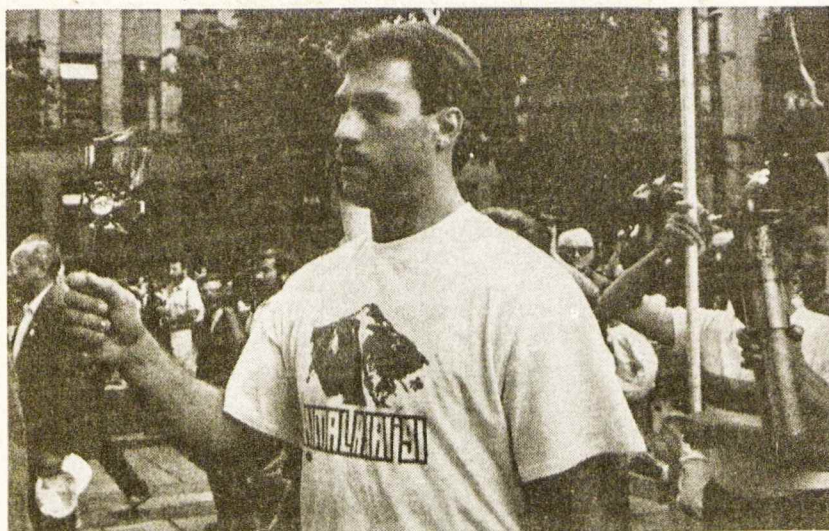
Greitas ir tikslus patarnavimas!

DRAUDA

gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo ir komercijos

Juozas Eimis Ramas
Tel. 231-5641, namų 766-5857

Allstate 5233 Dundas St. W. (arti Kipling)
Islington, Ontario M9B 1A6
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

IV-jų PLSŽ atidarymo metu Kaune ŠARŪNAS MARČIULIONIS neša žaidynių ugnį

SPORTAS

Redaguoja SIGITAS KRAŠAUSKAS,
32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5,
telefonas (416) 766-5367

Marčiulionis lankėsi Lietuvoje

Po dvejų metų pertraukos šią vasarą Šarūnas Marčiulionis, NBA "Golden State Warriors" žaidėjas, lankėsi Lietuvoje. Jis dalyvavo IV PLS žaidynių iškilinėse, daug kalbėjosi su spaudos žmonėmis ir bendravo su visais, nes jį myli ir gerbia visa Lietuva.

Lietuvoje Šarūno pokalbiai su spaudos atstovais – Darium Grinbergu, Nemira Pumprickaitė – yra įdomūs ir atskleidžia vieną, kitą dalyką, ko išievojus žmonės dar nežino. Šarūnui sugrįžus namo svarbu buvo, kaip jis sako: "Pirmiausia – vaikų krepšinio bazės statyba (jis ją finansuoja, Red.). Manau, ji labai reikalinga šiuo metu, kai Lietuvoje krepšinio lygis smūks. Galbūt vėl pavyks sudominti vaikus žaisti tikrą krepšinį, galbūt ne vienas jų vėliau išaugs profesionaliu krepšininiku. Stengisiusi, kad ir Lietuvoje būtų žaidžiamas krepšinis, koks žaidžiamas NBA. Per tuos dvejus metus tikrai daug ką pamaciau ir išmokau. Negerai, kad ne visi reikalai juda taip, kaip norėtusi. Trukdo kasdieninės problemos. Kita vertus, į JAV, į "Golden State Warriors" klubą turi vykti "Statybos" vyrai. Jie dalyvauja treniruočių stovyklose".

Apie praleistus du sezonus NBA Šarūnas sako: "Pirmą sezoną buvo daug problemų. Nemokejau kalbos, reikėjo mokytis žaisti profesionalų krepšinį. Todėl daug treniravausi, žaidžiau Vasaros lygoje. Na, o antros sezono jau buvo lengvesnis. Nors treneris ir dabar dar turi nemažai man priekaištų, kad retai metu į krepšį. Sako, jog noriu įmesti šimtu procentų, bet taip nebūna. O man norisi visuomet pataikyti ir brautis po krepšiu, kai būnu tikras, kad pataikysiu".

Apie perėjimą į kitą klubą Šarūnas aiškina: "Tos kalbos tik sukėlė nereikalingą smalsumą. Pakeisti nereikia išvairių. Jei keičia, vadina, si, esi reikalingas. "Warriors" turi dar tris mano lygio žaidėjus. Per rungtynes žaidžiu vidutiniškai 20 minučių, bet jaučiu, kad galiu ir ilgiau. Daugeliui NBA komandų stinga gynybų. Mūsų klubui būtinai reikia aukšto gero vidurio puolėjo, bet už tai reikia ką nors duoti. Turime tris gerus žaidėjus, tik atėjusius iš studentų lygos. Manau, kad juos ir dar krepšininką bus bandoma iškeisti į ką nors labai gerą. Bet ne vienas treneris apie tai nekalba, viskas laikoma paslaptimi".

Į klausimą, ar nebesijauti naujokas, Šarūnas atsako: "Nors praėjo jau porą metų, bet teisejai man labai didelės simpatijos nejaucia. Jie vis dar mano, kad esu naujokas".

Į klausimą, ar nebesijauti naujokas, Šarūnas atsako: "Nors praėjo jau porą metų, bet teisejai man labai didelės simpatijos nejaucia. Jie vis dar mano, kad esu naujokas".

Į klausimą, ar nebesijauti naujokas, Šarūnas atsako: "Nors praėjo jau porą metų, bet teisejai man labai didelės simpatijos nejaucia. Jie vis dar mano, kad esu naujokas".

Į klausimą, ar nebesijauti naujokas, Šarūnas atsako: "Nors praėjo jau porą metų, bet teisejai man labai didelės simpatijos nejaucia. Jie vis dar mano, kad esu naujokas".

Į klausimą, ar nebesijauti naujokas, Šarūnas atsako: "Nors praėjo jau porą metų, bet teisejai man labai didelės simpatijos nejaucia. Jie vis dar mano, kad esu naujokas".

Į klausimą, ar nebesijauti naujokas, Šarūnas atsako: "Nors praėjo jau porą metų, bet teisejai man labai didelės simpatijos nejaucia. Jie vis dar mano, kad esu naujokas".

Į klausimą, ar nebesijauti naujokas, Šarūnas atsako: "Nors praėjo jau porą metų, bet teisejai man labai didelės simpatijos nejaucia. Jie vis dar mano, kad esu naujokas".

Į klausimą, ar nebesijauti naujokas, Šarūnas atsako: "Nors praėjo jau porą metų, bet teisejai man labai didelės simpatijos nejaucia. Jie vis dar mano, kad esu naujokas".

Į klausimą, ar nebesijauti naujokas, Šarūnas atsako: "Nors praėjo jau porą metų, bet teisejai man labai didelės simpatijos nejaucia. Jie vis dar mano, kad esu naujokas".

Į klausimą, ar nebesijauti naujokas, Šarūnas atsako: "Nors praėjo jau porą metų, bet teisejai man labai didelės simpatijos nejaucia. Jie vis dar mano, kad esu naujokas".

Į klausimą, ar nebesijauti naujokas, Šarūnas atsako: "Nors praėjo jau porą metų, bet teisejai man labai didelės simpatijos nejaucia. Jie vis dar mano, kad esu naujokas".

Į klausimą, ar nebesijauti naujokas, Šarūnas atsako: "Nors praėjo jau porą metų, bet teisejai man labai didelės simpatijos nejaucia. Jie vis dar mano, kad esu naujokas".

Į klausimą, ar nebesijauti naujokas, Šarūnas atsako: "Nors praėjo jau porą metų, bet teisejai man labai didelės simpatijos nejaucia. Jie vis dar mano, kad esu naujokas".

Į klausimą, ar nebesijauti naujokas, Šarūnas atsako: "Nors praėjo jau porą metų, bet teisejai man labai didelės simpatijos nejaucia. Jie vis dar mano, kad esu naujokas".

Į klausimą, ar nebesijauti naujokas, Šarūnas atsako: "Nors praėjo jau porą metų, bet teisejai man labai didelės simpatijos nejaucia. Jie vis dar mano, kad esu naujokas".

Į klausimą, ar nebesijauti naujokas, Šarūnas atsako: "Nors praėjo jau porą metų, bet teisejai man labai didelės simpatijos nejaucia. Jie vis dar mano, kad esu naujokas".

Į klausimą, ar nebesijauti naujokas, Šarūnas atsako: "Nors praėjo jau porą metų, bet teisejai man labai didelės simpatijos nejaucia. Jie vis dar mano, kad esu naujokas".

Į klausimą, ar nebesijauti naujokas, Šarūnas atsako: "Nors praėjo jau porą metų, bet teisejai man labai didelės simpatijos nejaucia. Jie vis dar mano, kad esu naujokas".

ANDRIUS KRAŠAUSKAS-TYLER, 17 m. amžiaus Toronto "Aušros" krepšininkas (kairėje), turėjo laimės po vienerių NBA rungtynių Detroito susitikti su žymiuoju krepšininku ŠARŪNU MARČIULIONIU

Klaidžioja gandas, neva vienas iš vyr. teisėjų pasakė, kad europiečiams ne vieta NBA".

Į klausimą, ar labai skiriasi finalinės rungtynės nuo eilinių, Šarūnas sako: "Play off – šventė. Visiškai nepanašu į eilines sezono varžybas. Net žaidimas visai kitoks ir žaisti sunkiau. Žiūrovai irgi pasikeitė. Mūsų klubas beveik visi atėjo su baltais marškiniais. Apie 80% salės buvo kaip baltai dažyta. San Antonio žiūrovai labai temperamentingi, o Los Angeles – išpaikinti. Ten renkasi Holivudo publika savęs parodyti ir kiti pasižiūrėti. Paskutinio ketvirčio viduryje jie jau eina namo. Paprastų rungtynių metu salės irgi beveik pilnos. "Warriors" šį sezoną pardavė visus bilietus į šimtą rungtynių iš eilės".

Ir vėl, kaip sekasi sporto klubo statyba Lietuvoje? Šarūnas atsako: "Viesbutis turėtų būti baigtas rudėn. Tada galvosim apie salę. Taremes su treneriais, kaip parengti programas kiekvienam amžiaus grupei. Stengsimės, kad pas mus galima būtų praleisti ir laisvalaikį, pasižiūrėti filmą apie krepšinį, padiskutuoti. Atteityje ketinu organizuoti krepšinio klinikas, bandyti sujungti amerikietiško žaidimo stilių su europietišku. Reikia, kad vaikai ne suktyratus stadione, o šliufočių kiekvieną technikos elementą".

Kas labiausiai imponuoja Šarūną Marčiulionį NBA? Jis atsako: "M. Jordanas. Tai tiesiog fenomenas. Prieš ketverius metus 'rydavau' akimis videokadras su Jordanu, o dabar galiu prieš jį žaisti. Aišku, tam reikia gerai pasiręmti psichologiškai, kad kojos nelinktų. Tokioms žvaigždėms, žinoma, padeda ir teisejai. Bet juk galima pasiekti, kad ir tau padėtų". Sig. K.

ŠALFASS suvažiavimas

Metinis visuotinis ŠALFASS-gos suvažiavimas įvykis 1991 m. lapkričio 16, šeštadienį, Klivlando Lietuvių namuose, 877 East 185-th St., Cleveland, OH 44119. Telefonas (216) 531-2131. Suvažiavimo pradžia – 11 v.r.

Pagal ŠALFASS-gos statutą, suvažiavime sprendžiamuju balsu dalyvauja sporto klubų rinktieji atstovai, sporto klubų pirmininkai ar jų įgaliotiniai, ŠALFASS-gos rinktieji bei skirtieji pareigūnai ir ŠALFASS-gos garbės nariai.

Smulkios informacijos praneša-

mos sporto klubams ir ŠALFASS-gos pareigūnams. Organizacijos ar asmenys, nori gauti smulkesnių informacijų ar pateikti pasiūlymų, prašomi kreiptis į ŠALFASS-gos centro valdybos sekretorių Algimantą Tamosiūną, 317 South Catherine Ave., LaGrange, IL 60525, tel. (312)-354-2516.

Siame suvažiavime bus renkama nauja ŠALFASS-gos centro valdyba, revizijos komisija ir Garbės teismas.

Mūsų tėvynei atgavus nepriklausomybę iškyla naujos, plačios sportinio bendravimo galimybės su tėvynainiais. Naujų ateities gairių nustatymas bus vienas iš svarbiausių šio suvažiavimo programos punktų.

ŠALFASS-gos centro valdyba

Golfo žinios

Rugsėjo 28 ir 29 d.d., taip vadina-

mu uždarymo turnyrų, buvo baigtas Toronto lietuvių golfo klubo 1991-jų varžybinis sezonas. Šiame turnyre dalyvavo 61 golfininkas. Vyrų klasėje geriausiai sužaidė Algis Mikelėnas (78-81-159), Kęstutis Eimantas (79-82-161) ir Rimas Strimaitis (81-82-162).

Su išlyginamaisiais smūgiais varžybose moterų klasėje laimėjo tapo Birutė Eimantienė (66-67-133), vyrų klasėje – Emis Ramas (67-62-129) ir Romas Kartavičius (72-66-138). Baigtas, sezono metu vykęs, tarpusavio – dviejų minusų sistema prarastas turnyras, kurio laimėtojai tapo: 1. Markus Ignatavičius, 2. Doug Ferguson, 3. Kęstutis Eimantas ir 4. Viktoras Kakevičius.

Vadovybė dėkoja už dovanas ir kitas paslaugas padarytas klubui: Don Skrypeck (Otto Bock Orthopedics), Romui ir Albinui Kartavičiams (Eden Oak Homes), Canada Brick, Woodbridge Lumber ir Petriui Stauskui (už vedimą handicap'u).

Išrinkta 1992 m. sezonui nauja klubo valdyba: Andrius Zaleskis – pirmininkas, Arūnas Jonikas – išdinininkas, Rimas Grigas, Kęstutis Eimantas ir Tanya Eimantienė. Sig. K.

Skautų veikla

• Lapkričio 9, šeštadienį, 7 v. v., Prisiškėlimo parapijos Parodų salėje skautininkų draugovė rengia sueigą ir kviečia visas skautininkes. Programoje Mišios už mirusius skautininkus-kes, skautines. Kviečiami ir mirusiųjų vyrai ar žmonos. Po Mišių bus paskaita bei skautų įsikūrimo Lietuvoje minėjimas. Po to – kavutė. M.

Paieškojimai

Ieškau tėvo sesers Martos Stan-

kievič ir jos dukterį Sabinos, Ritos, Jadvygios Boris. Išvyko į Ameriką 1930 m. Rašyti: Genovaitė Duškinienė, Erfurt 27-7, Vilnius 232049, Lithuania.

Ieškau savo pažįstamos Stasės Kent, dantų gydytojos, gyvenusios Niujorke. Rašyti: Elena Grižienė, Kauno raj. Domeikavos paštas, Vytėnų km., Lithuania.

Česlovas Kareckas ieško tėvo Vladislavo Karecko, gimusio apie 1905 m. Kazlų-Rūdoje; pusseserės Genės Bendoraitės - Kedienės, gimusios apie 1927 m. Kybartuose, Vilkaviškio apskr.; kitos pusseserės Anelės Lakavičienės, gimusios apie 1923 m. Kybartuose; taip pat pusbrolio Vytauto Bendoraičio, gimusio apie 1930 m. Kybartuose. Pastarieji gyvena JAV-se, Ročesterio mieste. Adresas: Česlovas Kareckas, Klaipėdos 22-9, Gargždai 235840, Lithuania, Europe.

Nori susirašinėti

Medicinos studentė, 19 metų, nori susirašinėti su savo amžiaus studijuojančiu jaunuimu. Rašyti: Romera Dervinskaitė, Stanevičiaus g-vė 43-16, Vilnius 232000, Lithuania.

Mokytoja, našlė, 62 metų, nori susirašinėti su lietuviais, kurie jaučiasi vieniši. Rašyti: Br. Bazienė, Lietavos 13-7, Jonava, Lithuania.

Išsilavinusi moteris ir 15-metis sūnus nori susirašinėti su užsienio lietuviais. Atvažiuosiantieji į Lietuvą ir neturį pažįstamų miečiai bus laukiami. Rašyti: Marija Aksenavičienė, J. Basanavičiaus 120-25, Kėdainiai, Lithuania.

Paroda

Dailininkas iš Lietuvos norėtų atvežti paveikslų parodą "Lietuvos peizažas". Ieško globėjų ir iškvietyje. Rašyti: Robertas Jonavičius, Partizanų 168-43, Kaunas, Lithuania.

ROYAL LEPAGE Advantage

Residential

Real Estate Services

8110 Dundas Street West
Etobicoke, Ontario M9A 1C2
Tel. (416) 231-3000 24 val.
FAX (416) 231-6993

HOME MATCH

• Garantuojame savo patarnavimus.

• Reikalui esant parūpiname ir mortgicijus.

HOME MATCH

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

7.75% už 90 dienų term. indėlius	
7.75% už 6 mėnesių term. indėlius	
7.75% už 1 m. term. indėlius	
8 % už 2 m. term. indėlius	
8 % už 3 m. term. indėlius	
8 % už 1 m. GIC mėn. palūk.	
8.75% už 1 m. GIC invest. pažym.	
9 % už 2 m. GIC invest. pažym.	
9 % už 3 m. GIC invest. pažym.	
7.75% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)	
8.75% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.	
9 % už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.	
9 % už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.	
7.75% už OHOSP (variable rate)	
7 % už taupymo sąsk. (gyvybės drauda)	
7.25% kasd. pal. sąsk. virš 10,000	
5.50% už kasd. pal. čekių sąsk.	
5 % už Amerikos dol.kasd.pal.sąsk. (US dol. Sav. Acc.)	

IMA:

už asmeninės paskolas nuo	11.50%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuosimčiu	
1 metų	9.75%
2 metų	10.25%
3 metų	10.50%
(fixed rate)	
su keičiamu nuosimčiu 1, 2 ar 3 metų	9.50%
(variable rate)	
Asmeninės paskolas duodame iki \$65,000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgicijai.	

Nuosimčiai gali pasikeikti savaitės eigoje.

AKTYVAI per 89 milijonus dolerių

MasterCard Kredito kortelė

Visų narių gyvybę apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$30,000 ir nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginių perlaides. Kelionės čekiai (American Express, Thomas Cook master card cheques).

KASOS VALANDOS:

- Pirmad., antradien. ir trečiadien. nuo 9 v.r.- 3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r.- 8 v.v.
- Šeštadieniais nuo 9 v.r.- 1 v.p.p.

BŪSTINĖ: Lietuvių namai –
1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 532-1149

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.

Telefonas (Toronto linija) 416-773-6480

Namų įkainojimo skyrius

YORK SIMCOE APPRAISAL CORPORATION

1211 Gorham St., Units 1&2, Newmarket, Ont. L3Y 7V1.

Telefonas (Toronto linija): 416-773-3779
FAX 1-416-836-1029

ALFONSAS W. GARBENIS, jn., B. Econ. CRA, SRA, SAVININKAS, kvalifikuotas įkainotojas nuosavybių, mortgicijų, palikimų, investicijų, (V. Day Capital Gains) ir patarėjas kituose nekilnojamo turto reikaluose.

KINGSWAY NATIONAL REAL ESTATE LTD.

1614 Bloor St. W., Toronto, M6P 1A7 (Arti Toronto Lietuvių namų)

PERKANT – PARDUDANT NAMŲ VISADA JUMS SAŽINGAI IR DRAUGIŠKAI PATARNAUS

STASYS JOKUBAITIS.

Telefonai 535-2331 arba 537-2869

2300 Bloor St. W. TORONTO, ONT. M6S 1P2

Tel. (416) 604-9750
FAX (416) 604-9748

Pradžiuginkite savo artimuosius šv. Kalėdų proga!

Pasinaudokite mūsų specialiu pasiūlymu – šventine nuolaida, siunčiant oro paštą – nuo spalio 15 – gruodžio 15.

Kaina \$6.50 už kg.

Latvijos firma AMBER GLOBUS LTD.

T. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS

1814 Berkel Rd., Mississauga L4X 1M7

Telefonas: 625-0707. Savininkas – Tom Thompson

EUROTRAX PARCEL SERVICE

SIUNTINIAI UKRAINON, LIETUVON, LATVIJON, ESTIJON, GUDIJON, MOLDAVIJON

- Garantuojamos žemiausios kainos (\$4.99 už kg) siuntinius pristatant į namus.
- Mes paimame siuntinius iš jūsų namų (nemokamai, jei siuntinys daugiau negu 15 kg).
- Siunčiame vartotų ir naujų drabužių siuntas
- Siunčiame maisto ir medicininių reikmenų siuntas.
- Nei minimumu, nei maksimumu siuntos neribojamos.
- Siunčiame siuntas tiesiog gavėjo adresu.
- Į kainą įeina ir persiuntimo išlaidos. (Gavėjas nieko neturi primokėti).

Mūsų adresas: 614 The Queensway, Toronto, Ont.
Tel. (416) 503-1601

Atidaryta nuo pirmadienio iki šeštadienio 9 v.r. - 8 v.v.
Neapmokama automobiliams vieta prie raštines.

Į sveikatą!

Alpenbitter
Bitter No. 7
RITTMEISTER OF CANADA INC.
40% alc./vol.

Alpenbitter yra pagamintas tik su geriausiais importuotais prieskoniais pagal specialų Alpen receptą, bet parduodamas vietinėmis kainomis.

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

stadionas dabar yra laikomas burmistro J. Drapeau pagimdytu kūdikiu. Mat planuose numatyta pradinės statomo stadiono \$200 milijonų kaina per dvejus metus pakilo iki \$700 milijonų, o visai statybai be planuoto stogo reikėjo net \$1,3 bilijono.

Olimpinio stadiono atnešto deficito Montrealiui teko \$216 milijonų, Kvebeko provincijai — \$800 milijonų. Deficitinė skola tik dabar baigiama išmokėti specialiu mokesčiu papildu. Namus turintiems montrealiečiams tas metinis \$120 papildas yra įjungtas nekilnojamo turto mokestin. Kvebeko vyriausybė savo dalį atsiima vienu centu iš kiekvienos šioje provincijoje parduodamos cigarečių. Ligi šio laiko Montrealia olimpinio deficito skolos palūkanoms yra išleidęs \$363 milijonus, Kvebekas — \$997 milijonus.

Paryžiečio architekto R. Tailiberto suplanuotas lengvos dangos stogas, ant cementinių atramų pakabintas plieniniais kabeliais, už \$155 milijonus buvo įrengtas tik 1987 m. Tada paaiškėjo, kad stogo danga neatlaiko įtampas. Ją jau dukart teko taisyti praplyšusių nuo vėjo ir sniego, o š.m. rugsėjo 13 d. sugriuvo 55 tonas svėrusi cementinė stogo dangos atrama. Olimpinį Montrealio stadioną teko uždaryti, nes buvo nustatyta prasta nugriuvusios atramos cemento kokybė. Dabar tiriamas kitų atramų pajėgumas ir džiaugiamasi, kad nelaimės metu stadionas buvo tuščias.

Torontos pagarsėjo "SkyDome" stadionu, turinčiu gerai veikiančią modernų atidengiamą ir uždengiamą stogą. Techninių Montrealio klaidų jo statyboje nebuvo padaryta, bet finansinių neišvengė ir įsmaigę beisbolui skirtą "SkyDome" stadiono planuotojai. 1985 m. statybai numatyta \$225 milijonų suma, kaip ir Montrealyje, išaugo iki \$578 milijonų. Išlaidas padidino prie pat "SkyDome" stadiono pastatytas modernus viešbutis, sveikatos klubas, penki restoranai.

"SkyDome" statybos \$150 milijonų įsijungė 30 firmų, už šią sumą gavusių atitinkamų pri-

vilegijų stadione. Metropolinisis Torontas ir Ontario provincija prisidėjo po \$30 milijonų. Statyba buvo baigta akcinei "Stadiono" bendrovei likusia \$300 milijonų skola, kurios grąžinimą garantuoja Ontario vyriausybė. Ši skola jau pasiekė \$355 milijonus, nes "SkyDome" metinių pajamų neužtenka net jos palūkanoms padengti.

Ontario premjero Bob Rae vyriausybė dabar ieško privataus kapitalo investicijų, sumažinančių skolą, kad ją galėtų padengti ir per daugelį metų išmokėti pats "SkyDome" stadionas gaunamomis pajamomis. Beisbolo sirgaliai džiaugiasi jiems pastatytu moderniu stadionu, o kitiems torontiečiams iš jo menka nauda. Mat "SkyDome", neturintis 500 metrų ilgio bėgimo takų, netinka olimpinėms vasaros žaidynėms, kurias Toronto vadovai norėjo gauti 1996 m. Olimpinis rengėjų komitetas žaidynėms pasirinko Atlantas miestą JAV. Torontui liko tik paguoda, kad žaidynių negavo ir modernios olimpiados šimtmetį norėjo švęsti Atėnai. V. Kst.

Nauji Tautos fondo tikslai

Tautos fondo atstovybė Kanadoje yra žinoma kiekvienam šiame krašte gyvenančiam lietuviui. Prieš daugelį metų, kai tik pradėjome rinktis į Vasario 16 minėjimus, nors dar ir nedaug uždirdami, skirdavome auką Lietuvos laisvinimo reikalams. Auka Tautos fondui mums buvo ir tebėra visus vienybės jungiantis mostas. Šiuo metu, kai jau Lietuvai laisvė iškovota ir kai tėvynėje yra didelis kūrinių išteklių pareikalavimas, TF kviečiamas pasilikti ir lengvinti Lietuvos ekonominį gyvenimą.

Kanados Tautos fondo atstovybė spalio 7-8 d.d. aplankė ilgametis TF pirm. Juozas Giedraitis. Su juo atvyko ir naujai išrinktas pirm. A. Vakselis. J. Giedraitis, spaudžiamas gražaus amžiaus, prašomas vis dar pasilikdavo vadovauti TF, bet šiais metais baigė daug pasiaukojimo pareikalavusį darbą. Kanados TF valdyba dėkoja J. Giedraitčiui už atsilankymą ir nuosirdų bendradarbiavimą per eilę metų.

Šiuo metu Kanados TF valdybą sudaro: pirm. Br. Laucys, sekr. Jer. Cicėnas, izd. Ern. Steponas, infor. L. Girinis-Norvaisa. Buvus TF valdybos pirm. Aid. Vaidila iš pareigų pasitraukė.

L. Girinis-Norvaisa

FUTURE.I
REAL ESTATE LTD. REALTOR

Nijolė Bates
Namų pirkimo bei pardavimo bendrovės atstovė verslo 769-3300 namų 769-1835

- Patarnauja lietuvių kalba.
- Nemokamas namų įvertinimas

130 Kennedy Avenue,
Toronto, Ontario M6S 2X9

**Pirkite namus
geresnei savo atečiai**

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

PEEL CHATEL 2180 Hurontario St., 279-7448

RONCESVALLES CHATEL 436 Roncesvalles Ave. 533-7954

YORK CHATEL 2557 Bloor St. W. 749-3119

Turner & Porter

AUDRA Travel CORPORATION

KELIONĖS Į LIETUVĄ 1991 metais!

Dar turime laisvų vietų skridimams į Lietuvą

ISAS
SCANDINAVIAN AIRLINES SYSTEM
DENMARK NORWAY SWEDEN

Galime parūpinti
vizas ir viešbučius.

Maloniai kviečiame naudotis mūsų paslaugomis:

- * Užsakant keliones į Lietuvą ir kitas pasaulio šalis
- * Gaunant visas į Lietuvos
- * Sudarant iškvietus giminėms bei draugams iš Lietuvos viešnagai į Kanadą
- * Išperkant bilietus giminėms iš Lietuvos į Kanadą
- * Išperkant draudimus visais atvejais
- * Užsakant pervežimą autobusu Montrealis-Torontas-Montrealis
- * Perduodant vaistus ir pinigų giminėms bei draugams Lietuvoje
- * Užsakant ekskursijas po Torontą ir jo apylinkes lietuvių kalba (nuo gegužės 19 d.)
- * Siunčiant proginus sveikinimus į Lietuvą

Smulkesnė informacija teikiama visais šiais klausimais pirmadieniais-penktadieniais 9.30 v.r. - 5 v.p.p.

2100 Bloor St.W., Toronto, Ontario M6S 1M7, Canada
Tel. (416) 769-2500, FAX (416) 763-6279

Š.m. lapkričio 1, penktadienį, 8 v.v. (po Vėlinių Mišių)

Prisikėlimo parapijos salėje rengiamas

Lietuvių liaudies muzikos ansamblio

"Uostamiesčio muzikantai"

KONCERTAS

Šis Klaipėdos ansamblis, vadovaujamas muz. Br. Mūro, dabartiniu metu sėkmingai koncertuoja JAV-se.

Visi kviečiami dalyvauti šiame aukšto meninio lygio populiaraus ansamblio koncerte.

Bilietai — \$8. Gaunami prie įėjimo. Rengia KLB Toronto apylinkės kultūros komisija

Toronto Lietuvių namų 40 metų veiklos sukaktuvinis

KONCERTAS - POBŪVIS

įvyks š.m. lapkričio 17, sekmadienį, 3 v.p.p., Lietuvių namuose, Karaliaus Mindaugo menėje.

Meninėje programoje:

smuikininkė Rūta Milkienė, solistė Eugenija Ambrozaitytė, pianistės — Jolanta Vaičytė ir Vitalija Paulauskaitė.

5 val. po pietų karšta vakarienė su vynu; sveikinimai, kalbos.

Įėjimas — \$20 asmeniui. Stalai numeruoti. Bilietai platinami Lietuvių namuose tel. 532-3311.

Maloniai kviečiami dalyvauti Toronto ir apylinkių lietuviai — Toronto Lietuvių namai

TORONTONT

Šv. Jono lietuvių kapinėms aukėjo: \$100 — P. Kondrotas.

A. a. Klementinai Virokaitienė, Zosės Rickienės seseriai, Lietuvoje mirus, atminimui "Caritui" aukėjo: \$25 — KLKM draugijos Hamiltono skyrius ir \$20 — D. M. Jonikai.

A. a. Jaunučio Petro Dirko atminimui Gabrielė Chvedukienė "Tėviškės žiburiams" aukėjo \$25.

A. a. Antano Gindrėno atminimui Juozas Jurėnas "Tėviškės žiburiams" aukėjo \$20.

A. a. Anastazijos Tamošaitienės atminimui K. ir J. Batūros "Tėviškės žiburiams" aukėjo \$20.

S. B. Sakalų 50 metų vedybinių gyvenimo sukakties proga Gabrielė Chvedukienė "Tėviškės žiburiams" aukėjo \$25.

A. a. Jono Mačiulaičio mirties metinių prisiminimui G. V. O. Kudzienė "Tėviškės žiburiams" aukėjo \$40.

Padėkos dieną lietuvių evangelikų Išganytojo parapija atšventė spalio 20, sekmadienį, pamaldomis savo šventovėje ir pietumis Lietuvių namuose, kur susirinkę dalyviai pagiedojo Adomo Jakšto — prel. A. Dambausko giesmę "Ačiū Dievui už dosnumą Jo gausingą", o kun. P. Dilys sukalbėjo ekumeninę maldą. Pobūviui vadovavo par. komiteto pirm. E. Steponas.

HALLING CONTRACTING (Estonian)

- Atnaujinimai — visų rūšių
 - Koklinių plytelių (tile) įdėjimas
 - Vandentiekio vamzdžių taisymas
 - Dažymas
 - Vėdinimo įvedimas
 - Elektrinio šildymo taisymas
- Tel. 762-9190 Lic. E 1044

"TORVIL" SIUNTINIŲ BENDROVĖ

(Buvusi J.&J. Canadian-European Exp. Imp. Co.)

NAUJOS ŽEMOS KAINOS PRISTATANT NUO DURŲ IKI DURŲ

- SIUNTINIAI SUDAROMI IR PARUOŠIAM PAČIŲ KLIENTŲ (Nauji ir vartoti drabužiai, mažiausias kiekis 5 kg arba 12 sv, maksimumo nėra)
- STANDARTINIAI MAISTO SIUNTINIAI (reguliarus pristatymas)
- SKUBUS MAISTO PERSIUNTIMAS (14 dienų)
- PINIGAI (pristatymas iš rankų į rankas) — reguliarus — (4 savaitės) — skubus — (7 darbo dienos)
- VAISTŲ PERSIUNTIMAS PAGAL GYDYTOJŲ RECEPTUS
- SVEIKATOS DRAUDA LANKYTOJAMS (tik Kanadoje)
- LANKYTOJŲ IŠKVIETIMAS
- RUSŲ (SOVIETŲ) GAMYBOS AUTOMOBILIŲ PARDAVIMAS Žemiausios kainos — pristatymas per 3 savaites (Volga, Lada, Samara, Moskvich, Tavria, Niva).

TUOJAU BUS — SIUNTOS LĖKTUVAIS "AIR CARGO" SKAMBINTI NEAPMOKAMU TELEFONU 1-800-661-0210

KANADOJE	JAV
Head Office 63 Galaxy Blvd., Unit 7, Rexdale, Ontario M9W 5P1 Tel. (416) 798-3320 FAX: (416) 798-3321 Branch TORVIL PARCELS 404 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario M6R 2M9 Tel. (416) 534-3860 FAX: (416) 533-4910	Head Office 2136 West Chicago Ave., Chicago, IL 60622 Tel. (312) 278-5258 FAX: (312) 278-0875 Branch R&R INTERPOSTMIR CO. 1055 Broadway, Buffalo, NY 14212 Tel. (716) 894-9880 FAX: (716) 894-9880

**LIETUVA
LATVIJA
ESTIJA
UKRAINA
GUDIJA
MOLDAVIJA
ARMĖNIJA
GRUZIJA
ST. PETERSBURGAS
MASKVA**

Dantų gydytoja
Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.

39 Dundas Street East, Suite 201,
Mississauga, Ontario L5A 1V9 **Telefonas: 276-8863**

Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais.

1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7
(Priešais Lietuvių namus) **Telefonas: 530-1070**

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 500 **Telefonai:**
Bloor ir Jane gatvių kampas įstaigos (416) 762-7393
Toronto, Ontario M6S 4W3 namų 233-0303

Advokatas

VICTOR E. RUDINSKAS,

B. Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A.

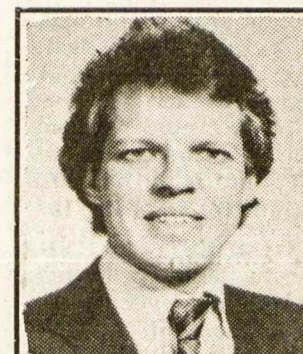
15 John St., Suite 2 **Tel. 240-0594**
Weston, Ontario M9N 1J2 (24 valandas)
(arti Lawrence ir Weston Rd.) **FAX 248-5922**

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS B.A. M.L.S. LL.B.

perėmė a.a.advokato Algio Puterio bylas ir testamentus

3425 Dundas St. W., Suite 200 **Telefonas**
prie Windermere Ave. įstaigos (416) 763-3362
Toronto, Ontario M6S 2S4

Vaidotas Jonynas, M.B.A., C.F.A.
viceprezidentas

Telefonai — (416) 864-2734
1-800-387-1883 (toll free)

- Asmeniškai pataria apie "T-Bills", "Canada Savings Bonds", RRSPs, "Mutual funds", auksą ir sidabrą
- Sąžiningai patarnauja lietuviškai arba angliškai

Moss, Lawson & Co. Limited
1 Toronto Street, Toronto, Ont. M5C 2W3

RE/MAX
west realty inc., realtor
an independent member broker

Juozas (Joseph) Norkus
namų pirkimo ir pardavimo atstovas

patarnauja lietuvių kalba
Nemokamas namų įvertinimas

Lietuvių pensininkų namuose "Vilnius" I-me aukšte.

1700 bloor street west
toronto, ontario M6P 4C3 **769-1616**

Century 21

DRESHER Ltd.
Real Estate
Member Broker

FAX 233-0285 **Tel. 233-3334**

3830B Bloor St. W., Islington, Ont. M9B 1K8

Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse.

Kreipkitės į Valterį Drešerį. Kiekviena įstaiga tvarkosi atskirai.
Didžiausia pirkimo ir pardavimo organizacija pasaulyje.

DRESHER INSURANCE BROKERS

Fax 233-0285 - Tel. 231-2661

3830B Bloor Street West, Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja — V. DREŠERIS ir RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ

Darbo valandos: 9 v.r. — 7 v.v., šeštadieniais — 9 v.r. — 5 v.p.p. .
Narys "Better Bussiness" biuro

Patarnavimas — greitas ir tikslus!

V. Dauginis — telefonai (416) 533-1121, (416) 822-8480
Lilija Pacevičienė — telefonai (416) 533-1121, (519) 853-3652

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA — INSURANCE
Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121 **FAX 533-1122**

TORONT

Anapilio žinios

— Kapinių lankymo diena bus lapkričio 3, sekmadienį. Mišios kapinėse — 3 v.p.p.

— Spalio 21 d. palaidotas a.a. Rimantas Jakubauskas, 32 m. amžiaus.

— Tragiškai žuvus šeimos tėvui Lietuvoje, pasilikusiai gausiai šeimai ruošiamas siuntinys. Jei kas galėtų paaukoti šiltų vaikiškų drabužių, prašom juos atnešti į Katalikų moterų draugijos kambarį parapijos salėje. Tos šeimos vaikų amžius: mergaitės — 15, 7, 6, 4, 2 metų ir 1 mėnesio; berniukai — 17 ir 13 metų.

— Kiškių klubas veikia Anapilyje kiekvieną ketvirtadienį nuo 9.30 v.r. iki 11.30 v.r.

— Pirmajai Komunijai pasiruošimo pirmoji pamoka bus lapkričio 10, sekmadienį, po 9.30 v.r. Mišių klebonijos posėdžių kambarį. Tėveliai prašomi savo vaikučius registruoti toms pamokoms klebonijoje.

— Mišios spalio 27, sekmadienį, 9.30 v.r. už a.a. Edmundą Miliauską (mirties metinės), 11 v.r. už parapiją; Wasagoje 2 v.p.p. už Šimonėlių ir Balčiūnų šeimų mirusių.

Lietuvių namų žinios

— Sekmadienio popietėje dalyvavo 190 asmenų. Svečių knygoje pasirašė: D. E. Zegorskai, K. Mikeliūnas iš Vilniaus; L. Garbačiauskas, G. Daunoraitė, D. Kunigonytė iš Kauno; D. Alenčikienė iš Šiaulių; K. T. Čepučiai, B. B. Vindašiai iš Čikagos; Vyt. Vainutis iš Saulė Ste. Marie; M. Parnėkienė iš Šlynakiemo, Lenkijoje. Svečius supažindino ir pranešimus padarė LN valdybos išdininukas Edmundas Pamaitis.

— LN biblioteka atidaryta trečiadieniais ir sekmadieniais nuo 1 v.p.p. iki 3 v.p.p. Bibliotekos vedėja — L. Pocienė.

— Oro paštu yra gaunami iš Lietuvos šie laikraščiai: "Lietuvos rytas" ir "Respublika". Abu laikraščiai yra LN skaitykloje. Skaitykla veikia kiekvieną dieną, išskyrus šeštadienius, nuo 1 v.p.p. iki 3 v.p.p. Kreiptis pas LN administratorę ar vedėją.

— Spalio 27, sekmadienį, 1.30 v.p.p. LN moterų būrelis susirinkimas su kavute.

— LN valdybos posėdis — spalio 31, ketvirtadienį, 7.30 v.v.

— Lapkričio 24, sekmadienį, 1.30 v.p.p. šaukiamas svarbus LN vyrų būrelio susirinkimas. Nariams dalyvavimas būtinas. Valdyba.

— Lapkričio 17, sekmadienį, 3 v.p.p. Lietuvių namai rengia 40 metų veiklos minėjimą — koncertą-pobūvį. Bilietai gaunami LN raštinėje, tel. 532-3311. Plačiau "TŽ" skelbime.

Aukos slaugos namams

\$3,000 — J. Gipas; \$1,000 — Bronė Čirūnienė; \$100 — F. Radzevičiūtė-Klimienė; \$50 — Irena Satrienė, Orillia, Ont. A. a. Izidoriaus Antanaičio atminimui aukėjo: \$55 — T. B. Stanuliai; \$30 — L. Einikienė; \$20 — J. Mažeika, E. Radzevičiūtė, P. Puidokas, V. Kulnys; \$10 — S. Katkauskaitė, A. a. Augustino Prancevičiaus atminimui aukėjo: \$25 — E. Kazickienė; \$10 — B. G. Grajauskai, abu iš Hamiltono. Iš viso statybos fonde yra \$648,077. Aukos priimamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose.

ATVYKUSI iš Lietuvos Aldona vėl gamina koldūnus. Gali pristatyti į namus. Skambinti tel. 233-5996 Toronto.

VYTAS GRABAUSKAS — statau naujus namus, darau pataisymus, priepilaukas (decks), tverius tvoras. Skambinti tel. 416-847-9187, Oakville, Ontario.

IMOKĖJUS PINIGUS į paslaugos "RŪTA" sąskaitą, jūs galite aprūpinti Lietuvioje savo giminaičius, draugus, senelius ir vaikus namais šviežia skerdiena — 70 kg (\$130), rūkytos mėsos gaminiams — 20 kg (\$150), sausos maisto rinkinys — \$150, šventinis rinkinys — \$150. Visi užsakymai pristatomi į namus. Teirautis tel. 1-(416)-536-4742 Toronto.

Toronto Lietuvių namams reikalingas-ga ADMINISTRATORIUS-RĖ

dalinei tarnybai, kalbantys lietuviškai ir angliškai. Kandidatai turi turėti socialinės draudos numerį arba darbo leidimą dirbti Kanadoje. Pageidaujama darbo patirtis administracijos srityje. Suinteresuoti teiraujasi pas LN vedėją

Teodorą Stanulį tel. 532-3311.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Praėjusį sekmadienį per 10.15 v. Mišias giedojo Lietuvos operos solistė Gražina Apanavičiūtė ir parapijos vaikų choras, vad. D. Viskontienės.

— Susituokė Edward Petronis su Jenife Grieve.

— Uždaros rekolekcijos vyrų — gruodžio 6-8 d.d. augustinijonų vienuolyne, King City, Ont. Vadovaus kun. A. Tamošaitis, SJ. Registruotis parapijos raštinėje tel. 533-0621.

— Vartotų daiktų ir drabužių išpardavimas, kurį organizuoja parapijos tarybos labdaros sekcija — spalio 22, antradienį, ir spalio 24, ketvirtadienį, Parodų salėje.

— Kun. Ignas Mikalauskas, OFM, po nugaros operacijos sveiksta Šv. Mykolo ligoninėje.

— Platinami bilietai po Mišių salėje į Šiaulių dramos teatro išleisti vakariene spalio 26 d. parapijos salėje. Bilietus galima užsisakyti ir telefonu pas V. Tasecką 824-4461.

— Kaukių balius, kurį rengia parapijos tarybos jaunų šeimų sekcija, įvyks spalio 27, sekmadienį, 12.45 v.p.p., parapijos salėje.

— Grafiko Romano Krasinkevičiaus ir menininkės Dailos Lovčikienės popieriaus karpinių paroda — spalio 26-27 d.d. parapijos Parodų salėje.

— Nerimantas Masiulis, psichologas, neseniai atvykęs iš Prancūzijos, nori padėti lietuviams, kuriems reikalinga pagalba ieškant darbo. Jis gali užpildyti įvairius blankus, padėti paruošti "reziumes". Jis bus klebonijos patalpose ketvirtadieniais nuo 6-8 v.v. Namų tel. 763-2098.

— Mišios spalio 27, sekmadienį, 8.30 v.r. — už a.a. Stefaniją Bieliauskienę, 9.20 v.r. — Padėkos intencija, 10.15 v.r. — už a.a. Stefaniją ir Stasį Jagėlą, Apoloniją ir Vladą Kazlauskus, 11.30 v.r. — už gyvus ir mirusius parapijiečius.

Toronto lietuvių pensininkų klubas rengia mirusiųjų prisiminimą — Vėlines. Mišios šeštadienį, lapkričio 2, 11 v.r. apatinėje salėje "Vilniaus" namuose. Po Mišių įvyks pietūs. Informaciją teikia: T. Kobelskienė tel. 760-8003, P. Jutelis tel. 766-6019, I. Kandrotienė tel. 766-6437. Inf.

TORONTO Miesto TARYBA kartu su estų, latvių ir lietuvių bendruomenių vadovybėmis lapkričio 1, penktadienį, 6.30 v.v., miesto rotušėje rengia baltiečių laisvės iškilmes. Programą atliks chorai, tautinių šokių grupės ir solistai. Toronto miesto taryba rugsėjo 17 d. priėmė rezoliuciją, kad miesto rotušėje būtų surengtos iškilės pasveikinti Latvijos, Estijos ir Lietuvos atgimimą ir išsilaisvinimą iš komunistinės priespaudos. Visi kviečiami dalyvauti. Inf.

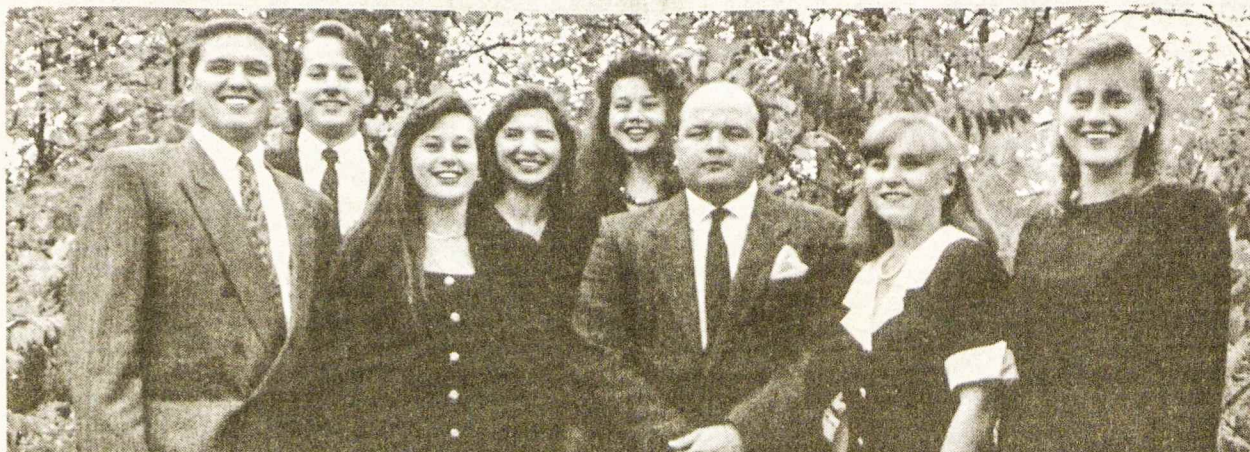
Dail. Anastazijos Tamošaitienės kilmų paroda vyksta spalio 19 — lapkričio 3 d.d. Anapilio parodų salėje. Parodą atidarė Lietuvių tautodailės instituto Toronto skyriaus pirm. Aldona Vaitonienė spalio 19, šeštadienį. Apie velionės gyvenimą kalbėjo dail. Antanas Tamošaitis, o apie darbų monografiją — Angelika Sungailienė. Parodos rengėjas — Lietuvių tautodailės instituto Toronto skyrius.

Paskutinis VLIKo seimas įvyks š.m. lapkričio 1-3 d.d. Čikagoje. Kvietimą dalyvauti jame gavo ir "TŽ" redakcija. Tikimasi, kad iš Kanados dalyvaus Tautos fondo atstovai ir kiti asmenys, aktyviai dalyvavę VLIKo veikloje. Darbotvarkėje numatyti įvairūs pranešimai ir Lietuvos ministerio pirmininko G. Vagnoriaus žodis.

GĖLĖS VESTUVĖMS

Meniška paruošiamos gėlių puokštės visam vestuvių pulkui. Kreiptis į Valę Siminkevičienę tel. 595-9761 Toronto.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka statulias, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 769-5024 Toronto.

Toronto "Sutartinė" su vadove NIJOLE BENOTIENE (ketvirta iš kairės) spalio 26, šeštadienį, Lietuvių namuose laikraščio "Nepriklausoma Lietuva" metiniame koncerte atliks programą

Prisikėlimo parapijos jaunų šeimų sekcija maloniai kviečia visus atsilankyti į

Kaukių Balių

spalio 27, sekmadienį, 12.45 valandą po pietų, Prisikėlimo parapijos didžiojoje salėje.

Programoje dalyvaus profesionalas magikas. Atsigaivinimui — vaisių sunka ir sausainiai. Programa prasideda 1 v.p.p. Įėjimas — \$2 asmeniui. Informaciją teikia — Snaigė Šileikienė tel. 766-9241, Virgutė Kasperavičienė tel. (416) 889-3516.

Toronto "Atžalynas" maloniai kviečia jus dalyvauti Toronto Lietuvių namuose (1573 Bloor St. W.) rengiamame

šokių vakare

Las Vegas Fiesta

monte carlo

Lapkričio 2, šeštadienį, 7 v.v. iki 1 v.r.

Gros "The Haircuts" orkestras. Įėjimas — \$15 su šiltu bufetu (bufetas veiks nuo 7 v.v. iki 9.30 v.v.)

Trumpa meninė programa — 8 v.v.

Visos pajamos — "Atžalynui".

Bilietai numeruoti gaunami pas C. Levišauską tel. 949-2230.

Kviečiame visus! Iki pasimatymo!

"Atžalynas"

"SOS Lietuvos vaikai" organizacijos Toronto skyrius kviečia savo nares bei narius į susirinkimą spalio 24, ketvirtadienį, 7 v.v., Juditos Kavaliauskienės namuose (169 Grenadier Rd., Toronto, tel. 416-532-5337). Yra gautas padėkos laiškas iš Lietuvos už š.m. birželio mėnesį išsiųstą siuntą (185 dėžės iš Toronto ir 55 dėžės iš Hamiltono).

Grįžtama į standartinį laiką spalio 27, sekmadienį, 2 v. ryto, t.y. laikrodžių rodyklės beveik visoje Kanadoje atsukamos viena valandą atgal.

Šiaulių dramos teatras, 60-mečio darbuotės sukaktuviniukas, iškviestas "Aitvaro" ir "Aukuro", atsiųsiant už malonią ir išpuodingą viešnagę Lietuvoje, spalio 19 d. pasirodė Toronto scenoje, o spalio 20 d. Hamiltone. Šimtinės žiūrovų pamatė Reginos Steponavičiūtės sukurta ir režisuota inscenizacija, atskleidžiančią Juozo Tumo-Vaižanto apysaką "Dėdės ir dėdienės". (Plačiau kt. nr.). S.

Lietuvių imigrantų centras kartu su Toronto katalikų mokyklų centru nori organizuoti anglų kalbos pamokas lietuviams. Tam yra reikalingas atitinkamas mokinių skaičius. Norintys prašomi registruotis pas V. Kulnį tel. 769-1266 ar Marytę Balaišytę penktadieniais imigrantų centre 532-3312 ar namuose 533-9880. M.B.

IŠNUOMOJAMAS vieno miegamo butas su baldais daugiabučiam pastate arti susisiekimo. Skambinti tel. 767-8711 arba 1-705-538-2732 vakarais.

ATOSTOGOS SAULĖTOJ FLORIDOJ. Kambarys ir prausykla, vėsinimas, apšildomas baseinas, pusryčiai — savaitė \$200. Miegamas kambarys, bendra prausykla — savaitė \$150. Art parduotuvių ir pajūrio. Skambinti arba rašyti: A. Zupko, 5886 Guest Court, North Fort Myers, FL 33903, USA. Tel. (813) 656-5886.

KNYGŲ IŠPARDAVIMAS vyksta visą spalio mėnesį Baldwin Books knygų parduotuvėje. Galima gauti knygų — anglų, prancūzų, vokiečių ir lietuvių kalbomis. Platus žanrų ir turinio pasirinkimas: grožinė, mokslinė, visuomeninė literatūra; biografijos, menas, istorija, vaikų knygos ir daug kitų. Visos knygos parduodamos 50% nuolaida. BALDWIN BOOKS, 16 Baldwin St., Toronto, Ont. Atidaryta kasdien nuo 12 v. iki 7 v.v. Vaziuoti College ar Dundas tramvajais iki McCaul, po žeminiu iki College. Tel. 593-5879.

Grafiko Romo Krasinkevičiaus ir menininkės Dailos Lovčikienės popieriaus karpinių paroda vyks spalio 26-27 d.d. Prisikėlimo parapijos parodų salėje. Abu menininkai yra iš Lietuvos, o jų darbams yra charakteringas liaudiškumas. Romanas Krasinkevičius savo darbams naudoja medžio graviūros techniką ir visus raizinius spalvina. V. visi kviečiami aplankyti šią parodą, kuri bus atdara šeštadienį nuo 5 v.p.p. ir sekmadienį nuo 9.30 v.r. iki 2 v.p.p. Parodą rengia PLB kultūros komisija.

Stasys Jokubaitis su žmona Maryte buvo pakviesti ir spalio 6 d. dalyvavo Toronto burmistro Art Eggleton'o atsisveikinimo pokilyje. Jis Toronto burmistrui lietuvių vardu padėkojo už pagalbą ir palinkėjo sėkmingos ateities.

Torontietis R. Jakubauskas, 32 metų amžiaus, su C. Frehe padėkos savaitgalį, spalio 12-13 d.d., Algonquin parko Bates saloje, į šiaurę nuo Toronto, buvo sudraskytas meškos. Pora buvo pasirengusi stovyklauti. Ontario provincijos policija žuvusių apdraskytų lavonų, saugomus meškos, rado savaitės viduryje. 140 kg meška buvo nušauta ir atiduota tyrimams. A.a. Rimantas Jakubauskas palaidos spalio 21 d. iš Lietuvos kankinių šventovės Šv. Jono lietuvių kapinėse Mississaugoje.

"LEDAS" REFRIGERATION Taisau — visų rūšių šaldytuvus; automobilių vėsinimo sistemas; skalbimo bei džiovinimo mašinas. Darbas garantuotas, prieinama kaina.

RAIMONDA JARECKAS tel. (416) 536-8390 Toronto.

"THE GREAT GODDESS AND THE AISTIAN MYTHICAL WORLD" V. Vyčino neseniai išleista anglų kalba knyga, sistemingai atskleidžia aiščių (dietyvų, latvių ir senprisių) mitinę-tautinę priekriekšio-nišką kultūrą. Ši knyga ypatingos vertės yra tiems aiščiams, kurie yra gimę angliškai kalbančiuose kraštuose ir nori susipažinti su savo protėvių tautinės kultūros giliais šaknimis ir jos vystymosi eiga. Užsakymus siųsti: Peter Lang Publishing Inc., 62 West 45th Street, New York, NY 10036-4202 / tel. 212-302-6740, USA. Please send V. Vyčinas "The Great Goddess and the Aistian Mythical World". Price \$43.95 (USA). Plus postage & handling \$3 for first book, \$1.50 for each additional book. Amount enclosed \$....., cheques payable to Peter Lang Publishing. Your full address.

Lietuvos muzikos ansamblis "Uostamiesčio muzikantai" lapkričio 1 d., penktadienį, 8 v.v., po Vėlinių pamaldų, Toronto Prisikėlimo salėje atliks koncertą. Šis ansamblis sudaro septyni Lietuvos konservatoriją baigę muzikai. Jie taip pat yra talentingi vokalistai. Kiekvienas groja keliais instrumentais, todėl programa yra gyva, įvairi ir spalvinga. Ansamblis jau gyvuoja 12 metų. Jie koncertavo visuose Lietuvos kampeliuose ir užsienyje — Vokietijoje, Lenkijoje, Vengrijoje, Šveicarijoje. Šiuo metu koncertus atlieka JAV-se. Ansamblio vadovas muz. Br. Mūras dėsto Lietuvos konservatorijoje Klaipėdos filiale. Kiti ansamblio dalyviai — V. Babaliauskas, St. Juškauskas, Pr. Kasperaitis, D. Merkėlis, Aug. Užkuratas, Vyt. Zelelis. Visi kviečiami dalyvauti šiame aukšto meninio lygio ansamblio koncerte. Tai vienintelis jų pasirodymas Kanadoje. V.K.

"Tėviškės žiburių" 1991 m. 35 nr. išspausdintoje informacijoje — "Lietuvos vaikų viltis", kurioje aptariama šio komiteto veikla Čikagoje, pažymėtina, kad jo koordinatore yra T. Drūtė-Šoliūnienė.

PARDUODAMI nauji baldai už pusę kainos. Elektrinė krosnis vidutinio dydžio, ištraukiama sofa ir drabužiams spinta. Skambinti tel. 563-4742 Toronto.

IEŠKOM MOTERS prižiūrėti pusantų metų vaiką ir atlikti smulkius ruošdarbus. Skambinti po 6 v.v. tel. 416-829-4075.

IŠNUOMOJU Windermere ir Bloor rajone vienam asmeniui rūsyje su baldais vieno miegamojo butą. Skambinti tel. 766-5857 Toronto.

PASLAUGOS "RŪTA" PATARNAVIMAI. Siunčiame oro paštu jūsų pačių sudarytus siuntinius. Mažiausias svoris 2 kg, toliau svoris neribojamas. Nuo spalio 15 d. iki gruodžio 15 d. yra šventinė nuolaida. Už 1 kg \$6.50. Parduodame pinigų iš rankų į rankas neribotais kiekiais. Už patarnavimus imame nuošimčius priklausomai nuo sumos dydžio. Užsakome keliones į Lietuvą ir kitas pasaulio šalis. Išduodame draudimus visais atvejais. Sutvarkome iškvietimus ir užpildo me vizų anketas norintiems važiuoti į Lietuvą. Maloniai kviečiame pasinaudoti mūsų patarnavimais. Adresas 2300 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6S 1P2. Teirautis — tel. 416-604-9750, FAX 416-604-9748, namų 416-536-4742.

MONTREAL

LK Mindaugo šaulių kuopa organizuotai su vėliavomis spalio 13 d. AV parapijoje atšventė savo veiklos 35 metų sukaktį. Minėjimas pradėtas iškilmingomis pamaldomis už žuvusius ir mirusius šaulius. Mišias atnašavo ir pamokslą pasakė šaulių kapelionas kun. Juozas Aranauskas, parinktas giesmes giedojo parapijos choras, vad. muz. Aleksandro Stankevičiaus. Oficialiai daliai parapijos salėje vadovavo kuopos pirm. Augustas Mylė. Įnešus vėliavas ir sugiedojus "O Canada", susikaupto minute pagerbti žuvę ir mirę šauliai. Po kun. J. Aranausko invokacijos vienas iš kuopos steigėjų Juozas Šiaučius trumpai perbėgo kuopos nueitą kelią. Sekė sveikinimai žodžiu šaulių centro valdybos pirm. Mykolo Abariaus, parlamento nario Paul Martin, latvių "Vanagu" atstovo, Balio Savicko iš Toronto, Juozo Danio iš Otavos ir įvairių vietinių organizacijų atstovų. Taip pat buvo gautas pluoštas sveikinimų raštu. Penki kuopos šauliai, pasižymėję veikloje, buvo apdovanoti Padėkos lapais. Meninę dalį su dešimčia dainų atliko AV vyrų choras, vad. A. Stankevičiaus ir koordinuojamas sol. Antano Keblio. Viena daina publikos prašymu pakartota. Minėjimas baigtas Tautos himnu. Kun. J. Aranauskui palaiminus valgius, sekė S. G. Rimkevičių ir jų taktininkų paruošti puikūs pietūs. Pabaigoje bandyta laimėti loterijoje.

Montrealio lietuvių aukšnio amžiaus klubas "Rūta" lapkričio 3 d. AV parapijos salėje rengia tradicinį bazarą, kuriame kiekvienas ras ką nors idomaus. Pradžią 10 val. Visi kviečiami dalyvauti.

Alain Stanke — Aloyzas Stankevičius, prancūzų dienraščio "La Presse" žurnalistas, lydėjo Kanados delegaciją į Lietuvą. Savo išspūdžius plačiai aprašė tame

Montrealio lietuvių aukšnio amžiaus klubas "Rūta" lapkričio 3 d. AV parapijos salėje rengia tradicinį bazarą, kuriame kiekvienas ras ką nors idomaus. Pradžią 10 val. Visi kviečiami dalyvauti.

Alain Stanke — Aloyzas Stankevičius, prancūzų dienraščio "La Presse" žurnalistas, lydėjo Kanados delegaciją į Lietuvą. Savo išspūdžius plačiai aprašė tame

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

Namai — Automobiliai — Prekyba — Atsakomybė

3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7

Tel.: 722-3545 Res.: 256-5355

JOANA ADAMONYTĖ, A.I.B. DONNA SVRAKA, A.I.B.

PETRAS ADAMONIS, C.I.B.

Greitas ir tikslus patarnavimas. Pasiteiravimas neįpareigoja apsidrausti.

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8

Tel. 766-5827; 766-5830

Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS — virš \$29,000,000 REZERVAS — virš milijono.

MOKA UŽ:

Certifikatus	8 1/4%	Taupymo — special.	5 1/4%
Term. indėlius:		Taupymo — su gvv. dr.	4 3/4%
1 metų	7 1/2%	Taupymo — kasdienines	4 3/4%
180 d. - 364 d.	7 1/4%	Einamos sąsk.	3 1/2%
120 d. - 179 d.	7 %	RRIF — RRSP — term.	8 1/2%
60 d. - 119 d.	7 %	RRIF — RRSP — taup.	5 1/4%
30 d. - 59 d.	7 %		

IMA UŽ:

Nekiln. turto nuo 9 3/4%, asmenines — nuo 11 %

Informacija apie naujausias palūkanas "Lite"

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	3907A Rosemont
Pirmadieniais	9.00- 3.00	10- 2
Antr., treč.	9.00- 3.00	
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	3.00- 7.00
Penktadieniais	10.00- 6.00	2.00- 6.00

TOLLIS-CHAN Advokatai ir notarai

Partneriai

TOLLIS-CHAN Ekspertai

pabėgėlių teisėms

- Paieškų ir visų dokumentų paruošimas
- Imigracijos ir pabėgėlių valdybos apklausa
- Apeliavimai
- Peržiūros sulaikytųjų centruose
- Ontario teisinė pagalba teikiama jai atitinkamiems asmenims

3849 Bloor St. West, Etobicoke, Ontario M9B 1L2

Tel. 236-8888 • FAX 236-8833

Teisiniai patarnavimai kantoniečių, mandariniečių, rusų, italų, lietuvių, ispanų, korėjiečių, afrikiečių ir prancūzų kalbomis.

Visos kalbos pagal pareikalavimus.

PARDUODAMAS grynas bičių medus. Kreiptis pas bitininką J. Noruk (didensius kiekus pristatui į namus) tel. 389-8179. Taip pat galima gauti Anapilio knygynė.

PASLAUGŲ BIURAS "ŽEMAITIJA" lapkričio mėnesio antroje pusėje nuvežė į Lietuvą jūsų giminėms tiesiai į namus bet kokius nedidelius daiktus — vaistus, laiškus, pinigų, kalėdines dovanas. Galite užsakyti ir didesnes dovanas — automobilius, baldus, šaldytuvus, televizijos aparatus ir kt. Gera proga pasveikinti su šv. Kalėdom savo artimuosius laisvoje Tėvyne! Kreiptis į R. Maciuką iki lapkričio 16 d. tel. (416) 385-3453 Hamiltono.